

Νεοραϊα

ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 16 (64)
20 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1940 -

Η Νεοραία

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝ. ΝΕΟΛΑΙΑΣ
(Νόμος 334)

Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, θεσπι-
μένου υπό 'Ανωτάτου Διοικητικού Συμβουλίου
προεδρευομένου υπό της Α.Ε. του 'Αρχηγού
της Κυβερνήσεως κ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΕΤΑΞΑ, όστις
καί εκπροσωπεί ταύτην, αναπληρούμενος υπό
του Κυβερνητικού 'Επιτρόπου
κ. ΑΛΕΞ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΤΟΣ Β'.—ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ
ΑΘΗΝΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ:

Δ/ΣΕΩΣ, ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ & ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
'Οδός Λαογράφου 19 (Β' όροφος)
'Αριθ. Τηλεφ. Λογιστηρίου 32-094
'Οδός Συναδέλφους 34-425

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ: Περιοδικόν «ΝΕΟΛΑΙΑ»
'Οδός Λαογράφου 19

'Αρ. Τεύχ. 16-20 'Ιανουαρίου 1940
ΤΙΜΗ Δραχ. ΤΕΣΣΑΡΕΣ

Διὰ πάσαν πληρωμὴν πρέπει νὰ λαμβάνητε ἀποδείξιν φέρουσαν τὴν ὑπογραφήν τοῦ Γεν. Γραμ-
ματέως τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Σ. ΡΟΥΒΛΑΗ Συναγματούχου ἑ.ά. καὶ τὴν σφραγίδα τῆς Ε.Ο.Ν.

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

Μελῶν καὶ μὴ
μαθητῶν μελῶν
ΕΤΗΣΙΑ ('Εσωτερικὸς) Δρ. 160—200
ΕΞΑΜΗΝΟΣ > 80—100
ΤΡΙΜΗΝΟΣ > 40—50
ΕΤΗΣΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἀμρ. Ἀγγλίας 1
'Αμερικῆς Δολ. 6
Λίγυπτου Ἀμρ. 1

Διὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου καὶ Ἰδιω-
τικῶν Δικαίου (Δήμους, Κοινοτήτας) καὶ
Σχολικὰς 'Εφορίας. ΕΤΗΣΙΑ Δραχ. 300

ΕΜΒΛΑΣΜΑΤΑ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ «ΝΕΟΛΑΙΑ»

ἢ ΣΠ. ΡΟΥΒΛΑΗΝ, Γεν. Γραμματέα Ε.Ο.Ν.

ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΙΣ

'Από τὰς βραβευθείσας σχολικὰς ἐκθέσεις ὑπὸ τῶν Ταχ. Ταμιευτηρίων

Ποῖαι αἱ διαφοραὶ μεταξύ τῆς οικονομίας καὶ
τῆς φιλαργυρίας ἀπὸ εὐρυτέρας ἀπόψεως.

Κάθε ἄνθρωπος ὑφαίνει μόνος του τὸν ἴσόν
τῆς εἰμαρμένης του!

Καὶ τὸν ὑφαίνει σύμφωνα μὲ τὴν λογικὴν του,
μὲ τὶς ἰδέες του, μὲ τὴν δυναμικότητά του! Πάνω
στὰ τρία αὐτὰ στηρίζεται ἡ ζωὴ του καὶ ἡ εὐτυ-
χία του! Γιατί οἱ ἄνθρωποι, ὅπως δικαίως ἔλε-
γαν οἱ Ἀρχαῖοι, γεννιήθηκαν ἀπὸ τὰ δάκρυα τοῦ
Διονύσου. Καὶ γιατί ἡ ζωὴ δὲν εἶναι σπαρμένη
μὲ ρόδα! Μόνον αὐτὰ ἂν ἔχη ὑπ' ὄψιν του ὁ κάθε
ἄνθρωπος, μόνον τότε θὰ μπορέσῃ μὲ θάρρος καὶ
καρτερικότητα, μὲ ψυχικὰ καὶ ὕλικά συγχρόνως
ἐφόδια, νὰ ἀντιδράσῃ στὶς ἀναποδιὰς τῆς ζωῆς
καὶ νὰ βγῇ νικητὴς ἀπὸ τὴν πάλη αὐτή. Καὶ οἱ
χαρακτήρες γεννιοῦνται στὸν ἀγῶνα!

Μιά ἀπὸ τὶς ἀρετές, ποῦ πρέπει νὰ ἀποκτήσῃ
ὁ ἄνθρωπος, γιὰ ἐφόδιο στὴν ζωὴ, εἶναι καὶ ἡ
οἰκονομία.

Καὶ ἀρετὴ, κατὰ τὸν θεῖον Ἀριστοτέλη, εἶναι
μία μεσότης εὐρισκομένη μεταξύ δύο κακῶν, τῆς
ὑπερβολῆς καὶ τῆς ἐλλείψεως!

Κι' ἡ ἀρετὴ τῆς οἰκονομίας εὐρίσκεται κι'
αὐτὴ μεταξύ δύο ἀντιθέσεων καὶ μεγάλων συγ-
χρόνως κακῶν, τῆς σπατάλης καὶ τῆς φιλαργυ-
ρίας!

Τὸ ὅτι ἡ φιλαργυρία εἶναι κακία, καὶ κακία
ἐκ τῶν μεγαλυτέρων, αὐτὸ μᾶς τὸ φανερῶνει ἡ
συμπεριφορὰ τῶν ἀνθρώπων πρὸς τὸν φιλάργυρο
καὶ τοῦ φιλαργύρου πρὸς τοὺς συνανθρώπους
του. Ὁ καταδικασμένος ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν ἑαυτὸ
του στὴν δυστυχία, ὁ φιλάργυρος, εἶναι, μπορεῖ
ἐλεύθερα νὰ πῇ κανεῖς, ὁ δυστυχέστερος τῶν
ἀνθρώπων!

Ποτέ δὲν γνωρίζει τὸ ὕψιλό καὶ ἀνώτερο
αὐτὸ αἶσθημα, ποῦ ἐξυψώνει ψυχικὰ τὸν ἄνθρωπο,
τὴν φιλία! Τὸ κάθε τί τὸ θεωρεῖ ὑποπτό! Εἶναι
ἀδύνατον εἰς αὐτὸν νὰ νοιώσῃ πὼς ὑπάρχει
πραγματικὴ φιλία καὶ ἐκτίμησις! Νομίζει πὼς
στὸν κόσμον δὲν ὑπάρχει τίποτε ἄλλο ἀπὸ τὸ
χρήμά του, πὼς τὸ σύμπαν κινεῖται γύρω ἀπὸ
αὐτό. Φοβάται τὰ πάντα. Κι' αὐτὴν ἀκόμη τὴν
σκιάν του. Ὁ ὕπνος του εἶναι γεμάτος ἀπὸ ἐφιάλ-
τες, ἡ δὲ ψυχὴ του δὲν γνωρίζει ποτέ τὴν γαλή-
νην! Ἡ ζωὴ του καταντᾷ μαρτύριο πραγματικό!

Εἶναι ἱκανὸς καὶ ἔγκλημα νὰ κάμῃ γιὰ τὸ χρήμα!
Θεὸς του εἶναι ὁ χρυσὸς καὶ θρησκεία του ἡ θη-
σαυρομανία! Ποτέ δὲν μπορεῖ νὰ κάμῃ μιὰ πράξι
καλὴ!

Μὰ ὅπως κάθε κακὸ ἐπισύρει τὸν φόβον, τὴ
χλεύη ἢ τὴν ἀπέχθεια, ἔτσι κι' ὁ φιλάργυρος ζῇ
μισητός ἀπὸ ὅλους καὶ ἀποτελεῖ μόλυσμα μιᾶς
κοινωνίας. Δίκαια λοιπὸν μποροῦμε νὰ ζητοῦμε
ἀπὸ τὴν οἰκονομία νὰ μᾶς συντροφέψῃ σ' ὅλην
μας τὴν ζωὴ!

Ὡ θεῖον πνεῦμα τῆς Οἰκονομίας, γίνε μας
Σὺ προστάτης κι' ὁδηγός...

Ἡ οἰκονομία εἶν' αὐτὴ, ποῦ θὰ μᾶς κάνῃ νὰ
δεχώμεθα τὶς ἀναπόφευκτες τῆς ζωῆς συμφορὰς
μὲ χαμόγελο ἱκανοποιητικό κι' ἴσως... ἴσως καὶ
λίγο περιφρονητικό! Ὡς γεμάτος κουμπάρης
πάντα θὰ μᾶς χαρίζῃ τῆς αἰσιοδοξίας τὸ χαμό-
γελο, καὶ πάντα θὰ εἰμεθα περήφανοι δείχνοντας
τὸ γιατί οἱ ἄλλοι θὰ ψιθυρίζουν: «Νὰ μιὰ μεγάλη
ἀρετὴ».

Μιά κατάρθεσις, ἔστω καὶ μικρά, θ' ἀποτελῇ
ἓνα στήριγμα δικό μας, τῆς οἰκογενείας μας, τῆς
πατρίδος μας!

Πάντα θὰ γίνεταί τὸ ξεκίνημα μιᾶς νέας καλ-
λίτερης ζωῆς, πρὸ εὐτυχισμένης, πρὸ σταθερῆς.
Αὐτὴ, μὲ τὴν μηδαμινὴ τῆς δύναμι, θὰ ἰδρῇ σχο-
λεῖα, σανατόρια, ὠφέλιμα ἔργα. Μὲ τὴν οἰκονομία
τὴν λογικὴ στὴν καθημερινὴ μας ζωὴ θὰ μποροῦ-
με νὰ πληρώσωμε τὰ χρεῖα μας, ἂν ἔχωμε, ἢ νὰ
ζήσωμε μιὰ ζωὴ ἀνεξάρτητη καὶ ἠθικὴ στηριζό-
μενοι στὴν ἀπόκτησι τοῦ χρήματος!

Τὸ ἠθικόν μας δὲν θὰ κινδυνεύῃ μὲ τὸ παρα-
μικρὸ ἀγριοφύσημα τῆς βαρυνειμωνίας καὶ στὰ
γερατειὰ μας θὰ βροῦμε στὶς οἰκονομίες μας τὸ
ἀσφαλὲς λιμάνι, τὸ ἀποκοῦμπι τῆς ζωῆς!

Ἀς θεμελιώσωμε λοιπὸν τὴν ζωὴν μας στὴν
ἀρετὴ αὐτὴ, ποῦ θὰ μᾶς κάνῃ νὰ περάσωμε τὴν
ζωὴν μας γαλήνια κι' εὐτυχισμένα!

Ἀς ἔχωμε δὲ ὡς παράδειγμα τὸν μεγαλύ-
τερο διδάσκαλο, τὴν φύσιν, ποῦ καὶ στὸ ζωϊκὸ
καὶ φυτικὸ βασίλειο τὴν ἰδέα τῆς ἐναποθηκεύ-
σεως τροφῶν καὶ δυνάμεων ἔχει ὡς βᾶσιν!

Ὡ θεῖο πνεῦμα τῆς Οἰκονομίας, γίνε μας σὺ
προστάτης κι' ὁδηγός...

ΑΥΓΗ Γ. ΣΑΟΥΝΑΤΣΟΥ

Γυμνάσιον Θηλ. Ρεθύμνης. Τάξις ΣΤ'

ΘΕΜΕΛΙΩΣΙΣ

Οι ἀναγνώσται μας θὰ ἐνθυμοῦνται τὴν ἐπιστολὴν τοῦ Δ. Βερναρδάκη, ποὺ ἐδημοσιεύθη εἰς τὴν «Νεοραϊσμοῦ» εἰς τὸ τεῦχος τῆς 7 Ἰανουαρίου. Ὁ Δ. Βερναρδάκης εἶναι ἀπὸ τὰς πνευματικὰς κορυφὰς τῆς νεωτέρας Ἑλλάδος. Ἑλληνιστὴς βαθύς, ἀληθινὰ φιλοσοφημένη διάνοια, συγγραφεὺς ὄχι τυχαίως, πνεῦμα πρωτότυπον καὶ τολμηρόν, ποὺ ἐξεῖχε καὶ προηγέτο τῆς ἐποχῆς του. Τέτοιος ποὺ ἦτο εἶναι πολὺ φυσικόν ὁ Δημήτριος Βερναρδάκης νὰ μὴ εὐρίσκετο εἰς ψυχικὴν ἁρμονίαν μὲ τὴν ἐποχὴν του. Οὕτε μὲ τὰς συνθεσίας, οὕτε μὲ τὰς κλίσεις, οὕτε μὲ τὰς ἀντιλήψεις τῆς. Αὐτῆς τῆς δυσαρμονίας ἰσως ἀποτέλεσμα ἦτο καὶ ἡ «ἀναχώρησις» του ἀπὸ τὴν ἀστικὴν κοινωνίαν τῶν Ἀθηνῶν τῆς ἐποχῆς καὶ ἡ τροπὴ του πρὸς τὴν γεωργίαν εἰς τὴν Λέσβον. Εἰς αὐτὴν ἀκριβῶς τὴν ἐποχὴν πρὸ 61 ἐτῶν, τὸ 1878, ἐγράφη ἡ ἐπιστολὴ, ὁλόκληρον τὸ κείμενον τῆς ὁποίας ἀνακεφαλαιοῦται εἰς τὴν τελευταίαν παράγραφον, τὴν ὁποῖαν δὲν εἶναι καθόλου ἀσκοπον νὰ ἐπαναλάβωμεν. «Τὴν οὐπουδαιότητα τῆς γεωργίας εἰς καὶ μόνον ἐννόησεν ἀπ' ἀρχῆς τῆς Ἑθνικῆς ἡμῶν παλιγγενεσίας, ὁ ἀοιδίμος Κυβερνήτης. Μετ' αὐτὸν οὕτε ἡ Κυβέρνησις οὕτε τὸ Ἔθνος ἐνόησαν πῶς πρέπει νὰ κυβερνηθῇ ἐν γένει τὸ Κράτος καὶ νὰ διοικηθῇ ἡ Χώρα. Ὅλοι μας, μικροὶ καὶ μεγάλοι, ἀρχόντες καὶ ἀρχόμενοι, παρημελήσαμεν τὴν ὅλην καὶ ἐπεμελήθημεν ἀποκλειστικῶς τὸ πνεῦμα καὶ τοῦτο δὲ μονομερέστατα καὶ ἐπιπολαιότατα, μὴ κατανοήσαντες ὅτι, ὅπως τὸ άτομον πρέπει πρῶτον νὰ παγίωσιν τὸ σῶμα καὶ ἔπειτα νὰ καλλιέργησιν καὶ τὴν ψυχὴν κατὰ τὸ δυνατόν, οὕτως καὶ τὸ Ἔθνος, τότε βαίνει ἀσφαλῶς καὶ βεβαίως πρὸς τὸν προορισμὸν του, ὅταν θεμελιώσῃ πρῶτον καὶ στηρίξῃ καὶ κρατύνῃ τὴν ὀλικὴν αὐτοῦ εὐεξίαν...».

Μέσα εἰς τὰς ὀλίγας αὐτὰς γραμμὰς περικλείονται πικρὰ ἀλήθεια. Ὁλόκληρος ἡ τραγῳδία τοῦ νεωτέρου μας κρατισμοῦ καὶ ὁλόκληρον τὸ δράμα τῆς ἑλληνικῆς Κοινωνίας. Μιάς Κοινωνίας ποὺ ἐνῶ τὴν ἐδάρυνε συντριπτικὴ ἡ γοητεία τοῦ προγονικοῦ μεγαλείου καὶ ἡ-ἔφεσις τῆς ἀναθίσεως τοῦ μεγαλείου ἐκείνου, τῆς διέφευγον ἐντελῶς τὰ στοιχεῖα τῆς θεμελιώσεώς του. Μιάς Κοινωνίας ἐξελασμένης τελείως ἀπὸ τὸν ἀνεδαφικὸν ρωμαντισμὸν, τὸν ὁποῖον ἐκαλλιέργησε, πρὸς δυστυχίαν τῆς, ἐνθουσιώδους ἀλήθειαν καὶ καλοπροαίρετος, ἀλλὰ κοῦφος καὶ ἀπραγὸς καὶ χυμαιορὶκὸς κυνηγὸς τῶν μεγάλων λόγων καὶ τῆς ποιητικῆς ὁπερβολῆς ὁ ξένος φιλελληνισμὸς καὶ ποὺ ἐφαντάζετο ὅτι ἐφθανε νὰ στήσῃ μίαν στέγην σοφίας, ἕνα Πανεπιστήμιον, εἰς τὰς Ἀθήνας, διὰ νὰ βγοῦν ἀμέσως, ὅπως ἐξεκασοῦν τὰ ποῦλα εἰς τὰ κοτέτοια, πληθωρικοὶ εἰς ἀριθμὸν καὶ τόσοι μεγάλοι οἱ σοφοὶ καὶ οἱ ποιηταὶ ποὺ θὰ ἐθάψωναν πάλιν μὲ τὰ διανοήματά των τὴν κατὰπληκτον ἀνθρωπότητα. Ἐπάνω ἀπὸ μίαν τέτοιαν Κοινωνίαν ὁπτασιαστῶν ἕνα ἀσθενὲς καὶ καθ' ὅλα ἀδιοργάνωτον Κράτος. Ἐνα Κράτος ἀπελιπιστικὰ εὐαίσθητον εἰς κάθε προσβολὴν τῶν δικαίων του καὶ διὰ τὸν λόγον αὐτὸν διατελοῦν εἰς κατὰστασιν διηνεκοῦς πολεμικῆς ἐπιφυλακῆς, φλυάρας μεγαλήγορον ἀλλὰ ὀλικῶς ἀνίσχυρον, ἐσωτερικὸν πάσης ὀργανωτικῆς θελήσεως καὶ ἀγνοοῦν τὴν τέχνην τῆς μεθοδικῆς ἀπὸ θεμελίων οἰκοδομήσεως.

Εἰς τὸ Κράτος αὐτὸ καὶ εἰς τοὺς ἐκπροσώπους του, ποὺ ἐπίστευεν ἢ ἤθελε νὰ φαίνεται ὅτι ἐπίστευεν, ὅτι ἡ Ἑλλάς μὲ τὸν θαυματουργὸν ἄλμα θὰ ἐπεξέτεινε τὰ ὁρὰ τῆς μέχρι τοῦ Βοσπόρου, μέρναι καὶ μελῆματα ὅπως ἡ θεμελιώσις τῆς ὀλικῆς ζωῆς τοῦ λαοῦ τοῦ ἐφαινοντο ἐντελῶς ἀνάξει καὶ περᾶν. Τὸ Πανεπιστήμιον φυσικὰ δὲν ἐξεκλῶσθη οὐτε ἕνα Πλάτων. Ἀπεναντίας ἡ πνευματικὴ ζωὴ τῆς Χώρας, μολοντὶ ἡ ἀνωτέρα μας ἐκπαίδευσις προηγέται κατὰ τὰ πρεσβεῖα ὅλης τῆς καθ' ἡμᾶς Ἀνατολῆς καὶ παρ' ὅλην τὴν ἀδιαφιλονίκητον κληρονομικὴν προδιάθεσιν τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ἔμεινε ρηχὴ καὶ πτωχὴ. Καὶ σήμερα ἀκόμη ἐλαχίστην μόνον καὶ ποσοτικὴν μᾶλλον παρουσιάζει ὕπεροχὴν ἀπέναντι τῶν ἄλλων λαῶν τῆς Ἰδικῆς μας περιοχῆς. Ἀν μολαταῦτα τὸ Ἔθνος εἰς τὸν καθολικόν του ἀγῶνα ἐπραγματοποίησε προόδους καὶ διεξεδίκησε μὲ κάποιαν ἐπιτυχίαν τὸ αἷμα τῆς ἐδαφικῆς

ἐπεκτάσεως, τὸ ἐπέτυχε μὲ δυσαναλόγως μεγάλην φθοράν τῆς προνομιακῆς θέσεως τὴν ὁποῖαν κατεῖχεν εἰς τὴν ἀναπεπταμένην Ἀνατολὴν καὶ ἔπειτα ἀπὸ ἀλλεπαλλήλους σκληρὰς ταπεινώσεις καὶ ἀπογοητεύσεις, αἱ ὁποῖαι δὲν ἔσπεροντο παιδαγωγικῆς ἀξίας, διότι τὸ ἐπροσγείωσαν καὶ τὸ ἐλύτρωσαν ἀπὸ τοὺς ἀθεμελιώτους ὀπτασιασμοὺς τῶν πνευματικῶν του ταγῶν.

Ἡ ἀξία τῆς ἐπιστολῆς τοῦ Δημητρίου Βερναρδάκη ἔγκειται εἰς τὴν μαρτυρίαν ποὺ περιέχει. Εἰς τὴν μαρτυρίαν ὅτι τὰ προβλήματα τῆς Χώρας αὐτῆς δὲν ἔπαυσαν ἀπὸ τῆς συστάσεως τοῦ νεωτέρου ἑλληνικοῦ Κράτους νὰ εἶναι τὰ ἴδια καὶ νὰ τίθενται κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον ἀπὸ ὅλα τὰ φωτεινὰ ἑλληνικὰ πνεύματα. Καὶ κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ Κυβερνήτου καὶ κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ Βερναρδάκη τὸ αἷμα ἦτο ἐν: Ἡ ὀργάνωσις τῆς ὀλικῆς ἐπαρκειᾶς τοῦ λαοῦ ἐκ τῶν ἰδίων τῆς Χώρας πόρων. Καὶ ὁ Καποδίστριας καὶ ὁ Βερναρδάκης ἐβλεπαν κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον. Καὶ ἡ σύμπτωσις τῆς προσηλωσεως καὶ τῶν δύο εἰς τὰ ὀλικά αἰτήματα δὲν ἐλαττώνει ἀλλ' ἐξαιρεῖ τὴν πνευματικότητα καὶ τὴν σοφίαν των.

Ἐγνώριζον καὶ οἱ δύο καλῶς ὅτι πνευματικὴ ἀνῆσις χωρὶς στερεὰν ὀλικὴν θεμελίωσιν ἦτο οὐτοπία. Ἐπειδὴ δὲ ἐγνώριζον καλλίτερον ἀπὸ τοὺς ποιητὰς καὶ τοὺς ἑλληνολάτραι τῆς Δύσεως καὶ τῆς Ἑλλάδος καὶ τὴν ζωὴν τοῦ λαοῦ τῶν καὶ τοὺς ἀρχαίους καὶ τὰ στοιχεῖα ποὺ συνέθεσαν τὸν κλασσικὸν πολιτισμὸν, κατεδίδαν καὶ οἱ δύο τὴν μονομῆριαν τοῦ πνευματικοῦ πτωχοπροδοτισμοῦ ποὺ ἐμάστιζε τὸ Ἔθνος καὶ ἡγωνίζοντο νὰ τὸ ἀσκήσουν εἰς τὴν ὀργάνωσιν τῶν ὀλικῶν τῶν μέσων. Ἠγωνίζοντο νὰ τὸ κατεβύθουν εἰς τὰ πρακτικὰ ἔργα καὶ εἰς τὸν παραγωγικὸν βίον. Πρὸς τοὺς σκοποὺς αὐτοὺς ἤθελον νὰ ποσοαρμόσουν καὶ τὴν ἐθνικὴν ἐκπαίδευσιν. Ἐγνώριζον τὸσον καλὰ ὅτι ἡ μορφή καὶ ὁ χαρακτήρ τῆς ζωῆς τοῦ Ἑθνους, ἡ μορφή καὶ ὁ χαρακτήρ τοῦ πολιτισμοῦ του, θεμελιούνται μὲ τὴν ἐκπαίδευσιν.

Αἱ ἰδέαι τοῦ Καποδίστρια καὶ τοῦ Βερναρδάκη ἀποκτοῦν σήμερον ζῶσαν ἐπικαιρότητα, ἀκριβῶς διότι ὁ σημερινὸς Ἑθνικὸς Κυβερνήτης λύει κατὰ τὸν βετικώτερον τρόπον τὰ προβλήματα τὰ ὁποῖα τόσοι σαφῶς κατενόησαν ἐκεῖνοι, χωρὶς νὰ εὐτυχίσουν νὰ τὰ λύσουν. Τὸ ὅτι εἰς τὴν ἐποχὴν των τὸ πρόβλημα τῆς ὀλικῆς ὑπάρξεως τοῦ Ἑθνους ἦτο ἀπείρω ἀπλούστερον δὲν τὸ ἀλλοιώνει βέβαια εἰς τὴν βάσιν, ἀλλ' αὐξάνει μαζὶ μὲ τὰς δυσχερείας καὶ τὴν ἀξίαν τοῦ ἐγχειρήματος ποὺ μὲ τὴν ἐπιτυχίαν ἐπιχειρεῖ τὸ σημερινὸν Κράτος. Ἐπειτα ἀπὸ ἐνὸς αἰῶνος αὐτοτελὴ κρατικὴν ζωὴν, διὰ πρῶτην φορὰν εἰς τὰς ἡμέρας μας ἐπιχειρεῖται μεθοδικά, μὲ αὐστηρὰν ἐσωτερικὴν συνέπειαν, νὰ προσαρμοσθοῦν αἱ γνώσεις, αἱ δεξιότητες καὶ τὰ μέσα τοῦ συγκεντρωμένου Ἑλληνισμοῦ πρὸς τὰς ἰδιότητας τοῦ γεωγραφικοῦ χώρου ποὺ ὑπελείφθη ἀπὸ τὴν κληρονομίαν του, πρὸς τὸν χαρακτήρα καὶ τοὺς πόρους τοῦ χώρου τούτου, μὲ σκοπὸν τὴν ἀριωτέραν κάρπωσιν τῶν πόρων αὐτῶν. Μὲ ἄλλα λόγια, ἔπειτα ἀπὸ ἐνὸς αἰῶνος ἀμέθοδον καὶ ἀσυστηματοποίητον ἀγῶνα, ὁ Ἑλληνισμὸς ἐπιχειρεῖ ν' ἀναθεμελιώσῃ ἀπὸ τὰς βάσεις τῆς τῆς ζωῆς του. Στρέφεται ἀποφασιστικὰ πρὸς τὴν γῆν καὶ πρὸς τὴν θάλασσαν του, πρὸς τὸ φυσικόν του περιβάλλον, διὰ νὰ τὸ κατακτήσῃ καὶ νὰ τὸ ὑποτάξῃ, ν' ἀντλήσῃ ἀπὸ αὐτὸ τὸν πλοῦτον ποὺ θὰ στερεώσῃ τὴν ὀλικὴν του ζωὴν. Αὐτὸ τοῦ χρειάζεται ὡς ἀναγκαῖα καὶ ἀπαραίτητος προϋπόθεσις διὰ νὰ ἡμπορέσῃ ἐν συνεχείᾳ νὰ καλλιέργησιν μ' ἐλευθερίαν καὶ μὲ ἀνεσιν τὰς κληρονομημένας πνευματικὰς καὶ καλλιτεχνικὰς του προδιαθέσεις, εἰς ὅλην τὴν δυνατὴν ἔκτασιν.

Ἡ προσπάθεια θὰ εἶναι βεβαίως ἐπίπονος καὶ μακρά. Ἀλλὰ τὰ μεγάλα ἀποκτῆματα ἦσαν πάντοτε καρποὶ μόχθου καὶ πόνου. Φυσικὰ δὲν εἶναι εὐκόλουν νὰ μαντεύσῃ κανεὶς ἀπὸ τώρα τὴν μορφήν τῆς ἀνθήσεως ποὺ θὰ προέλθῃ ἀπὸ τὴν ἐπιχειρουμένην προσπάθειαν. Χωρὶς διαταγῶν δὲ μὴ ἡμποροῦμεν νὰ εἰμεθα βέβαιοι ὅτι ἡ ἀνθesis θ' ἀκολουθήσῃ. Καὶ θὰ εἶναι γνησίᾳ, ἰδικῇ μας, ἑλληνικῇ. Κδς

ΣΤΗ ΓΙΟΡΤΗ ΤΟΥ

‘Ο λόγος του Κ. Ε. Ν. κ. ‘Αλεξ. Κανε-
λοπούλου στο γεύμα του “Μαξίμ,”

Συναγωνιστές και Συναγωνίστριες,

‘Εφέτος είναι η τρίτη χρονιά, που μαζεμένοι σε μία συγχρόνως εθνική και οικογενειακή συγκέντρωσι γιορτάζουμε την μεγάλη έορτή του ‘Αρχηγού και Πατέρα μας. ‘Η έορτή αυτή έχει ένα κατ’ έξοχην γνώρισμα: Τό γνώρισμα αυτό απέκτησαν όλαί μας αι εθνικαί έορταί μετά την 4ην Αυγούστου. ‘Από τής 4ης Αυγούστου του 1936 και ύστερα οι γιορτές του τόπου αυτού έχασαν την τυπικότητα, που είχαν προηγουμένως, και απέκτησαν πραγματική ούσιαν. ‘Ετσι και η σημερινή γιορτή δεν είναι γιορτή καθωρισμένη κατά συνθήκην. Καί αυτό είναι πολύ φυσικόν, αφού ο ‘Αρχηγός δεν είναι κατὰ συνθήκην ‘Αρχηγός, ἀλλ’ ‘Αρχηγός ανεγνωρισμένος από κάθε ‘Ελληνα και κάθε ‘Ελληνίδα, ανεγνωρισμένος όχι μόνον ως ‘Αρχηγός, αλλά ως δημιουργός και σωτήρ. Διά τόν λόγον αυτόν η σημερινή γιορτή έχει τό χαρακτηριστικόν γνώρισμα ότι είναι έντελως πηγαία, έντελως αὐθόρμητη και συγκλονίζει κάθε ‘Ελληνα και κάθε ‘Ελληνίδα ἕως τὰ πλέον μύχια τής ψυχῆς των. Τό ότι ο ‘Ιωάννης Μεταξάς ἀποτελεῖ ἀντικείμενον λατρείας και πίστεως κάθε πραγματικῷ ‘Ελληνος και τό ότι η ἐκδήλωσις τής πίστεως και τής λατρείας αὐτῆς είναι συνεχῆς και καθημερινή, είναι γεγονός πολὺ γνωστόν και κατὰ συνέπειαν γνωστόν ἐπίσης είναι ότι τόν ‘Αρχηγόν μας τόν γιορτάζουμε κάθε μέρα τοῦ χρόνου. ‘Αλλά τήν σημερινήν ἡμέραν ο έορτασμός αὐτός λαμβάνει ένα χαρακτηριστικόν, διότι ὅλες τίς ἄλλες μέρες τήν πίστιν μας αὐτήν τήν ἐκδηλώνουμε μέ τήν πίστιν μας και τήν ἐμμονήν μας εἰς τήν δουλείαν. Τήν σημερινήν ἡμέραν, ἀφίνοντες γιά λίγες ὥρες τήν δουλείαν μας, τήν ἐκδηλώνουμε μέ τό ξεχειλίσιμα ὅλων αὐτῶν αἰσθημάτων πού μᾶς πλημμυρίζουν ὁλόκληρο τό χρόνο και ἀφίνουμε τό ξεχειλίσιμα αὐτό ὀρμητικῶς, πηγαῖα και ἀληθινῶς, ὅπως εἶναι, νά ἐκδηλωθῇ σέ μιά χιλιόστομη κραυγή, σέ μιά βαθύτερη εὐχή: Νά ζήσῃ ο ‘Αρχηγός μας, νά κυβερνᾷ τό ‘Εθνος και νά τό ὁδηγῇ στοὺς δρόμους τής προόδου. Φυσικά δὲν γιορτάζουμε τή σημερινήν ἡμέραν, ὅπως γιορτάζουμε τή γιορτή ἐνός προσώπου, ἀλλά τήν ἐορτάζουμε συγχρόνως ὡς συμβολισμό τής ‘Ιδεολογίας μας και συμβολισμό τής ‘Ιδέας μας και τῶν ‘Ιδανικῶν μας, πράγματα τὰ ὁποῖα ἐνοσκαρῶνει ο ‘Αρχηγός. Κι’ ἔτσι ὁλόκληρο τό ‘Εθνος, σάν ἕνας ἄνθρωπος, μιά καρδιά, μιά ψυχὴ κι’ ἕνας νοῦς, γιορτάζει ἐκείνον, πού χρόνια πολλά ἦτο ὁ ἀναμενόμενος, ἐκείνον, ὁ ὁποῖος ὅταν ἦλθε ἀνέστησε τό ‘Εθνος και ἐκείνον ὁ ὁποῖος ὑπάρχων θά τό ὁδηγήσῃ εἰς τὰς λεωφόρους τοῦ μεγάλου προορισμοῦ και τοῦ ὁποῖου τό πνεῦμα οὐδέποτε θά παύσῃ νά καθο-

δηγῇ τήν ἑλληνικήν ‘Ιστορίαν και τὰ ἑλληνικά πεπρωμένα.

‘Ο Λαός, ὁ ἑλληνικός Λαός, γιορτάζει. ‘Αλλά δι’ ἡμᾶς ἡ γιορτὴ αὐτὴ εἶναι κάτι τό πῶς ἰδιαίτερο ἀπ’ ὅλους τοὺς ἄλλους ‘Ελληνας, γιατί ἐμεῖς γιορτάζοντας αὐτὰ πού εἴπαμε προηγουμένως, γιορτάζουμε κάτι ἐξ ἰσοῦ πολῦτιμο, ἀλλά πολὺ πῶς συναισθηματικόν. Γιορτάζουμε τόν πραγματικόν πατέρα. Θά ἦτο έντελῶς μάταιον ἐάν μπορούσε κανεὶς νά πῇ ότι θά ἦτο ὀποτιμητικόν ἐάν θά θέλαμε νά ἐξιστορήσωμεν ὅσα ἔκανε αὐτός ὁ ἄνθρωπος σὰ λίγα αὐτὰ χρόνια. ‘Αλλά αὐτό πού δὲν πρέπει νά ξεχνᾶμε ποτὲ εἶναι ότι τὰ μεγάλα ἀτομα εἶναι ἐκεῖνα πού δημιουργοῦν τήν ‘Ιστορίαν τῶν Λαῶν, ἐκεῖνα πού διασποῦν τήν κοινότητα τῆς συνήθους ὑπάρξεως και τὰ ὁποῖα χαράσσουσιν τόν δρόμον τῆς ‘Ιστορίας και δίδουσιν τήν σφραγίδα των εἰς τήν εξέλιξιν τοῦ ‘Εθνους των. ‘Αν ὑπῆρχε κανεὶς, ὁ ὁποῖος δὲν θά ἐπίστευε στήν δυναμικότητα και στήν ζωτικότητα τῆς ‘Ελληνικῆς Φυλῆς, κι’ ἂν ὑπῆρχε κανεὶς, ὁ ὁποῖος ἀπογοητευμένος θά ἐνόμιζε ότι ἡ δυναμικότης τῆς Φυλῆς αὐτῆς εἶναι ἕνας μῦθος τοῦ παρελθόντος, τό ότι μέσα ἀπὸ τὰ σπλάγχνα τῆς ‘Ελλάδος βγήκε ὁ ‘Ιωάννης Μεταξάς εἶναι συγχρόνως μίᾳ ἀπόδειξις ότι ἡ δυναμικότης τῆς ‘Ελληνικῆς Φυλῆς δὲν ἐξέλιπε, οὔτε πρόκειται νά ἐκλείψῃ και εἶναι συγχρόνως ἡ μεγαλύτερα ἐγγύησις διὰ τήν μελλοντικήν μεγαλοφυγίαν τοῦ ‘Εθνους μας.

Ξέρω ότι ὅλοι οἱ Συναγωνιστές και οἱ Συναγωνίστριες, ἀπὸ τόν ‘Εβρο μέχρι τήν Κρήτη, κατέγονται ἀπὸ τὰ ἴδια αὐτὰ αἰσθήματα και αὐτὴ ἡ καθολικότης τῶν αἰσθημάτων και αὐτὴ ἡ ταυτότης εἶναι ἐκεῖνη ἀκριβῶς, ἡ ὁποία ἐν ὀνόματι τοῦ ‘Αρχηγού, ἐν ὀνόματι τῆς 4ης Αυγούστου και ἐν ὀνόματι τῆς ‘Ελλάδος ἐγγυῶνται τό μέλλον τοῦ τόπου. Χωρὶς τό δημιουργημα αὐτό, τό ὁποῖον ὀνομάζεται ‘Εθνική ‘Οργάνωσις τῆς Νεολαίας, ξέρετε πολὺ καλά ότι μιά τοιαύτη ἐγγύησις δὲν θά ὑπῆρχε και δι’ αὐτό παράλληλα μὲ τήν μέχρι θανάτου πίστιν μας πρὸς αὐτόν, παράλληλα μὲ αὐτὰ τὰ αἰσθήματά μας τὰ ἱερὰ, τό μεγαλύτερο δῶρο πού μπορούμε νά τοῦ κάνουμε εἶναι δουλεία και πάλι δουλεία. Δουλεία γιὰ τόν σκοπὸν εἰς τόν ὁποῖον ἐτάχθημεν, δουλεία γιὰ τόν ἄγωνα, εἰς τόν ὁποῖον μᾶς κάνει τήν τιμὴν νά μᾶς δεχθῇ ὅλους και ὅλες, Συναγωνιστές και Συναγωνίστριές του. Δι’ αὐτό τό πράγμα διωγῶς ζητῶ ἀπὸ ὅλην τήν ‘Εθνικήν ‘Οργάνωσιν Νεολαίας νά καταλάβῃ, ἀπὸ τὸν ἀνώτατον βαθμό φρονέμεν μέχρι τό νεώτερό μας Σκαπανάκι, ότι ἕνα πράγμα περιμένει ὁ ‘Αρχηγός ὡς δῶρον και ὡς δέξιμα τῆς πίστεως μας: Τήν μέχρις ἐξαντλήσεως ἐργασίαν.

Εἶναι περιττὸν νά σᾶς εἰπῶ αὐτὰ πού σᾶς εἶπα ἄλλοτε, ότι ὁ χρόνος

αὐτός εἶναι διὰ τό ἔργον μας ἱστορικός και ότι θά σημειώσῃ τήν καμπήν του πρὸς τήν ὀριστικήν του εξέλιξιν. Σεῖς τὰ στελέχη κυρίως, ξέρετε πολὺ καλά σέ ποιὰς ἀρχάς, σέ ποῖα προσπάθεια βασίζεται ἡ φετινὴ ἐργασία κι’ αὐτὴ πού πρόκειται νά ἐπακολουθήσῃ. Καί ξέρετε πολὺ καλά ότι τήν ἐργασίαν αὐτὴν τήν θέτομεν σάν θεμέλιον δι’ ὅλην τήν συνέχειαν τοῦ ἀγῶνος. Δι’ αὐτό ἐπωφελοῦμαι και πάλιν αὐτῆς τῆς εὐκαιρίας διὰ νά σᾶς τονίσω αὐτὴν τήν σημασίαν τῶν κατευθύνσεων πού ἐδώσαμε ἐφέτος και πού δὲν ἀποτελοῦν ἀπλῶς τίς κατευθύνσεις μίᾳς χρονιάς, ἀλλά, ὅπως πολλές φορές σᾶς ἐτόνισα, ἀποτελοῦν τίς κατευθύνσεις δι’ ὅλην τήν μελλοντικήν εξέλιξιν τῆς ‘Οργάνωσεως, ἡ ὁποία δὲν ἀνήκει σέ κανέναν ἀπὸ μᾶς, οὔτε και εἰς ὅλους μαζί, ἀλλ’ ἀνήκει ἀποκλειστικῶς εἰς τό ‘Εθνος και εἰς Αὐτόν, ὁ ὁποῖος εἶναι ἑκφρασις τοῦ ‘Εθνους αὐτοῦ: Εἰς τόν ‘Ιωάννην Μεταξάν.

‘Εχω τήν πεποίθησιν, πεποίθησιν βαθειὰ ριζωμένην μέσα μου, πεποίθησιν τήν ὁποίαν ξέρω ότι ἔχετε ὅλοι και ὅλες, ότι δὲν θά διαφύσωμε ποτὲ τίς ἐλπίδες αὐτές. ‘Οτι θά κρατήσωμεν καλά και θά ἐκπληρώσωμε τελείως τήν ἐντολήν πού ὁ ‘Αρχηγός ἐνεπιστεύθη εἰς τὰ χέρια μας, ὡς καθήκον ὑπέρτατον και τιμιώτατον. Θά ἤθελα τίς σκέψεις αὐτῆς τοῦ τρόπου, μὲ τόν ὁποῖον θά κάνουμε τό δῶρο αὐτό εἰς τόν ‘Αρχηγόν, θά ἤθελα νά τίς μεταβιβάσετε εἰς ὅλους τοὺς Σχηματισμοὺς τῶν ὁποίων προέστασθε ὅσοι και ὅσοι εἴσθε ἐδῶ και θά ἤθελα νά μὴ μείνουν ὅσα εἶπα λόγια, ἀλλά νά γίνουν ἔργα, διὰ νά δείξωμεν και θά δείξωμεν εἰς τό μέλλον ἀκόμη πολὺ περισσότερον ότι μὲ λίγα λόγια και μὲ πολὺ ὀλιγώτερα μέσα ἡ ‘Εθνικὴ ‘Οργάνωσις Νεολαίας ἔχει τήν φιλοδοξίαν νά κάμῃ ἔργα ἀνάλογα μὲ τήν ἔφεισιν και τήν ὁρμὴν πού μᾶς ἔδωσε ἡ πνοὴ τοῦ ‘Αρχηγού. ‘Οταν μετὰ ἕνα χρόνον θά μαζευτοῦμε πάλιν διὰ τήν χαρμόσυνον αὐτὴν τελετὴν ξέρω ότι θά εἴμαστε πάρα πολὺ προηγουμένοι. ‘Αλλά ξέρω ἐπίσης ότι ὅσα χρόνια κι’ ἂν περάσουν κάθε χρόνο πού θ’ ἀρχίξῃ θά ἔχωμε νά κάμωμε πολλὰ, πολὺ περισσότερα ἀπὸ κάθε περασμένο χρόνο. Καί αὐτὴ ἡ ἀγωνιστικὴ διάθεσις, ἡ ἀγωνιστικὴ πίστις εἶναι ἐκεῖνη, ἡ ὁποία πρέπει νά ἀποτελῇ τό κύριον χαρακτηριστικόν ὅλων ὧν ἐπίστευσαν μὲ τήν ψυχὴν των εἰς τό ἔργον, εἰς τήν ἰδέαν και εἰς τό πρόσωπον τοῦ Ι. Μεταξά. ‘Εμπνευσμένοι ἀπὸ τό παράδειγμα τό ἱδικόν του, ὀλισκούμενοι ἀπὸ τό πνεῦμα του και πιστεύοντες ἀπόλυτα εἰς ότι αὐτός ἐκήρυξε και εἰς ότι αὐτός ἐδίδαξε, σᾶς καλῶ νά ἐκφράσωμεν τὰ αἰσθήματά μας κραυγάζοντες μὲ ὅλην μας τήν δόναμιν ἐν ὀνόματι τῶν παιδιῶν τῆς ‘Ελλάδος: Νά μᾶς ζήσῃ ὁ ‘Αρχηγός.

ΧΡΑΝΙΑ ΣΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ

Η ΓΙΟΡΤΗ

Άγαπητοί μου φίλοι,

Όσοι μπορούν να διαβάζουν μέσα στα μάτια των παιδιών, όσοι μπορούν ν' ακούουν τα λόγια που κρύβει, όταν δεν μιλούν, ή φωνή τους, όσοι μπορούν να νοιώθουν τα αισθήματα που εκφράζει ένας μορφασμός τους, μια χειρονομία τους, έχουν αισθανθεί, στη γιορτή του Άρχηγού, μιαν εξαιρετική, μιαν υπέροχη χαρά μαζί Του. Γιόρταζε βέβαια όλος ο Λαός, όλο το Έθνος, δοξολογίες, λόγοι, γεύματα, σημαιοστολισμοί, ψηφίσματα, τηλεγραφήματα, μιὰ ἀτέλειωτη χαρμόσυνη πομπή ένθουσιασμού κι' ευγνωμοσύνης μπροστά στο Πρόσωπο που έσυμβόλισε κι' έπραγματοποίησε τη σωτηρία, την ένότητα και την ανάγνωση της Πατρίδος. Κι' όμως τίποτε απ' όλα αυτά δεν έδωσε στον έορτασμό τόσο ύψηλο κι' ωραίο τόνο, τόσο ζεστό και δυνατό παλμό, τόσο άνώτερη και πιατότερη πνοή, όσο το έδωσε ή συμμετοχή των Παιδιών, και συγκεκριμένα των Παιδιών της Όργανώσεώς μας.

Δέν μιλώ για την ένθουσιώδη παρουσία τους στις δοξολογίες, για τις ώραιες παρελάσεις τους, για τις ιδιαίτερες γιορτές τους στους ύποτομείς τους. Όλα αυτά ήσαν βέβαια ολοζώντανες εκδηλώσεις της χαράς τους και του ένθουσιασμού τους. Έγώ όμως προτιμώ τις εκδηλώσεις εκείνες που δεν αποτελούν θέαμα, που δεν εκφράζονται με λόγια, που δεν περιορίζονται μέσα στο πρόγραμμα. Προτιμώ εκείνα τα κάποτε γελαστά, κάποτε δακρυσμένα από χαρά βλέμματα, που είδα στ' άθωα μάτια τους. Προτιμώ την άναρθρη εκείνη κραυγή, που την άκουσα να βγαίνει από τ' άγνά τους στόματα είτε ως ζητωκραυγή, είτε — ακόμα καλύτερα — ως μιὰ άπλη, άσυγκράτητη φωνή ένθουσιασμού, που ξέφευγε από τα εύγενικά τους στήθια. Προτιμώ τις άρρυθμες κι' άτακτες εκείνες κινήσεις των λευκών χεριών τους, που χάραζαν σχήματα άσυγκράτητης όρμης, τόν άπαλό μὰ σταθερό μορφασμό πίστεως και θελήσεως που σχηματιζόταν στις φωτεινές μορφές τους.

Όσοι μπορούν να διαβάζουν μέσα στα μάτια των παιδιών, είδαν καθαρά τί έγραφαν τα βλέμματά τους:

«Αυτό το χαμόγελο της χαράς, Πατέρα, αυτό το δάκρυ της συγκινήσεως, που λάμπει σήμερα μέσα στα μάτια μας, είναι το δικό Σου. Είναι το ίδιο χαμόγελο που είδαμε κάθε φορά μέσα στα στοργικά Σου μάτια, όταν μάς πλησιάζεις, όταν μάς κουδεντιάζεις, όταν μάς χαϊδεύεις. Είναι το ίδιο δάκρυ που το νοιώσαμε βαθύτατα και το χαρήκαμε αφάνταστα εκείνη την αλμοιόμνητη μέρα — την περσινή Έθνική έορτή — που Σε είδαμε να στέκεσαι μαζί μας και να βρέχεσαι μαζί μας σ' όλη τη διάρκεια της παρελάσεώς μας, άκλόνητος κι' αλύγιστος παραστάτης μας, παντοτεινό σύμβολο θελήσεως κι' επίμονης στήν εκπλήρωση του καθήκοντος, και να φροντίζεις ύστερα και να λαχταράς για την όγεία μας, γεμάτος αληθινή πατρική στοργή. Ναι! αυτό το χαμόγελο της χαράς και το δάκρυ της συγκινήσεως άναυακλα σήμερα ή ματιά μας, Πατέρα, και θά το άναυακλα πάντα, όταν μιὰ βαθεία κι' άνεξάντλητη άναπόδοσι των μεγάλων Σου αισθημάτων για μάς».

Κι' όσοι μπορούν να καταλάβουν τα λόγια που κρύβει ή φωνή τους, άκουσαν:

«Δέν είναι άσκοπες οι άναρθρες αυτές κραυγές που άκούεις, μεγάλε μας Όδηγε, μεγάλε μας Δάσκαλε. Είναι ή άπήχησι της δικής Σου φωνής, που ήρθε και μάς βρήκε και μάς ξύπνησε και μάς ζωντάνεψε την ώραία εκείνη αωγή της 4ης Αύγουστου» είναι ή άπήχησι της δικής Σου κλήσεως, που μπήκε μέσα στα πιο βαθεία μέρη της

ΕΚΚΛΗΣΙΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΛΑΟΝ

Μετά μεγάλης λύπης και συγκινήσεως έμάθομεν όλοι οι Έλληνες την συμφοράν, ή όποία έπληξε το εύγενές Τουρκικόν Έθνος, με το όποιον μάς συνδέουν δεσμοί άρρήκτου φιλίας και στενής συμμαχίας. Σεισμοί, καταγίδες, πλήμμυραι και θεομηνίαι επέφεραν την άπώλειαν πολλών χιλιάδων υπάρξεων και κατέστρεψαν πόλεις και κώμας άνθούσας.

Είμαι βέβαιος ότι ούδενός Έλληνος ή καρδιά δύναται να μείνη άσυγκίνητος ένώπιον μιās τοιαύτης καταστροφής. Και ή μὲν Κυβέρνησις έπραξε το καθ' έαυτήν, τι ωφείλε να πράξη, άλλ' είμαι βέβαιος ότι άνταποκρίνομαι προς τα αισθήματα παντός Έλληνος, ζητών την συνδρομήν εκείνην, ή όποία όφείλεται εις τοιαύτας περιστάσεις και δη προκειμένου περι Έθνους μετά του όποιου συνδεόμεθα δια τοιούτων δεσμών. Ό κάθε Έλλην είμαι βέβαιος, ότι θά δώση την συνδρομήν του, ως αν έπρόκειτο περι καταστροφής, ήτις θά είχε πλήξει έλληνικούς πληθυσμούς.

Ο Άρχηγός της Κυβερνήσεως
ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΕΤΑΞΑΣ

Ψυχής μας και την γέμισε και την ξεχείλισε και Σοθ την στέλλει τώρα πίσω σάν μήνυμα πώς Σε άκουσε και Σε ένιωσε, σάν όρκο πώς ή φωνή αυτή της έχει γίνει Ιερή προσταγή, κανών και νόμος ζωής και δράσεως».

Κι' όσον ξέρουν να έρμηνεύσουν τις αωθόρμητες χειρονομίες και τους μορφασμούς τους, ένιωσαν αυτό το νόημα τους:

«Είμαστε έτοιμοι, Άρχηγέ! Αού ή άτακτη χειρονομία που βλέπεις, είναι το αωθόρμητο κι' άσυγκράτητο σκίρτημα της λαχτάρας και της άδημονίας μας για το γρήγορο προχώρημα στη μεγάλη πορεία που μάς ώρισε, την πορεία της έθνικής άναγεννήσεως. Κι' αυτός ό μορφασμός στο πρόσωπό μας είναι ή έκφρασι της θελήσεως, της άποφασιστικότητας και της άφοσιώσεώς μας στον Ιερόν άγώνα, για τον όποιον μάς προώρισε, τον άγώνα της άναδημιουργίας του πολιτισμού μας. Είμαστε έτοιμοι, Άρχηγέ! Σε άκολουθούμε, Σε άκολουθούμε πιστά, μέχρι θανάτου!».

Δέν υπάρχει άμφιβολία, άγαπητοί μου φίλοι, ότι ό Άρχηγός, που περισσότερο από κάθε άλλον ξέρει να διαβάξη, ν' άκούη και να αισθάνεται την νεανική ψυχή, θά δέχτηκε και θά χάρηκε στη γιορτή Του τις εκδηλώσεις αυτές των παιδιών της Ελλάδος ως το καλύτερο δώρο και την πολυτιμότερη άμοιβή για τον άνυπολόγιστο μόχθο Του. Αλλά μαζί με τον Άρχηγό τις νοιώθει και τις χαίρεται κι' όλόκληρο το Έθνος, που μέσα στις εκδηλώσεις αυτές βλέπει όχι μόνο την άναγέννησι της έθνικής Νεότητος, αλλά και την άναγέννησι της όλης έθνικής Ψυχής και συνεπώς και τη μεγαλύτερη και θετικώτερη έγγύησι για το έθνικό μέλλον.

Με όλη μου την άγάπη

Μελής Νικολαΐδης

Με αφευδύριον

Ο ΕΡΑΝΟΣ

Ο Έλληνικός λαός θ' απαντήσει όπως ξέρει ν' απαντά, με πρόθυμον δηλαδή γενναιοδωρία, εις την Εκκλησίαν που του απηύθυνεν ο Αρχηγός της Κυβερνήσεως, προκηρύττων τον έρανον υπέρ των θυμάτων των φοβερών θεομηνιών της Μικρασίας.

Όλος ο κόσμος γνωρίζει — και ο κ. Ιωάννης Μεταξάς καλλίτερα από κάθε άλλον — ότι η επίδρασις των πολεμικών γεγονότων έχει σημαντικώς ελαττώσει την δραστηριότητα της Έλληνικής οικονομίας, η οποία με δυσκολίαν αγωνίζεται να έπιτύχη την προσαρμογήν της προς τας νέας συνθήκας που δημιουργήθησαν με τον πόλεμον. Γνωστόν είναι επίσης εις όλους ότι η Έλληνική κοινωνία, κατά τα τελευταία έτη και ίδια προσφάτως κατά την περίοδον των έορτών, έβαρύνθη με απεπαλλήλους εισφοράς άποσκοπούσας την θεραπείαν ζωτικωτάτων της χώρας κοινωνικών και άλλων αναγκών.

Διά να άποφασίσω μολαταύτα ο Αρχηγός της Κυβερνήσεως ν' άποταθή εις τον λαόν και να ζητήση την εισφοράν του υπέρ των σκληρώς δοκιμασθέντων πληθυσμών της προς Ανατολάς φίλης και συμμάχου χώρας, είναι πρόδηλον ότι υπολογίζει εις τον πλούτον των έλληνικών αισθημάτων και ιδιαιτέρως εις την εξαίρετικήν συμπάθειαν με την οποίαν όλα τα στρώματα της έλληνικής Κοινωνίας παρηκολούθησαν όλας τας φάσεις της ζοφεράς τραγωδίας, η οποία εξετυλίχθη τας τελευταίας ημέρας του λήξαντος έτους εις την Ανατολήν. Η άπό δεκαετίας υπό τόσον εύτυχεις συνθήκας άναπτυσσόμενη και παγιουμένη Έλληνο-τουρκική φιλία δεν είναι σύνηθες άποτέλεσμα καλώς υπολογισμένου συνδυασμού κρατικών συμφερόντων, άλλα καρπός έλξεως λαών, τους όποιους πλην της γεωγραφίας και της μακραίωνος ιστορικής συμβιώσεως και συναναμίξεως, συνέδεσαν διά των αιώνων άναπτυχθείσαι άμοιβαίαι επιδράσεις πνευματικά και ψυχικά, άκόμη δέ και βιωτικά και παραγωγικά επιδόσεις και συνθήκαι. Τών επιδράσεων τούτων τό βάθος άπεκαλύφθη εις την συνείδησιν των δύο λαών πανίσχυρον, ακριβώς καθ' ην στιγμήν, τερματισθείς διά της άμοιβαίας ανταλλαγής της μακραίωνος συμβιώσεώς των, έφαινετο ότι αι τύχαι των διεχωρίζοντο όριστικώς. Άπό τής στιγμής ακριβώς εκείνης τό κυρίαρχησαν και έκτοπίζον κάθε άλλο στοιχείον εις τας σχέσεις των δύο λαών υπήρξε μία εύγενής και πρόθυμος άμιλλα επιδείξεως ένεργου αλληλεγγύης. Ο διεξαγόμενος άπό τής περασμένης έβδομάδος έρανος, δίδεται εις ήμάς τους Έλληνας ως εύκαιρία έμπράκτου διαδηλώσεως της ανθρωπίνης και έλληνικής μας συγκινήσεως διά τα θύματα των καταστροφών της βορειοανατολικής Μικρασίας και της αλληλεγγύης μας προς τό τουρκικόν Έθνος. Ός τοιαύτη θά μετρηθί όχι τόσον άπό τον όγκον του συναχθησομένου ποσού, όσον άπό την εύρύτητα της λαϊκής συμμετοχής και θ' άποτελέση μίαν άκόμη πολύτιμον συμβολήν εις την κραταίωσιν της άδιάρρηκτου Έλληνο-τουρκικής συνεργασίας.

Ο Αρχηγός αυτομολών μετά της προέδρου της Δ. Ε. της Στέγης Φαλαγγίτισης Θεοφάνης κατά τό κόψιμο της πηγίας εις την Π.Δ.Θ.Π.

ΤΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ

Εις την άλλην όλην του περιόδικού μας, διά την αξίησιν της ποικιλίας και την έν γένει βελτίωσιν της όποιας καταβάλλεται κάθε δυνατή προσπάθεια, προστέθη άπό τό περασμένον μας φύλλον η σελίς των έλληνικών παραμυθιών. Διά περιόδικόν του όποιου ο πυρήν των άναγνωστών είναι παιδιά, η σελίς αυτή ένκαινιάζεται ίσως με κάποια καθυστέρησιν. Αυτό, φυσικά, δεν ελαττώνει την αξίαν της.

Τα παραμύθια είναι ένας λαϊκός λογοτεχνικός πλούτος που εις την περιγραφίαν μας έχουν την ίδιαν θέσιν που έχουν τά δημοτικά τραγούδια εις την ποιήσιν. Έχουν την ίδιαν κλασικήν άπλότητα όφους και μαζί τον ίδιον πλούτον φαντασίας και μέσων των Ιστορούνται όλοι αι φυλετικά άρεται και όλα τά ελαττώματα και μαζί με όλα αυτά η σοφία και η πείρα, τό καταστάλαγμα της σοφίας και της πείρας ένός λαού με τόσον μακράν, πλούσιον εις συμβάντα και δημιουργικήν Ιστορίαν.

Ό,τι έγινεν ως τώρα εις την Ελλάδα διά τό λαϊκό παραμύθι — έν ένδειξη της λαογραφικής έργασίας — είναι έλάχιστον, έν συγκρίσει με όσα έγιναν διά τό δημοτικό τραγούδι. Η «Νεολαία» αισθάνεται αυτήν την παράλειψιν, την όποιαν φιλοδοξεί έν τώ μέτρω των δυνάμεών της ν' άναπληρώσῃ. Η έργασία συλλογής και επεξεργασίας των παραμυθιών άνετέθη εις γνωστών λόγιον. Τό όφος του λαϊκού μύθου θά διατηρηται αόπηρως θ' άποφεύγυνται μόνον οι έκζητημένοι ιδιωτισμοί, που κατανοούν άκατανόητοι.

Η «Νεολαία» πιστεύει ότι άπό την προσπάθειαν που ένχειρείθαι θά προέλθουν συλλογαί ίκαναί ν' άπαρτίσουν έναν η και περισσότερους τόμους. Τους τόμους αυτούς υπολογίζομεν να έκδώσωμεν έν καιρό.

ΤΑ ΒΡΑΧΕΑ ΚΥΜ. ΤΗΣ Ε.Ο.Ν.

Εις άπάντησιν των έπιστολών που λαμβάνει τό περιόδικόν, σχετικώς με την δυσχέρειαν της λήψεως των έκπομπών του Ραδιοφ. Σταθμού της Ε.Ο.Ν. γνωρίζομεν ότι, καθ' ά άντεκίνησεν εις ήμάς η Διεύθυνσις Ραδιοφωνίας της Όργανώσεως, εις άποστάσεις πλησίον όπως η Τρίπολι, η Γλώσσα της Σκοπέλου κλπ. αι έκπομπαι δέον να άκούωνται εύκρινώς. Η λήψις όμως των βραχ. κυμάτων απαιτεί ιδιαίτερον προσοχήν, λόγω της άπειροελάχιστης άποστάσεως του ένός σταθμού άπό του άλλου ως και της ένλλαγής εις την μεταδόσιν έκ των μεσίων η μακρών εις τά βραχεία.

Με αφευδύριον

ΑΠΟΣΤΟΛΑΙ

Τό περιόδικόν, προκειμένου να παρακολουθήση έφέτος έκ του συνέγγυς τα έκ της άναγνώσεώς του άποτελέσματα επί των νέων άναγνωστών του θά όργανώσῃ διά πρώτην φοράν άποστολάς έκ των άνωτέρων στελεχών της συντάξεως εις όλα τά διαμερίσματα του Κράτους περιόδικως. Θά δοθί έτσι η εύκαιρία και εις τους βαθμούχους της Όργανώσεως και εις τους Έκπαιδευτικούς λειτουργούς και εις τους προϊστάμενους των εργατικών και αγροτικών όργανώσεων, μεταξύ των όποιων κυκλοφορεί τό περιόδικόν καθός και εις τους γονείς και εις τους άναγνώστας έν γένει να παράσχουν τας παρατηρήσεις και πληροφορίας των εις τους ειδικούς άπεσταλμένους μας, άλλα και να λάβουν χρησίμους οδηγίας περί της σκοπιμώτερας χρησιμοποίησεως της ύλης διά την πληρεστέραν έπιτυχίαν του βασικού Έθνικού σκοπού, τον όποιον επιδιώκει η «Νεολαία».

Τά όνόματα των ειδικών τούτων άπεσταλμένων μας ως και τας περιοχάς της περιόδειας των θά άναγγέλλη ένκαίρως έκάστοτε τό περιόδικόν.

ΑΙ ΑΥΤΟΘΥΣΙΑΙ ΤΩΝ ΦΑΛΑΓΓΙΤΩΝ

Αι άνά την Ελλάδα συνεχώς αναγγελλόμεναι αυτοθύσαι των νέων της Όργανώσεως πυκνούνται καθ' έκάστην. Είναι τό θετικώτερον δείγμα της πλουσίας καρποφορίας των κηρυγμάτων της Ε.Ο.Ν. άλλα και της αναδιδάσεως και πάλιν των βασικών Έλληνικών άρετών, τας όποιας τό καθευτός της 4ης Αυγούστου έθεσεν ως έμβλημά του.

Χαίρομεν ελικρινώς διά την τόσον ταχείαν άπόδοσιν τόσων ώραίων καρπών.

ΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ

ΤΟΥ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ ΜΑΣ

Η πρώτη: ΑΙ.Α.Α. Β.Β.Υ. Υ. ο Διάδοχος Παύλος και η Πριγκίπισσα Φρειδερίκη επί της Άκροπόλεως.

Η τελευταία: Σκαπάνισσαι φυγαγωγούμεναι όπό την έσπερίαν Φαλαγγίτισιν.

Η ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΙΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΓΚΗ ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ
ΑΠΟ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΑΤΩΝ ΧΡΟΝΩΝ

Η ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΙΣ ἂν δι' ὅλας τὰς χώρας ἀποτελῇ οἰκονομικὴν ἀνάγκην, παρὰ τὰς ἀντιθέτους ὑποστηρικθείσας θεωρίας, περὶ εὐτυχίας καὶ ἀνόδου τῆς οἰκονομίας τῶν Ἑθνῶν διὰ τῆς καταναλώσεως, ὅσον τὸ δυνατόν περισσοτέρων οἰκονομικῶν ἀγαθῶν, ἔστω καὶ διὰ πληθωρισμοῦ τοῦ νομίματος, διὰ τὴν Ἑλλάδα ἀποτελεῖ ἄμεσον οἰκονομικὴν ἀνάγκην ἀπὸ ἀρχαιοτάτων χρόνων. Τὴν ἀνάγκην αὐτὴν ἐπιτείνει ἀκόμη περισσότερο ἡ σημερινὴ ἀνάμικτος διεθνὴς οἰκονομικὴ καὶ πολιτικὴ κατάστασις.

Ἀποταμίευσις σημαίνει κατατάξις ὀλιγοτέρων οἰκονομικῶν ἀγαθῶν ἐν ὅλῃ τῇ σημασίᾳ τῆς λέξεως. Καὶ πιστεύομεν ὅτι, ἐφ' ὅσον ἡ ἀποταμίευσις διὰ τὴν Ἑλλάδα λόγῳ τῶν διεθνῶν πολιτικῶν καὶ οἰκονομικῶν συνθηκῶν ἀποτελεῖ ἄμεσον οἰκονομικὴν ἀνάγκην πρὸς δημιουργίαν κεφαλαίου, τὸ ὁποῖον ἄλλοτε μᾶς διέθετον αἱ ξένη οἰκονομία διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν πλουτοπαραγωγικῶν δυνάμεων αὐτῆς, τοῦτο ἐν τινὶ μέτρῳ εἶναι δυνατόν νὰ ἐπιτευχθῇ. Δὲν παραγνωρίζομεν τὸ χαμηλὸν ἐπίπεδον τῆς ζωῆς τῶν λαϊκῶν μαζῶν, ὅπως δὲν παραγνωρίζομεν καὶ τὸ γεγονός ὅτι τὸ λιτοβίατον τοῦ Ἑλλήνου, συνακόλουθον τῆς ἀπὸ ἀρχαιοτάτων χρόνων πτωχῆς χωρικῆς μας οἰκονομίας θὰ διατηρηθῇ κατ' ἀνάγκην καὶ πρέπει νὰ διατηρηθῇ, ἂν θέλωμεν νὰ δημιουργήσωμεν ἕνα κράτος ἰσχυρόν, καθολικόν καὶ ἀνώτερον. Ὡς τόσον αἱ ἀνάγκαι τῶν ἀνθρώπων, λόγῳ τῆς ἐξελίξεως τοῦ πολιτισμοῦ ἔχουν κατ' ἑκταὶον τόσον αὐξηθῇ, ὥστε νὰ ὑπάρχῃ εὐχέρεια μειώσεως τούτων, χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ κίνδυνος οὐδὲ ἡ φυλὴ νὰ ἐκφυλισθῇ, οὐδὲ ἡ πνευματικὴ ἀνοδος τοῦ πολιτισμοῦ νὰ σταματήσῃ.

Ἀλλ' ἀποταμίευσιν δὲν ἀποτελεῖ μόνον ὁ περιορισμὸς ὠρισμένων ἀναγκῶν, οὔτε καὶ ἄλλως πῶς ἱκανοποιῇ αὐτῶν. Ἀποταμίευσιν ἀποτελεῖ καὶ ἡ μὴ σπατάλησις τοῦ οἰκονομικοῦ ἀγαθοῦ ἐργασίας. Εἰς τὴν Ἑλλάδα οὐδέποτε τὸ οἰκονομικὸν αὐτὸ ἀγαθὸν ἐπροσέχθη, οὐδὲ καὶ διετέθη ὡς ἔπρεπε. Καὶ οὐ μόνον τοῦτο, ἀλλὰ ποτὲ δὲν διεργυμίσθησαν οἱ ὅροι, ὅπως ὁ κάθε ἐργαζόμενος ἀποδίδῃ τὸ μᾶξιμόν τῆς δυνάμεώς του, ἂν καὶ εἶναι ἀνάγκη διὰ τὴν Ἑλλάδα πολλῆς καὶ σκληρᾶς ἐργασίας.

Κατὰ ταῦτα ἀποταμίευσις διὰ τὴν Ἑλλάδα δὲν εἶναι μόνον ἡ στέρησις ἐνὸς ἀγαθοῦ, ἀλλὰ πολλῶν, ὅπως εἶναι καὶ ἡ μὴ σπατάλη τῶν ὀντων τῆς παραγωγῆς. Καὶ οὕτως πῶς πρέπει νὰ ἐννοοῦμεν τὴν ἔννοιαν τῆς ἀποταμίεως, ἂν θέλωμεν νὰ δημιουργήσωμεν κεφάλαιον ἐπὶ τῷ τέλει νὰ καταστή τὸ Κράτος μας ἰσχυρόν, καθολικόν, μορφωτικόν καὶ ἀνώτερον, ὥστε νὰ ἐπιτύχῃ εἰς τὸν παγκόσμιον περὶ ὑπάρξεως ἀνταγωνισμὸν τῶν Ἑθνῶν.

Καὶ οὐ μόνον τοῦτο· ἡ ἀποταμίευσις δὲν ἔχει μόνον τὴν σημασίαν τῆς

δημιουργίας κεφαλαίων διὰ τὴν ἀτομικὴν καὶ Ἑθνικὴν οἰκονομίαν, ἀλλ' ἀκόμη περισσότερο. Τὸ πνεῦμα τῆς ἀποταμίεως ἔχει τεραστίαν ἠθικοπλαστικὴν ἐπίδρασιν. Ἡ σφῶρων ἀντιμετώπισις τῶν καθημερινῶν προβλημάτων τῆς ζωῆς, ἡ αὐτοπεποιθισις καὶ ἡ αἰσιοδοξία εἶναι συνακόλουθα τοῦ πνεύματος τῆς ἀποταμίεως. Μόνον ὁ ἔχων πνεῦμα ἀποταμίεως εἶναι δυνατόν λελογισμένως νὰ βαδίσῃ τὸν δρόμον τῆς ζωῆς. Ἀσφαλισμένος συνεπὲς τῆς ἀποταμίεως κατὰ τῶν ἐναντιοτήτων τῆς ζωῆς εἶναι ἔτοιμος νὰ ὑπερνικήσῃ αὐτὰς εἰς πᾶσαν τὴν ἐκδήλωσιν καὶ νὰ συνεχίσῃ νικηφόρως καὶ ἀποτελεσματικῶς τὸν δρόμον τῆς προόδου, τὸν δρόμον τῆς ἀτομικῆς καὶ κοινωνικῆς ἐπικρατήσεως. Οὐδέποτε θὰ προσφύγῃ εἰς μεθόδους ἀναξιοπρεπεῖς, οὐδὲ ψυχικῶς θὰ ὑποφέρῃ εἰς περιπτώσιν ἐκτάκτου ἀνάγκης.

Καὶ ἀκόμη περισσότερο: ὁ ἔχων ἀποταμίευσιν εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἐκμεταλλεῖται πᾶσαν εὐκαιρίαν τοῦ βίου ἐπ' ἀτομικῇ ὠφελείᾳ καὶ νὰ καταστή ὑπερήφανος εἰς περιπτώσιν, κατὰ τὴν ὁποῖαν τὸ μικρόν του κεφάλαιον παραχωρήσῃ εἰς τὴν Ἑθνικὴν οἰκονομίαν ἐπ' ἀμοιβῇ πρὸς ἔθνωφελὴ διάθεσιν. Μάλιστα ὑπὸ τὰς σημερινὰς συνθήκας, ὅπως ἐτονίσσαμεν ἀνωτέρω, ὡφιστὴν Ἑθνικὴν ὑποχρέωσιν ἀποτελεῖ ἡ δημιουργία πνεύματος ἀποταμίεως καὶ ἡ τοποθέτησις τῶν ἀποταμιευμάτων εἰς τὰ πάσης φύσεως ταμιευτήρια καὶ δι' εἰς τὰ Ταχυδρομικὰ τοιαῦτα, τῶν ὁποίων τὴν ἀσφάλειαν ἔχει ἐγγυηθῇ αὐτὸ τοῦτο τὸ Κράτος. Διότι, καὶ δὲν πρέπει τοῦτο νὰ ἀφήσωμεν ἀπαράτητον, τὸ γεγονός τῆς ὑπάρξεως ἀποταμιευμάτων, χωρὶς ταῦτα νὰ τοποθετοῦνται ἐν ἀσφαλείᾳ καὶ ἐπ' ἀμοιβῇ εἰς τοὺς τραπεζιτικούς ὀργανισμοὺς καὶ τὰ πάσης φύσεως ταμιευτήρια, ἀποτελεῖ νέκρωσιν κεφαλαίου οὐ μόνον διὰ τὴν Ἑθνικὴν οἰκονομίαν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ἀτομικὴν.

Τοιαύτην λοιπὸν σημασίαν ἔχουσα ἡ ἀποταμίευσις εἶναι ἀνάγκη νὰ κυριαρχήσῃ ἐφ' ὅλων τῶν Ἑλλήνων. Πολὺν δὲ περισσότερο δέον τὴν σημασίαν τῆς νὰ ἀντιληφθῶμεν ἡμεῖς οἱ νέοι καὶ ἀπὸ τοῦδε νὰ συνθίσσωμεν οὐ μόνον νὰ μὴ σπαταλῶμεν οἰκονομικὰ ἀγαθὰ, ἀλλὰ καὶ νὰ περιορίσωμεν τὰς ἀνάγκας μας εἰς τὰς ἀπαραίτητας ἀναγκαίαις, μακρὰν τοῦ πνεύματος τῆς ἐπιδείξεως καὶ τῶν ἀνοήτων φιλαυτιῶν, μὲ τὴν βεβαιότητα ὅτι οὕτως πῶς ζῶντες θὰ δημιουργήσωμεν ἀσφαλῆ ἐρείσματα διὰ τὴν Ἑθνικὴν καὶ ἀτομικὴν μας πρόοδον. Ἀπὸ τοῦδε δέον νὰ ἀποταμιεύωμεν ἔστω καὶ ἐλάχιστον ποσόν, ἵνα ἐν καιρῷ τοῦτο ἀποτελέσῃ σεβαστὸν κεφάλαιον ἱκανὸν νὰ μᾶς χρησιμεύσῃ ὅταν αἱ ἀνάγκαι τοῦ βίου μας καταστοῦν ἐπιτακτικώτερες. Καὶ οὐ μόνον νὰ ἀποταμιεύωμεν, ἀλλὰ δέον ἀπὸ τοῦδε, ἔχοντες εὐρυτάτην ἀντίληψιν τῆς ἀποταμίεως νὰ διαθέτωμεν ἀπάσας τὰς ἡμέρας μας εἰς ἐργασίαν παραγωγικὴν ἐν τῇ εὐρυτάτῃ σημασίᾳ, ἥτοι καὶ πρὸς πνευματικὴν

καὶ ψυχικὴν δλοκλήρωσιν, ἂν θέλωμεν πράγματι νὰ καταστῶμεν ἱκανοὶ νὰ ἀντεπεξέλθωμεν εἰς τὰς ἐναντιότητάς τοῦ βίου καὶ νὰ συμβάλωμεν εἰς τὴν καθόλου Ἑθνικὴν πρόοδον. Οὕτως μόνον θὰ δημιουργήσωμεν μέσα μας τὴν αὐτοπεποιθισιν, τὴν αἰσιοδοξίαν, τὴν αὐτοκυριαρχίαν, τὴν ἐγκαρτέρησιν καὶ τὴν δυνατότητα τῆς ὑπερνικήσεως πάσης δυσκολίας τῆς ζωῆς, ὥστε ὑπερήφανοι καὶ ἠθικὰ τέλειοι νὰ βαδίσωμεν τὸν δρόμον τῆς προόδου. Καὶ οὕτως μόνον θὰ δυνηθῶμεν πράγματι νὰ βοηθήσωμεν, ὑπὸ τὰς παρούσας μάστιγας στιγμῆς, τὸ Ἔθνος μας νὰ δλοκληρώσῃ τὰ ἰδεώδη του καὶ νὰ βαδίσῃ τὸν δρόμον τοῦ Ἑθνικοῦ μεγαλείου.

Δημιουργοῦντες ἀπὸ τῆς νεότητός μας συνθέτας λελογισμένου βίου καὶ ἀποταμίεως, ἀποβάλλοντες τὸ αἰσθημα τῆς σπατάλης καὶ τῆς ἐπιδείξεως, διαθέτοντες ἀπάσας τὰς ἡμέρας μας παραγωγικῶς, ζῶντες, ἐν ἄλλοις λόγοις, ἐθνοπρεπῶς, εἰμεθα πράγματι ἀντάξια μέλη τῆς Ὁργανώσεως καὶ τῶν πόθων τοῦ Ἀρχαίου.

Δὲν ἐπιτρέπεται εἰς οὐδὲν μέλος τῆς Ὁργανώσεως, ἔστω καὶ τῆς μικρότερας ἡλικίας, νὰ μὴ ἔχῃ τὸν κουμπάρᾳ του, εἰς τὸν ὁποῖον ἐκάστοτε νὰ ρίπτῃ καὶ τὸ πλέον μικρὸν ποσόν, τὸ ὁποῖον θὰ ἐξοικονομῇ ἐκ τῆς μὴ διαθέσεως τούτου εἰς ἀνάγκας μὴ ἐπιτακτικές. Ἐπίσης δὲν ἐπιτρέπεται εἰς κανένα μέλος τῆς Ὁργανώσεως νὰ δημιουργῇ ἀπαιτήσεις πολυτελείας καὶ ἐπιδείξεως. Ὅλα τὰ εἶδη, τὰ ὁποῖα χρησιμοποιοῦμεν, πρέπει νὰ τὰ χαρακτηρίσῃ ἡ ἰδιότης τῆς ἱκανοποιήσεως μιᾶς ἀνάγκης κατὰ τὸν πλέον οἰκονομικώτερον τρόπον καὶ οὐχὶ ἡ ἀνάγκη τῆς ἐπιδείξεως καὶ τῆς συμμορφώσεως εἰς τὸ πνεῦμα τῆς ἀνοήτου ξενικῆς μόδας.

Εἶναι ἀνάγκη ἡμεῖς οἱ νέοι νὰ δημιουργήσωμεν καθαρῶς Ἑθνικὴν ζωὴν, ἀνταποκρινομένην ἀπολύτως πρὸς τὰς ἰδιαιτέρας μας συνθήκας καὶ τὰς οἰκονομικὰς μας δυνατότητας. Τὰ πάσης φύσεως ἐγχώρια εἶδη διὰ τοὺς νέους τῆς πόλεως καὶ τὰ εἶδη τῆς οἰκιακῆς βιοτεχνίας διὰ τοὺς νέους τοῦ χωριοῦ, δέον νὰ εἶναι τὰ μόνα, τὰ ὁποῖα θὰ χρησιμοποιῶμεν. Παραλλήλως δέον νὰ διαθέτωμεν τὰς ἡμέρας μας παραγωγικῶς συμβάλλοντες διὰ τῆς προσωπικῆς μας ἐργασίας εἰς τὴν αὐξήσιν τῆς Ἑθνικῆς μας οἰκονομίας. Ἡ προσωπικὴ μας ἐργασία εἶναι δυνατόν νὰ διατίθεται εἴτε ἐν τῇ οἰκονομίᾳ μας, εἴτε καὶ τοῦτο εἰς περιπτώσιν κατὰ τὴν ὁποῖαν δὲν ὑφίσταται ἐργασία ἐν τῇ οἰκονομίᾳ μας, διὰ τοῦ σχηματισμοῦ μας, εἰς ἐργὰ κοινῆς ὠφελείας.

Οὕτως πῶς καλλιεργοῦντες τοὺς ἑαυτοὺς μας, εἰμεθα ἐν τάξει ἀπέναντι τῆς ἀτομικῆς καὶ τῆς Ἑθνικῆς μας συνειδήσεως καὶ σύμφωνα πρὸς τὸ πνεῦμα καὶ τοὺς σκοποὺς τῆς Ὁργανώσεως. Ἡ ἔννοια τῆς ἀποταμίεως εἶναι ἀπολύτως συνδεμένη μὲ τὴν ἰδιότητά μας ὡς μελῶν τῆς Ε.Ο.Ν.

Γεώργιος Δ. Μυλωνᾶς

ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΑΚΡΙΤΑΣ ΜΑΣ

Τὸ βροχερὸ πρωὶ τῆς 29ης Δεκεμβρίου, στὰς 6,31' ξεκινήσαμε ὅλοι μαζί γιὰ τοὺς συναδέλφους τοῦ Διγενῆ Ἀκρίτα, γιὰ νὰ μεταφέρουμε σ' αὐτοὺς τοὺς χαιρετισμοὺς τοῦ Ἀρχηγοῦ μας, τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως

Εἰς τὸ Πιερίτσι μαζί με τοὺς φαντάρους μας.

καὶ τὰ δῶρα ὅλης τῆς Ἀθηναϊκῆς Κοινωνίας.

Τὸ τραῖνο βαρὺ-βαρὺ ξεκινᾷ με κατεύθυνσιν τὴν ἑλκυστικὴν νύμφην τοῦ Θερμαϊκοῦ, τὴν Θεσσαλονίκην, ἐνῶ οἱ Φαλαγγίται μας ζητωκραυγάζουν.

Τὸ ἐπόμενο πρωὶνὸ τοῦ Σαββάτου τῆς 30ῆς Δεκεμβρίου τὰ 99 παιδιά τῆς Ε.Ο.Ν. χωρίζονται σὲ τρεῖς ὁμάδες διὰ τὴν Ἑδεσσαν, τὰς Σέρρας καὶ τὴν Ἀλεξανδρούπολιν. Κατὰ τὰς 7 ἀναχωροῦμε διὰ τὰς Σέρρας ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ συναγωνιστοῦ ὑποφαλλογάρχου Τζώρτζη, ὁ ὁποῖος καθ' ὅλην τὴν διαδρομὴν ἐδείξεν ὅλην τοὺς τὴν ἐνεργητικότητά καὶ ἐφάνη ἕνας μεγάλος ἀδελφός δι' ὅλους μας. Τὸ τραῖνο ξεκινᾷ καὶ ἀρχίζει μίαν εὐχάριστος διαδρομὴ μέσα ἀπὸ χιονισμένα βουνά καὶ λαγκάδια.

Πλησιάζομε πρὸς τὸ Κιλκίς καὶ δεξιὰ μας ἀντικρύζομε τὸ μνημεῖον τῆς ἱστορικῆς μάχης τοῦ Κιλκίς, ἐπιθλητικὸ καὶ ὑπερήφανο. Ἀντικρύζοντας τὰ βλαστάρια τῆς Ἑλλάδος, λές καὶ θέλει νὰ μᾶς πῇ: «Ἐδῶ, παιδιά, στὴν ἀγκάλῃ μου, ἐδῶ βαθιά στὴ μητέρα γῆ, φυλάττω με στοργὴ πονεμένης ἀλλὰ περήφανης μάνας, τὰ κόκκαλα ἐκείνων ποὺ ἔπεσαν γιὰ τὴν πατρίδα, γιὰ τὴ θρησκεία καὶ γιὰ τὴ λευτερίαν».

Πιὸ πέρα τὸ ἥρωον τῆς Δοϊράνης μᾶς προσθέτει νέαν Ἑθνικὴν ὑπερηφάνεια καὶ συγκίνησι. Ὅλοι μας ἀναμετροῦμε τὰ κατορθώματα τῶν πατέρων μας καὶ ὅλοι μας ἐρωτοῦμε κοινὰ τὸν ἑαυτὸν μας: «Θὰ παρουσιασθῇ ἀράγε καὶ σὲ μᾶς εὐκαιρία νὰ δείξομε τὴν ἀγάπην μας γιὰ τὴν πατρίδα;»

Κι' ἔτσι, ὅλο ταξιδεύοντας, προσπερνοῦμε τὸν Στρυμόνα μετὰ τὸ ἱστορικὸ Σιδηρόκαστρο καὶ κατὰ τὸ μεσημέρακι φθάνομε στὰς Σέρρας. Ὁ ποὺ πλῆθος συναγωνιστῶν ἀνέμενε τὴν ἀφίξίν μας.

Τὸ ἀπόγευμα τῆς ἰδίας ἡμέρας ὁ κ. Νομάρχης ἐγκαινιάσας παρουσιᾶς μας τὴν πρῶτην Λέσχην τοῦ Φαλαγγίτου

εἰς τὸ χωρίον Προβατᾶ. Ἦταν ἕνα θέαμα πολὺ συγκινητικόν. Γέροι μετὰ τὰ ἐγγονάκια τους στὰ χέρια καὶ μεσόκοποι ἄνδρες, ὅλοι ροδοκόκκινοι καὶ γελαστοί, μᾶς ὑπεδέχοντο, ψάλλοντες τὸν «Ὑμνον τῆς Νεολαίας» καὶ τῆς «4ης Αὐγούστου». Ὁ ἐνθουσιασμός ἦταν ἀφάνταστος! Ὄταν ὁ κ. Νομάρχης ἐκήρυξε τὴν ἑναρξίν τῆς λειτουργίας τῆς Λέσχης με θερμὰ καὶ πατριωτικὰ λόγια, οἱ γωρικοὶ ἐξέσπασαν σὲ οὐρανομήκεις ζητωκραυγὰς ὑπὲρ τοῦ Ἔθνους, τοῦ Βασιλέως μας καὶ τοῦ Ἀρχηγοῦ.

Τὸ πρωὶ τῆς 31ης Δεκεμβρίου ξεκινήσαμε γιὰ τὰ Φυλάκια, νὰ νὰ δώσουμε στοὺς Ἀκρίτας μας τὸν χαιρετισμὸν τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ τὰ δῶρα ποὺ τοὺς ἔστειλαν οἱ Ἕλληνες πατριῶται.

Μετὰ τὴν χαρὰ καὶ ἐνθουσιασμόν ἐδέχθησαν οἱ ἀδελφοὶ μας τὰ δῶρα!

Φάγαμε μαζί, γευθήκαμε τὴν κουραμάνα, χορέψαμε τοὺς ἀθάνατους ἑλληνικοὺς χοροὺς καὶ φύγαμε κατενθουσιασμένοι γιὰ τὰς Σέρρας.

Ἡ δευτέρα ἡμέρα τοῦ Ἰανουαρίου μᾶς βρῖσκει στὸ Σιδηρόκαστρο, με σκοπὸ νὰ ἐπισκεφθοῦμε τὰ φυλάκια τῆς Κούλας. Μὲ ἀληθινὴ συγκίνησι ἀντικρύσαμε τὸν βράχον τοῦ Μπέλεσι, ὁ ὁποῖος δεσπόζει τῆς πόλεως καὶ τὴν φυλάττει ὡς ἀγρυπνὸς φρουρός.

Τὸ ἀπόγευμα ἐπεσκέψθημεν τὸ φυλάκιο τῆς Κούλας.

Ἐνῶ ὁ Ὑποφαλλογάρχης Τζώρτζης ἀποχαιρετᾷ ἐκ μέρους τῆς Ε.Ο.Ν. τοὺς Βουλγάρους.

Μὲ πραγματικὴν χαρὰν καὶ ἐνθουσιασμόν μᾶς ὑποδέχονται οἱ φαντάραι ἐμᾶς τοὺς μικροὺς στρατιώτας, οἱ ὁποῖοι θὰ τοὺς διαδεχθοῦμε στὴν τιμημένη θέσιν των καὶ με ἀκράτητον ἐνθουσιασμόν ζητωκραυγάζουν γιὰ τὸν

μεγάλον μας Βασιλιᾶ, γιὰ τὸν Ἐθνικόν μας Κυβερνήτη καὶ γιὰ τὴν Ε.Ο.Ν.

Ὅλα τὰ γύρω βουνά, ποὺ ἔχουν ἀκούσει ἕως τώρα τοὺς κρότους τοῦ κανονιοῦ, τὴ βοή τῆς μάχης καὶ τοὺς νικηφόρους ὕμνους τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ, αὐτὰ τὰ ἴδια χιονισμένα βουνά ἀκοῦν τώρα τὰς ἐνθουσιώδεις ζητωκραυγὰς καὶ τοὺς ὕμνους τῶν νέων τῆς Ε.Ο.Ν. Ὅλοι οἱ ἐκδρομεῖς μίᾳ ἐπιθυμίᾳ εἴχαμε. Νὰ ἴδωμε τὰ σύνορά μας ἀπὸ κοντά. Καὶ ἡ ἐπιθυμία μας αὕτη ἐξεπληρώθη.

Φθάνοντας στὸ τελευταῖον φυλάκιο τῆς Κούλας ἀντικρύσαμε τὰ ἐξωνάκρια μας μετὰ τὸ δῖπλο στὸ χέρι. Τὰ ἀγκαλιάσαμε δακρυομένοι ἀπὸ χαρὰ καὶ συγκίνησι.

— Γεῖας σας λεβέντες, νὰ μᾶς ζήσετε, φωνάζομε. Ζήτω ὁ Βασιλιάς μας, ζήτω ὁ Ἀρχηγός μας, ζήτω ἡ Ε.Ο.Ν.

Ὅλα τὰ βουνά καὶ οἱ γύρω λόφοι ὅπου τόσα καρμιά ἔχουν πέσει γιὰ τὴν ἐλευθερίαν μας, ἀντηχοῦν ἀπὸ τίς χαρμόσυνες φωνές μας. Μέσα στὴν παγωμένη ἔκτασι, ἐνῶ ἀπὸ μακριὰ ἀκούεται τὸ κουδούνισμα τῶν προβῶτων καὶ ὁ θόρυβος τοῦ Βουλγάρου σκοποῦ, ἕνας ὕμνος χαρμόσυνος ἀκούστηκε. Εἰμαστέ ἐμεῖς ποὺ ψάλλαμε τὸν Ἐθνικὸν μας Ὑμνον γιὰ τὴν ἑπάρσι τῆς Σημαίας.

Στὸ ἐκεῖ πλησίον Βουλγαρικὸ φυλάκιο μερικοὶ Βούλγαροι εἶχαν μαζεωθῇ γιὰ νὰ μᾶς ἴδωσι καὶ νὰ μᾶς χαιρετίσουν. Καμμιὰ ἐχθρότης, κανένα μίσος. Ὅλοι μαζί συναδελφωμένοι βγάλαμε φωτογραφίες, χαιρετισθήκαμε καὶ ὁ καθεὶς πῆρε τὸ δρόμο γιὰ τὴν πατρίδα του.

Μὲ πραγματικὴ λύπη ἀποχωρισθήκαμε τοὺς φρουροὺς μας καὶ φεύγον-

τας τοὺς ὑποσχέθηκαμε ὅτι ποτὲ δὲν θὰ τοὺς ξεχάσουμε.

— Νὰ μᾶς ζήσετε λεβέντες τῆς Ε.Ο.Ν., μᾶς φωνάζουν, ἐνῶ τὸ αὐτοκίνητο ἀρχίσει νὰ μᾶς παίρνῃ μακριά.

Ε. Μπακαρίνος · Ι. Καθεθαδᾶς

ΗΣΑΪΑΣ

Ο ΕΘΝΟΜΑΡΤΥΣ ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΣΑΛΩΝΩΝ

Νύχτα χειμωνιάτικη, σκοτεινή. 'Ο Γέρο-παπᾶς τῆς Δεοφίνης Εὐστάθιος ἀνεβαίνει σὸ χωριὸ ἀπὸ τὰ Ἀντίκυρρα, πού εἶχε πάει γιὰ δουλειᾶς του. Καθῶς προχωρεῖ μέσ' σὸ σκοτάδι τῆς νύχτας ὀλομόναχος, μέσα ἀπὸ μιὰ σπηλιά ἀκούει βογγητὰ καὶ στεναγμούς. Σταματᾷ γιὰ μιὰ στιγμή καὶ ἀμέσως προχωρεῖ πρὸς τὴ σπηλιά πού ἀκούγονται τὰ βογγητὰ. Κάτω ἀπὸ τὸ κοίλωμα πού σχηματίζει ὁ βράχος, πάνω σὸ μουσκεμένο χώμα, εἶναι ξαπλωμένος ὁ Ἀλῆς, ζαμπίτης Ἀντικύρρας, πού καίγεται ἀπὸ τὸν πυρετό. Οἱ ἀκόλουθοί του, σὸ βάθος, κάθονται μὲ σταυρωμένα τὰ χέρια. Βρίσκονται σὲ μεγάλη ἀμηχανία, γιατί δὲν ξέρουν τί ἔχει ὁ ἀφέντης τους. 'Ο Γέρο-παπᾶς πλησιάζει καὶ χαϊδεύει μὲ τὸ χέρι του τὸ πρόσωπο τοῦ ἄρρωστο, σάν ἄλλος Σαμαρείτης. Μὲ τὴ βοήθεια τῶν ἀκολουθῶν του τὸν μεταφέρει στὴ Δεοφίνα, σὸ φτωχικὸ του σπίτι, καὶ τὸν περιποιεῖται καὶ τὸν φιλοξενεῖ μέχρι τῆς τελείας ἀναρρώσεώς του. Φεύγοντας, τελειῶς ὑγιὲς πλέον, ὁ Ἀλῆς εὐχαρίστησε τὸν Γέρο-παπᾶ καὶ τοῦ εἶπε: «Μονάχα βουνὸ μὲ βουνὸ δὲν σμίγει»· ὅμως ὁ ἄνθρωπος μὲ τὸν ἄνθρωπο συναντιέται».

... Καὶ ὁ ζαμπίτης Ἀντικύρρας ἀργότερα γίνεται πασᾶς τῶν Ἰωαννίνων, ὁ γνωστὸς Ἀλῆ πασᾶς. Μέσα στὴν εὐτυχία του ὅμως δὲν ἔχασε τὴν εὐεργεσία πού τοῦ εἶχε κάνει ὁ Γέρο-παπᾶς καὶ στέλνει διαταγὴν σὸν τότε ζαμπίτη Δεοφίνας, νὰ τοῦ στείλῃ τὸν Παπᾶ-Εὐστάθιο, ἂν ἦταν ἀκόμη στὴ ζωὴ, ἢ τὰ παιδιά του.

Τὰ δυὸ παιδιά τοῦ παπᾶ-Εὐσταθίου—ὁ Γέρο-παπᾶς εἶχε πεθάνει—ὁδηγοῦνται στὰ Ἰωάννινα καὶ ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ φόβου καὶ τοῦ τρόμου, παρουσιάζονται πρὸ τοῦ Ἀλῆ πασᾶ. 'Ο πασᾶς διηγεῖται τότε στὰ φοβισμένα παιδιά τὴν αἰτία πού τὰ κάλεσε καὶ ζητάει νὰ τοῦ ὑποδείξουν ποῖα βοήθεια ἤθελαν νὰ τοὺς προσφέρῃ. Ἔτσι ὁ μεγαλύτερος πού ἦτανε βοσκός, ἐζήτησε νὰ ἐπανέλθῃ ἀσφαλῆς σὸ χωριὸ του γιὰ νὰ συνεχίσῃ τὴ δουλειά του, ὁ δὲ μικρότερος, Ἠλίας, ἐζήτησεν ὡς χάριν νὰ μάθῃ γράμματα.

'Ο Ἀλῆ Πασᾶς θέλοντας νὰ ἀνταποδοσῇ τὴν εὐεργεσίαν πού τοῦ εἶχε κάμει ὁ πατέρας τῶν παιδιῶν, ἱκανοποίησε ἀμέσως τὴν ἐπιθυμίαν καὶ τῶν δύο. Τὸν μεγαλύτερον, ἀφοῦ ἀρκετὰ τὸν ἐφιλοδώρησε, τὸν ἔστειλε σὸ χωριὸ του, καὶ τὸν μικρότερον τὸν ἔστειλε εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν γιὰ νὰ σπουδάσῃ.

... 'Ο μικρὸς Ἠλίας πού ζήτησε νὰ σπουδάσῃ, εἶναι ἐκεῖνος πού ἀργότερα, ὅταν ἀνδρώθηκε καὶ ἐτελείωσε τὶς σπουδές του στὴν Πόλιν, γύρισε στὴν πατρίδα του ὡς Ἐπίσκοπος Σαλῶνων μὲ τὸ ὄνομα Ἡσαΐας, καὶ ἀπετέλεσε πατριώτης καὶ ἥρας μαζί τὴν ψυχὴν τῆς Ἀνατολικῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος, κατὰ τὴν Ἐπανάστασιν καὶ κατετάχθη τελικὰ ἀνάμεσα σὸ Πάν-

Προσωπογραφία τοῦ Ἐθνομάρτυρος Ἡσαΐα κατὰ παλαιὰν χαλκογραφίαν.

θεον τῶν ἡρώων καὶ τῶν μαρτύρων τοῦ 1821, μαχόμενος καὶ θυσιάζοντας τὴ ζωὴ του ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος.

***

Ἀπὸ μικρὸς ὁ Ἡσαΐας ἔδειχνε μιὰ ἀκατανίκητη ἐπιθυμία καὶ ἀγάπη γιὰ τὰ γράμματα καὶ γιὰ τὸ τιμημένο ράσο. Στὴ Μονὴ τοῦ Τιμίου Προδρόμου ὡς δόκιμος ἐπῆρε τὰ πρῶτα μαθήματα μαζί μὲ τὸν Ἀθανάσιο Διάκον καὶ ἀργότερα στὴ Μονὴ τοῦ Ὁσίου Λουκά χειροτονεῖται διάκονος μὲ τὸ γνωστὸ ὄνομα Ἡσαΐας.

Κατὰ τὸ 1820 ὁ πρωθιεράρχης τοῦ γένους Γρηγόριος μετεκάλεσε στὴν Πόλιν τὸν Ἡσαΐα, πού ἦταν Ἐπίσκοπος Σαλῶνων πλέον, καὶ τοὺς προεστώτας τῆς Μονῆς τοῦ Ὁσίου Λουκά, τὸν Θεοδόσιο καὶ τὸν Χατζῆ, τὸν ἡγούμενον τῆς Μονῆς, γιὰ νὰ συσχεθοῦν καὶ τοὺς ἔδωσε τὶς τελευταῖες του συμβουλές καὶ ὁδηγίες.

Ὅταν κατὰ τὸν Μάρτη γύρισαν ἀπὸ τὴν Πόλιν στὴ Μονὴ τοῦ Ὁσίου Λουκά, εἶναι ἀμέσως οὐσκεῖς, κεκλεισμένων τῶν θυρῶν, εἰς τὴν ὁποίαν μετέσχον ὁ Ἀθανάσιος Διάκον, ὁ Ἀθανάσιος Ζαρίφης, ὁ ἀπεσταλμένος τῆς Ἐταιρείας, οἱ προεστώτες καὶ οἱ πρεσβύτεροι τῶν μοναστῶν, ὅπου μετὰ ὀλίγων ὡρον συζητήσιν ἐψηφίσαν τὴν Ἐπανάστασιν. Καθένας ὀρκιζόμενος ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου ὑποσχέθη ὅτι θὰ ἐργασθῇ μὲ ὅλες του τὶς δυνάμεις διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς ἐπαναστάσεως καὶ ἔφευγε διὰ τὸ μέρος πού τοῦ εἶχεν ἀνατεθῇ νὰ ἐργασθῇ. Ὅλοι οἱ ἀρματολὸι καὶ οἱ κλέφτες τῆς Λοκρίδος καὶ τῆς Δωρίδος, ὁ Πανουργιᾶς, ὁ Δουβουνιώτης, ὁ Σκαλτοῦς, ὁ Τράκκας, οἱ πρόκριτοι τῆς Ἀμφισσῆς, οἱ πλοῖ-αρχοὶ τοῦ Γαλαξειδίου, πῆραν ἀπὸ τὸν Ἡσαΐα τὶς τελευταῖες διαταγὰς πού ἤσαν ἐπικυρωμένες ἀπὸ τὶς ἐπιστολές

τοῦ Πατριάρχου καὶ ἀπὸ τοὺς ἐταίρους τῆς Φιλικῆς Ἐταιρείας.

Ἀπὸ τὴ στιγμή αὕτῃ ὁ Ἐπίσκοπος Ἡσαΐας ἦταν διαρκῶς σὲ κίνησι. Ἐγινε ἡ ψυχὴ καὶ ὁ ἰθὺν νους τοῦ κινήματος τῆς Ἀνατολικῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος. Εἶναι πανταχοῦ παρών. Πότε βρίσκεται στὴ Μονὴ τοῦ Ὁσίου Λουκά, πότε στὴν Ἀμφισσα, καὶ ἄλλοτε στὴ Μονὴ τοῦ Προφήτου Ἡλιοῦ Παρνασσίδος νὰ συσκέπτεται μὲ τοὺς ἀρματολούς καὶ τοὺς κλέφτες καὶ τοὺς προκρίτους, γιὰ τὴ διεξαγωγὴ τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνα ἀσφαλέστερα... Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπο ὁ ἡρωϊκὸς Ἐπίσκοπος γίνεται ἡ κινήτριος δύναμις καὶ ὁ ἐμπνευστὴς τῆς χιλιοδοξαμένης Ρούμελης.

Ἀπὸ τὴν Πελοπόννησον τὰ μηνύματα φθάνουν χαρούμενα... Στὴν Ἀχαΐα ἀπὸ τὶς 23 τοῦ Μαρτίου τοῦ 1821 εἶχε κηρυχθῇ ἡ ἀπὸ τὸσον καιρὸ ἀναμενόμενη καὶ παρασκευαζόμενη ἑπανάστασις...

... Ὁ Ἐθνομάρτυς Ἐπίσκοπος ἐδάκρυεν ἀπὸ τὴν χαρὰν του καὶ δὲν ἔχανε οὔτε στιγμή ἀνεκμετάλλετη... Ἡ Μονὴ τοῦ Ὁσίου Λουκά γίνεται γιὰ τὴ Ρούμελη δ.τι ἡ Ἁγία Λαύρα γιὰ τὴν Πελοπόννησον. Ὁ Ἡσαΐας, ἱεράρχης καὶ πολεμιστὴς, βρίσκεται σὸ ρόλο του πού ξέρεῖ νὰ τὸν κρατήσῃ καλὰ στὶς δύσκολες καὶ πολὺτιμες αὐτὲς στιγμές, ὅπως ἀπαράλλαχτα στὴν Πελοπόννησον ὁ Παλαιὸν Πατρὼν Γερμανός...

Ἐνα ξανθὸ καὶ γαλάζιο πρωὶ τῆς 27ης Μαρτίου, σὸ Ναὸ τῆς Μονῆς τοῦ Ὁσίου Λουκά, ὁ Ἡσαΐας, ψηλὸς καὶ μεγαλοπρεπής, ντυμένος τὰ χρυσοστόλιστα ἀμφιά του, μαζί μὲ ὄλους τοὺς ἱερομονάχους, τὸν Διάκον καὶ τὸν Ζαρίφη, μὲ δάκρυα στὰ μάτια ψέλνει τὸ τρισάγιο τῆς δοξολογίας καὶ ἱκετεύει τὸν γλυκύτατον Ναζωραῖον νὰ εὐλογῇ τὸν ἱερὸ ἀγῶνα τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς... Ἡ ἀβροκομένη μορφή του καὶ τὰ ὄνειροπόλα μεγάλα μάτια του ἔχουν πάρει κάτὶ τὸ ἄλλο καὶ τὸ ὑπερούσιον σάν λούζονται ἀπὸ τὸ ἀχνογάλαζο ἀνοιξιὰτικο πρωινὸ φῶς...

Μὲ τὸ ἕνα του χέρι κρατεῖ τὴν ἀπλὴ σημαία τῆς Ἐπαναστάσεως πού τὴν φιλοῦν γονατιστοὶ ὅλοι οἱ παριστάμενοι, καὶ μὲ τὸ ἄλλο τοὺς εὐλογεῖ, ἐνῶ μὲ τὴν ἀγγελικὴ φωνή του ψέλνει μὲ κατάνυξι τό: «Σῶσον Κύριε τὸν λαόν σου καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου...».

... Μετὰ τὴ δοξολογία καθένας παίρνει τὸ δρόμο πού εἶναι προωρισμένος γι' αὐτόν. Ὁ Διάκον παίρνει τὸ δρόμο γιὰ τὴ Λεβάδεια καὶ ὁ ἐπίσκοπος Ἡσαΐας, μὲ λίγους ἐνόπλους, τὸ δρόμο γιὰ τὴν Ἀμφισσα, ἀφήνοντας πίσω του τὸ ἱστορικὸ μοναστήρι τοῦ Ὁσίου Λουκά...

Λέγεται ὅτι, ὅταν φεύγοντας ἔριξε μιὰ τελευταία ματιά σὸν τόπο πού ἦταν χρόνια τώρα ἡ κατοικία του, δάκρυα ἀκατάσχετα ἔβρεξαν ἐπ' αὐ-

(Συνέχεια εἰς τὴν σελίδα 512)

Ὁ Μεθώνης Ῥηγόριος Παπαθεοδώρου

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγούμενου)

Σάν εἶδε τοὺς Τούρκους πού χύμαγαν κατὰ πᾶνου του, ἔμπηξε φωνὴ βροντερὴ καὶ σπαρακτική στούς Δαριώτες Καπετάνιους, πού ἦταν λίγο παρὰ πέρα κι' ἐτοιμάζονταν γιὰ νὰ φύγουν...

«Σύντροφοι πᾶρτέ με ἀπ' ἐδῶ καὶ θὰ με φάνε τὰ σκυλιά».

Τρέχανε μερικοὶ νὰ τὸν σηκώσουν. Δὲν σηκώνονταν ὅμως. Ἦταν ἀληθινὰ «πελώριος», καὶ γιὰ τὴ δουλειὰ αὐτὴ χρειαζόταν ἕνας ἄλλος Ἡρακλῆς. Ὁ Χρήστος Παπαδόπουλος ἀπὸ τοῦ δάρα πρόλαβε καὶ πῆρε τὸ σελάχι καὶ τὰ δύο του πιστόλια. Ἄλλος ἕνας τὸ σπαθὶ του. Σὲ λίγο ὁ τουρκικὸς στρατὸς πῆγε κοντὰ του κι' ἄρχισε νὰ κἀνὴ τὸ κορμὶ του λουρίδες. Οἱ Τούρκοι ἔνοιωσαν ἀμέσως ὅτι βρίσκονταν μπροστὰ σὲ διάσημο στρατηγὸ καὶ ὁπαιρὸν τοῦ πολέμου. Μετὰ τοῦκοσαν τὸ κεφάλι καὶ τὸ κάρφωσαν σ' ἕνα παλούκι. Καὶ οἱ Ἕλληνες, τὰ παλληκάρια του, οἱ φίλοι του, ἀπὸ λίγο παρα-πέρα, ἀπὸ τὴς ἀκρὲς τοῦ Παληόκαστρου, παρακολουθοῦσαν τὴς στιγμὲς τοῦ λιανίσματος, ἀφῶνι, μὴ μπορῶντας τὴν ὄρα κελὴν νὰ κάμουν τίποτα γιὰ κείνον πού εἶχε τόσες λαμπρὲς καὶ ζηλευτὲς νίκες χάρισει στὸ Γένος.

Στὶς 26 ῥ' Ἀπρίλη, κατὰ τὸ δειλινὸ, δοοὶ Ἕλληνες μπόρεσαν καὶ σῶθηκαν ἀπὸ τὴ Σφακτηρία συγκεντρώθηκαν στὸ Παληόκαστρο. Σὲ τοῦτο τὸ κομμάτι τῆς γῆς, μὲ τὴ νησιώτικη μορφή, θὰ διότανε τώρα ἡ καινούργια μάχη. Ἀπὸ τὴ Σφακτηρία χωρίζεται μ' ἕνα στενὸ κομμάτι θάλασσαν πού κλειθαίνει ἀρκετὰ στὴ βορεινὴ πλευρὰ του.

Ἀιστολικά καὶ μεσημέρινα καὶ εἰδικὰ, κατὰ τὸ μέρος τῆς Γιάλοδας ἦτανε γιομάτο βάλτους. Ὁ στρατὸς τοῦ Ἱμπραὴμ ἄρχισε ἀμέσως, ἀνάμεσα σ' αὐτὸν τὸν ἄχαρο βαλτότοπο, ν' ἀνοίγῃ πολλές γράνες καὶ νὰ ταμπουργάται μέσα σ' αὐτές. Κάποιου τρεῖς χιλιάδες Ἕλληνικὲς ψυχὲς ἔχινε μαζεψτὴ στὸ Παληόκαστρο. Ἀλλὰ καὶ ἐδῶ δὲν ἦτανε ἐχθάριστὰ τὰ πράγματα. Τὸ φάσμα τῆς πείνας ἄρχιζε νὰ φαίνεται καὶ νὰ δείχνει σὲ ὅλους τὴ συκαμὴρ μορφή του. Καὶ τὸ Παληόκαστρο, ὅπως καὶ τὸ Νικόκαστρο, ἦτανε ἀνοχύρωτο. Ἔργο κι' αὐτὸ τῆς φαυλότητος καὶ τοῦ πολιτικοῦ ἀνταγωνισμοῦ. Οἱ Ἕλληνες τιμωριότανε τώρα σκληρὰ. Ἀπὸ τὴς πρώτες ἡμέρες τοὺς ἔλειψαν ὅλα, ἀκόμα καὶ τὸ νερὸ. Ἡ πολιτορία ὅλο καὶ γινότανε στενωτέρη. Ὁ Ἱμπραὴμ ἀπλῶς παντοῦ τὸν στρατὸ του, ἔπιασε τὴν Γιάλοδα καὶ τὴν Πέρα Ὠάρα, καὶ ἀπλωνότανε πέρα, πρὸς τὸν ἐλατὸ κάμπο τῶν Φλιατρῶν. Μὲ τὸ σφίξιμο αὐτὸ ἦτανε ἀδύνατο νὰ φτάσῃ στὸ στόμα τους ψυχούλο τροφὴ καὶ κόμπος νεροῦ. Δημοτικὸ τραγοῦδι μᾶς ζωγραφίζει τὴν πείνα τῶν Ἑλλήνων:

Ἔδῶ τὸ λένε Νικόκαστρο, τὸ λένε Παλιαθαρίνο, τῶν τὰ ποτικία ζωντανὰ καὶ τὰ σκυλιά ψημένα, καὶ ἕνα κεφάλι ἀνθρώπινον μὲς' στὸ νταβὰ βαλμένο.

Καὶ τὸ κεφάλι μίλησε καὶ τὸ κεφάλι λέει: «Ἄν εἴστε ἀνθρώποι χριστιανοί, μὴ τρώτε ἐμεῖς τὸ κεφάλι». Κι' ὁ Καπετάνιος κ' ἄκουσε πολὺ τοῦ βαρυνή. Κι' εἶπε στοὺς γύρω χριστιανοὺς πού νησιώκοι προσμέναν εἰσαΐδα, ἐσεῖς τοῦ Νικόκαστρου, καὶ τοῦ Παλιαθαρίνου, μὴν τρώτε ἀπὸ τὸ κεφάλι μᾶς πού ἔχουμε ψημένο. Γιατ' εἶν' κεφάλι χριστιανοῦ, κεφάλι ἀπὸ τοὺς ἰδικούς μας. Καὶ ἂν τοῦ κάνωμε κακὸ, πολὺ κακὸ μᾶς βρίσκει, καὶ τότε δῶ πεθαίνουμε, στὸ φρούριον κλεισμένοι».

Τὸ τραγοῦδι αὐτὸ μᾶς δείχνει τὴν κατάντια του, κι' ἀκόμα μᾶς λέει πόσο διαφορετικὴ μορφή θὰ εἶχε ἡ ἐκστρατεία τοῦ Ἱμπραὴμ, ἂν ἐκεῖνοι πού κυβερνοῦσαν τὴν Ἑλλάδα ἀγύρουναν τὰ κάστρα καὶ φρόντιζαν γιὰ τὸν πολεμικὸ ἐφοδισμό τῆς χώρας.

Ὁ Μεθώνης δὲν ἔδλεπε τώρα ἄλλη σωτηρία ἀπὸ τὴν ἔξοδο. Μπόρεσαν νάρθουν σὲ συνεννόησι μὲ τοὺς Ἕλληνας τῆς Αἰγούδι-στας. Τὸς φανερῶσαν τοὺς σκοποὺς τοὺς καὶ τοὺς ὥρισαν τὴν ὥρα τῆς ἐξόδου. Κι' ἀ-

Μιά ἱστορικὴ μονογραφία τοῦ κ. ΚΩΣΤΑ ΚΑΛΑΝΤΖΗ

κόμα τοὺς εἶπαν πὼς τὸν ἴδιον καιρὸ ἔπρεπε νὰ εἶναι ζυγούμενοι πολὺ κοντὰ, ν' ἀπείχουν μόλις μισὴ ὥρα ἀπὸ τὴς ἐχθρικές γραμμὲς καὶ νὰ ἀρχίσουν τοὺς πυκνοὺς πυροβολισμούς. Τρεῖς ὥρες τοὺς παραγγέλλαν νὰ τοῦφεκάνε. Ὁ Ἱμπραὴμ θὰ στρέφονταν πρὸς τὰ κεί. Κι' ἐκεῖνοι τότε θὰ μπόρουν νὰ βγούν μὲ λιγώτερους κινδύνους καὶ μ' ἄκομα πλεῖστες ἀπώλειες.

Ἀλλὰ καὶ ὁ Ἱμπραὴμ δὲν ὀστεροῦσε σὲ ἐξυπνάδα. Μόλις ξεμπερδεύε μετὰ τὴ Σφακτηρία, στὶς 29 ῥ' Ἀπρίλη, διατάζει γενικὴ ἔξοδο στρατοῦ καὶ στόλου κατὰ τοῦ Παληόκαστρου. Ἦθελε ν' ἀπαλλαγῇ ἀπὸ τοῦτα τὰ ἐφιαλτικὰ κάστρα καὶ νὰ βαδίσῃ γιὰ τὰ μέσα τοῦ Μωριά.

Ἀπὸ τὰ χαράματα ἄρχισε τὸ βαρὺ τοῦφεκίδι. Τὰ πλοῖα ἐστράφησαν πρὸς τὰ κεί τοὺς μύλους τῶν. Τὰ κανόνια τοῦ κάστρου πού κι' ἀργὰ ἀπαντοῦσαν. Τρανοὶ ρήγμα ξεμυλίσματος! Οἱ Ἀραπάδες ὀρμητικὰ προσάδα-γαν νὰ σκαρφαλώσουν στὰ τοιχώματα. Μὰ οἱ Ἕλληνες, μ' ὅλη τους τὴν πείνα, τοὺς θέριζαν. Βρόντοι, κσπνοί, αἵματα καὶ φλόγες. Λές καὶ κάποιος μεγάλος σεισμός τράνταζε κείνες τὴς πολεμικὲς ὥρες τὴν ἀκρὴ τῆς Μεθωνίας. Ὁ Μεθώνης γύριζε ἀπὸ πολεμιστὰρ σὲ πολεμιστὰρ. Ἦκερε τὴν δύσκαλὴ θέσι τῶν Ἑλλήνων. Καὶ προσάδαγε νὰ τοὺς τινύσῃ τὴ πίστι. «Κτυπάτε ἀδέρφια τοὺς ἐχθρούς τῆς πίστεως μας καὶ τῆς Πατρίδος. Ἡ θσασαία περιμένει τοὺς γενναίους. Ἡ περιφρόνησι τοὺς δειλοὺς, τοὺς ἀνανήθους καὶ τοὺς προδότες».

Παισματικὰ ἦτανε κελὴν ἡ Τουρκικὴ ἔφοδος κι' ὥρες πολλὲς κράτησε τὸ τοῦφεκίδι. Οἱ κάτοικοι ἀπὸ τὰ ἔργασινα παρακολούθησαν τὸν ἀνισὸν ἀγῶνα πού ἐξαρτιώτανε ἀπ' αὐτὸν ἡ ἡ παντοεινὴ τους σκληδαίᾳ ἡ ἡ παντοεινὴ τους ἐλευθερία.

Δύο ὥρες μετὰ τὸ ἡλιοδισαίωμα ἄρχισαν ἀπὸ τὸ μέρος τῆς Αἰγούδιστας τοῦφεκίε. Αὐτὸ ἦτανε τὸ σῶνῆμα. Ἀλλὰ εἶτε ἀπὸ φόβο, εἶτε ἀπὸ κακὴ ἐρημνεία τῆς διαταγῆς, δὲν εἶχανε ζυγώσει ὅσο ἔπρεπε οἱ Ἕλληνες τῆς Αἰγούδιστας κοντὰ στὸ Παληόκαστρο. Βρισκότανε κάπου δὸς δλάκερες ὥρες μακριὰ.

Ὁ Ἱμπραὴμ ἀπὸ τὰ πρώτα τοῦφεκία πού ἄκουσε ὁσμώθηκε τὴν ἔξοδο. Καὶ διατάζει νὰ πιάσουν ὅλα τὰ μπουγάκια. Ἀκόμα ἀναγε-δάδες στὰ στενὰ, στοὺς δρόμους, στὴν ἀκρογιάλια. Ἡ νύκτα φαίνονταν μέρα μᾶς λένε οἱ αὐτόπτες. Βελὸν κᾶφετε κάτου θὰ φαίνονταν.

Μὰ ὁ Μεθώνης, πού ὅπως μᾶς λέγει ὁ Φραντζῆς, εἶχε ἀγαλινωτὸν ἐγθουσιασμόν διὰ τὴν ἀνέγερσιν τῆς Πατρίδος καὶ ἦτο ὀρ-

μητικὸς εἰς τὰς μάχας δὲν δειλιάσε. Μιλή-σε πάλι φλογερὰ στοὺς στρατιώτες του καὶ τοὺς ἔκαμε βουὸν γιγάντιο τὴν καρδιά.

Ἀφοῦ ἐτοιμασθήκανε ὅλα τράδῃξαν τὰ σπαθιά, ἀνοίξαν τὴς πόστες τοῦ Κάστρου, καὶ χύθηκαν σάν δαίμονες ἔξω. Ὁ Δεσπότης μπροστὰ. Μὲ τὰ γιαταγάνια τοὺς ὅλοι, ἀνοί-γανε δρόμο μέσα ἀπὸ τὴν πλημμύρα τῶν ἀρσπῶν. Σποῖδες δεξιά, ζερβά, μπρός καὶ πίσω. Εἶχανε προχωρήσει κάμποσο, ὁ Ἱμπραὴμ εἶδε τὴν ὀρμὴ τῆς ἐξόδου κι' ἔρριξε κι' ἄλλα σῶματα κατὰ πᾶνου τοὺς. Ἐφραξε μοισμιάς ὁ δρόμος. Πολλοὶ τότε Ἕλληνες γιὰ νὰ γλυτώσουνε πᾶσανε στὴ θάλασσα. Κάπου τριακόσιοι γλῶτωσαν ἔτσι. Ἄλλοι πάλι κόλλησαν στὰ βαλτόνερα. Ἐνα λεφὸς εἶχε ζῶσι τὸ Μεθώνης πού ἀγωνίζονταν ἀκόμα γιὰ ν' ἀνοίξῃ δρόμο.

Σπαθιά δέχτηκε τὸ γέρι πού κᾶτανε τὸ σπαθί. Οἱ ἀραπάδες ἔχινε ἐντολὴ νὰ τὸν πιάσουν ζωντανὸν. Στὸν τραυματισμὸ του ἀπᾶνω τὸν ἔπιασαν. Πισοτήκανε ἀκόμα κι' ὅλοι κείνο τὸ βράδυ τῆς ἐξόδου αἰχμαλώτοι. Ὁ Κατζίχρηστος, ὁ Σ. Βάρδουλης, ὁ Α. Κενελλόπουλος ὁ ἀδελφὸς τοῦ Μεθώνης, ὁ Ἱεροδιδάκτος τὸν Ἀμυρσίου Ὁρμητιανὸν-πούλος καὶ ὁ γαμβρὸς τὸν Ἀναστάσης Κα-τοσάρης πού μόλις ἦταν φτασμένος ἀπὸ τὸ νηὶ τῆς ἔξοδου τῶν. Ὅσοι πάλι Ἕλληνες δὲν εἶχαν προλάβει νὰ βγούν ἀπὸ τὸ κάστρο, σάν εἶδαν τὸν δγκο τοῦ ἐχθρικοῦ στρατοῦ, πτωγύρισαν καὶ ἐκλείσαν ἔσθια τῆς πόστες. Τὴν ἄλλη μέρα πού ὁ Ἀπρίλης εἶχε 30 πα-ραδοθήκανε μὲ συνθήκη στὸν Ἱμπραὴμ καὶ δὲν ἔζησαν παρὰ μοναχὰ λίγες μέρες τῆ ζωὴ τοῦ αἰχμαλώτου.

ΟΙ ΜΕΡΕΣ ΤΗΣ ΑΙΧΜΑΛΩΣΙΑΣ ΤΟΥ ΚΙ' Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ.

Οἱ Τούρκοι μὲ ἑξῶφρητη χαρὰ παρουσίασαν τὸ ματωμένον καὶ τραυματισμένον Δεσπότην στὸν Ἱμπραὴμ. Ἀγύρωχα τὸν κῆταξε ὁ Μεθώνης. Δεσποτικά. Ὁ Ἱμπραὴμ ἔκανε πὼς δὲν πρό-σκει καὶ ζήτησε ἀπὸ τὸ Δεσπότη σύμφωνι μὲ τὸ πρόγραμμα τῆς προσκύνῃσης πού εἶχε στὸ νοῦ του, νὰ τὸν ἀναγνωρίσῃ γιὰ ἀφέντη, νὰ τὸν προσκυνήσῃ. Τοῦταξε τιμὲς καὶ ἀξιώ-ματα. Μὰ ὁ Ἱεράρχης δὲν εἶχε δίψα γιὰ τέ-τοια. Ἡ ψυχὴ τοῦ εἶχε κάποιαν ἄλλη δίψα. Κι' ἀνῆλθε νὰ προσκυνήσῃ τὸν Ἱμπραὴμ. Καὶ μαζὺ ἔβαλε στὸν Ἱμπραὴμ ἕνα σκληρὸ ρῶτημα πού ἔκανε τὸ Στρατάρχη νὰ θυμώσῃ. Διατάζει τότε ὁ Ἱμπραὴμ νὰ τὸν πᾶσουν. Νὰ τὸν κλείσουν τῶνισε στοὺς στρατιώτες του σὲ μπουτροῦμι σκοτεινὸ κι' ἀνῆλγιο. Νὰ τὸν βασανίσουν. Καὶ νὰ τοῦ στερήσουν τὴν τροφή, τὸν ἄρα καὶ τὸ νερὸ.

Φρουρὰ ἰσχυρὰ συνῶδετε τὸ Δεσπότη στὸ κάστρο τῆς Μεθωνίας. Τὸν ἐκλείσαν μέσα σ' ἕνα μικρὸ καὶ μοναχιασμένον ἀπὸ τὴν ὄγρσσια διαμέρισμα.

(Ἀκολουθεῖ)

Τοὺς παρακολουθοῦσε ὅλους στὶς πολεμιστρες καὶ τοὺς ἐγκαρδίωνε.

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΤΗΣ ΕΠΟΜΕΝΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ διήρχετο τὴν Ἱε-
ριχά· καὶ Ἰδοὺ ἀνὴρ ὀνόματι καλού-
μενος Ζακχαῖος, καὶ αὐτὸς ἦν ἀρχι-
τελώνης, καὶ οὗτος ἦν πλούσιος, καὶ
ἐξήτει ἰδεῖν τὸν Ἰησοῦν τίς ἐστι, καὶ
οὐκ ἠδύνατο ἀπὸ τοῦ ὄχλου, ὅτι τῇ
ἡλικίᾳ μικρὸς ἦν. Καὶ προδραμών ἐμ-
προσθεν ἀνέβη ἐπὶ συκομορέαν, ἵνα
ἴδῃ αὐτόν, ὅτι ἐκείνης ἡμέλλε διέρχε-
σθαι. Καὶ ὥς ἦλθεν ἐπὶ τὸν τόπον,
ἀναβλέψας ὁ Ἰησοῦς εἶδεν αὐτόν καὶ
εἶπε πρὸς αὐτόν· Ζακχαῖε, σπεύσας
κατάβηθι· σήμερον γὰρ ἐν τῷ οἴκῳ
σου δεῖ με μέναι. Καὶ σπεύσας κα-
τέβη, καὶ ὑπεδέξατο αὐτὸν χαίρων.
Καὶ ἰδόντες πάντες διεγογγυζον λέ-
γοντες ὅτι παρὰ ἀμαρτωλῶν ἀνδρὶ εἰσ-
ῆλθε καταλῦσαι. Σταθεὶς δὲ Ζακχαῖ-
ος εἶπε πρὸς τὸν Κύριον· Ἰδοὺ τὰ ἡμίση
τῶν ὑπαρχόντων μου, Κύριε, δίδωμι
τοῖς πτωχοῖς, καὶ εἰ τινὸς τι ἐσυκο-
φάντησα, ἀποδίδωμι τετραπλοῦν. Εἶπε
δὲ πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς ὅτι σήμε-
ρον σωτηρία τῷ οἴκῳ τούτῳ ἐγένετο,
καθὸτι καὶ αὐτὸς υἱὸς Ἀβραάμ ἐστιν.
Ἦλθε γὰρ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ζη-
τῆσαι καὶ σῶσαι τὸ ἀπολωλός.

‘Από τὸ ἄνακτι Εὐαγγέλιον διδασκόμεθα ποῖαν μεταστροφήν τοῦ ἁμαρτωροῦ του ὀπίστη δ ἀμαρτωλὸς τελῶντας Ζαχαρίας μὴδὲς ἀντίκρινε τὸν Θεοσώροντων. Μᾶλιν τῆς ἡμέρας ποῦ ἀξιώθηκε νὰ εἴῃ τὸν Ἰησοῦν ἐξουσίαι βίαι ἀδίκου καὶ πλειονότητα ἀνθρώπων. Ἀπ’ τῆς συμ-
μῆς ὁμοῦ ποῦ ἀξιώθηκε μὲ τὴν μεγάλην τιμὴν νὰ φιλοξενήσῃ στὸ σπίτι του τὸν υἱοῦ τοῦ Θεοῦ. ἀπαρνήθημι ἐλλεινικά καὶ μ’ ὅλην του τὴν ψυχὴ τὸν παλαιὸν ἀνθρώπον καὶ τὰ καλά του ἔργα καὶ ὑποσχίεται εἰς τὸν Ἰησοῦν νὰ διαμοιράσῃ τὴν περιουσίαν του εἰς τοὺς πτωχοὺς καὶ νὰ ἀπααρνήσῃ κατὰ ἀδίκαιαν τὴν ὁσίαν ἔως τότε εἶχε κάμει εἰς τοὺς συνανθρώπους του. Ἐπειδὴ ἡ μετανοία τοῦ Ζαχαρίου ἦτο ἐλλεικρινὴς δ Κύριος ἐπι-
ἐροῖσιν αὐτὴν μὲ τὴν φωνήν: «Σήμερον σωτήρις τῷ οἴκῳ τούτῳ γέγενετο»

Ἡ φράσις αὕτη διαβεβαίωσι ὅλους τοὺς ἀνθρώπους ὅτι ἂν μετανοήσουν εὐλκρινῶς δια τα ἁμαρτημάτων τῶν ἀσφαλῶς θά συγχωρηθῇ ἀπὸ τὸν ἐπουράνιον καὶ πατέρα τῶν. Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι γνωρίζουν ὅτι ἀπαραίτητος ὁδὸς γιὰ νὰ λάβωμεν συγχώρησι τῶν ἁμαρτημάτων μας ἀπὸ τὸν Θεὸν εἶναι ἡ εὐλκρινὴς μετάνοια. Ἐκεῖνος, που πραγματικὴ μετάνοια ἀλλάσσει τελειῶς τὸν ἐαυτὸν του, γίνεται ἄλλος ἄνθρωπος, σπεύδει νὰ ἐπανορώσῃ καθε δίκαιαν που εἶχε ἀποπράξει.

Ὁ Θεὸς βεβαιῶς εἶναι πρόθυμος καὶ μὴς συγχώρησιν ἂν ἴδῃ ὅτι θελομέν πραγματικῶς τὸ σωθῆναι. Ἀλλὰ εἶναι συγγρόνως «ἐπιτὴς δικαίος καὶ ἰσχυρός». Ὡς δικαίος δὲ ἔχει τὴν ἀποκρίσιν καὶ ἀρνήσιν, ὅτι μὴς εἶναι δυνατόν διὰ τὸ φανερωσῶμεν τὴν διαθεσὴν μὴς ὅπως σωθῶμεν ἀπὸ τῆς ἀμαρτίας. Θέλει πρῶτα ἐλθῆναι μετανοοῦν.

Ὁ γεμᾶτος ἀπὸ τὰς ἀμαρτίας ἐπιλόνης Ζαχαρίας, [οἱ ἐπιλόνης κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐπεινὴν ἐβρωοῦντο ὡς οἱ πλεον ἀδικοὶ ἄνθρωποι] εὐωθεῖ διότι μετ' ὅλην τοῦ τὴν μάχη-
μιενότητος καὶ ὑπόσχεται εἰς τὴν Ἐσσοῦν νὰ ζῇσθ τὸν ἀνθρόπιον βίον τοῦ ὡς δίκαιος ἀνθρώπος

Αποκόν τον Ζαχαρίον έχοντες και ήμεις ως τὸ καλύτερον παραδείγμα ἄς μιμηθώμεν αὐτὸν εἰς τὴν εὐαγγελικὴν τὸν μετανοίαν. Ἄς ἀποστραφώμεν τῆς ἁδικίας καὶ ἄς ἀγοπώσωμεν τῆς δικαιοσύνης. Ἄς ἐπισυνώμεν ὅτι καρποὶ τῆς ἁδικίας εἶναι ἡ θλίψις καὶ ἡ δυστυχία. Εἰς τὴν δύνασται νὰ μὴς ὠφελήσουν τὰ ἁδικὰ καὶ παράνομα κέρη, ὅταν ἔχοντες αὐτὰ συγχρόνως ἔχωμεν καὶ τὴν διαρκὴ τὴν τῆς συνειδητικῆς μας, ἡ ὅποια μὴς προειδοποιεῖ κάθε στιγμὴν διὰ τὴν μὴλλοισαν καὶ ἀπαντητοὶν τιμωρίαν μας ἀπὸ τὸν ἐπουράνιον καὶ δικαίον δικαστὴν μας; Ἄς διδασκώμεν ἀπὸ τὸν κορυφαίον τὸν Ἄποστολὸν Παῦλον, ὅστις μὴς λέγει ὅτι «δικαίῳ βασιλείαν Θεοῦ οὐ κληρονομήσουσιν». Πιὸς δὲν μπορεῖ νὰ ἀντιληφθῇ ὅτι ἡ θέσις τὸν θά εἶναι ἀφαιρέθητος ἀν ἐλακτοῦσθαι νὰ εὐρίσκαται βουτηγμῆμος μέσα στῇ ἁμαρτίᾳ καὶ σὲς ἁδικίαις κατὰ τὴν ἀναπονήρωσιν του; Γιά τοῦτο ἄς ταπεινωθώμεν μωροστὰ ὁ ἐκείνου ποῦ ἁδικήσαμεν, ἄς φροντισώμεν νὰ ἐπανορθώσωμεν κάθε ἁδικία ποῦ ἐπραξαμεν. Μόνον μ' αὐτὸν τὸν τρόπο θὰ ἐπιτύχωμε τὴν συγχώρησιν, τὴν χάριν καὶ εὐλογίαν τοῦ παναγάθου μας Θεοῦ, ὃ ὅποιος ἐπιθυμεῖ περισσότερο ἀπὸ ἡμᾶς τοὺς ἰδίους τὴν σωτηρίαν μας.

«ΑΦΗΣΤΕ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΝΑΡΘΟΥΝ ΚΟΝΤΑ ΜΟΥ»

[illegible][illegible][illegible][illegible][illegible][illegible]

Πολλές φορές η διαγωγή τους προς αυτά ή
ταν ελκυστική

[illegible][illegible]

ΟΙ ΠΡΟΤΕΡΟΙ ΣΤΑΘΕΡΟΙ ΤΑΡΑΧΙΣΤΕΣ ΣΕ
 ΜΕΤΑΒΛΗΤΕΣ ΚΑΙ ΑΠΡΟΒΛΕΠΤΑ ΑΙΤΙΑ
 ΣΕ ΜΕΤΕΤΕΡΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ
 ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΑΝΤΙΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΝΕΡΓΗ
 ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΔΕΔΕΙΧΘΕΝΤΕΣ
 ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ
 ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗΣ ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΑΣ
 ΑΝΤΙΣΤΑΣΗΣ ΟΙ ΣΤΑΘΕΡΟΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ
 ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ ΤΑΡΑΧΙΣΤΕΣ ΗΤΑΝ
 ΟΙ ΠΡΟΤΕΡΟΙ ΣΤΑΘΕΡΟΙ ΤΑΡΑΧΙΣΤΕΣ

Ο Γκουτζούκης

Θυμάμαι και τώρα πού είμαι μεγάλος ζωηρά το σπίτι μας. Συχνά ο νους μου στρέφεται σ' αυτό το σπίτι, όπου μεγάλωσα με τόσα μου αδέρφια. Τώρα δεν υπάρχει, όσα χρόνια όμως κι' αν πέρασαν από πάνω μου, τίποτε δεν ισάμενε τη ζωή τότε. Τότε σπαστό μ' ή, θαρρείς, και το βλέπω, θαρρείς και θά ξαναγίνω παιδί, αγοράκι, και θά ξαναζήσω την παλιά κίνητη ζωή, πού διάθηκε ευχάριστη, αλλημονήτη κι' αγύριστη.

Έκει στή γειτονιά μας μαζί με τὰ παιδιά, παίζοντας και ζητιανεύοντας μία μπουκά ψωμί, γανυίζοντας χαρούμενα ή τρέχοντας τρελλά και κυνηγώντας τις πετρες, ζούσε ο σκύλος της γειτονιάς μας, ο Γκουτζούκης. Όταν μ'ας έβλεπε έτοι καθισμένα παιδάκια νά μιλούμε και νά δαγκάνουμε τὸ ψωμοτύρι μας, έπαιρνε κι' αυτός μέρος στή συντροφιά μας άκάλεστος. Καθότανε σ'α' πσιναί του, ύψωνε τὸ κεφάλι του κατὰ μ'ας, τέντωνε τ'α' αυτιά του και, μ'α' άκουσε, άκουσε, τη γλ'όσσα του, και γλυφόταν, άπλωνε τὸ λαιμό του και πάλι άποτραδιώτανε, κουνούσε τὰ μπροστινά του πόδια και μ'ένα λόγο γύρευε τὸ μερτικό του. Μόνο πού δεν είχε ούρα νά την κουνήσει ο' φτωχός από χαρά κι' ευχάριστησι. 'Η ούρά του ήτανε σύρριζα κουρεμένη, ποιός ξέρει γιατί, δεν είχε μάκρος νά κουνηθ'ι για νά μ'ας δείξει πόσο ο' κουτσονούρης αυτός ήτα. Ειχαρησμένος από τή παιδεία μας. Καί μεις, πότε ο' ένας και πότε ο' άλλος, του δίναμε από ένα κομματί ψωμί, κόβοντας ή με τὰ δόντια ή με τὸ χέρι. Θαρρ'ω πώς προτιμούσε ο'τι του κόβαμε με τὰ δόντια' γιατί αυτό, δεν ξέρω. Κάποτε του τὸ δίναμε σ'ὸ στόμα, κάποτε του τὸ πετούσαμε ψηλά κι' αυτός μ'ένα έπιδέξιο χάπ' τ'όχαρτε και τὸ μασούσε νόστιμα. 'Ο κουτσονούρης δεν ήτανε πολὺ-πολὺ από σ'οί. Ποιός ξέρει πού είχε γεννηθ'ι κι' από ποιός ευπατρίδης γονις. Ο'τι σ'α' π'α, άπει, ο'τι άπρος, ο'ι παπ'ακι, ο'ι, και μ'α'ρος παις ο'ι καρδονο ήτοι ο'ι, είχε τὸ ε'ογενικό. Πάντα σκονισμένος από τὰ παλαίματα με τ' άλλα σκυλιά και τ' ατελείωτα παιχνίδια με καμμιά παλσα παντοφ'ια ή ένα κομμάτι, μαρμαί, ο'ι άπο, ο'ι νά δείξει τ' αληθινὸ χρώμα της τρίχας του και έμοιαζε σ'α' δουλευτής, πού σκονισμένος κι' άπλutos γυρνά από τή δουλειά του.

Όμως είχε δυὸ πολὺ ξευπνα μάτια, δυὸ ματάκια γλυκά, πάντα υγρά, πού τόν έκαμναν συμπαθητικό. Έτσι ο' Γκουτζούκης ήταν ο' άχώριστος φίλος μας, πού, όταν καθόμαστε σ'ὸ κατώφλι και κουβεντιάζαμε τρώγοντας τ' άπογεματινὸ μας, τόν είχαμε παρ'έα και συντροφιά, μοιράζοντας τὸ ψωμί μας. Έτσι ήταν πάντα χορτάτος και υπερέφανος. Είχε τέλος πάντων κι' ένα άφεντικό—ένα νοικοκύρη της γειτονιάς, πού κρατούσε καφενείο κι' αγαπούσε τὸ κυνήγι.

Μέσα σ'ὸ σπίτι του—τὴ μεγάλη αὐλή—είχε και σταῦλο, όπου τὸ άλογό του και τὰ σκυλιά του κυνηγιού είχανε τήν κατοικία τους. Μά ο' Γκουτζούκης για τίποτα δεν ήταν άμιος. Κοιμότανε δλη μέρα κάτω από τούς πάγκους του καφενείου και περίμενε νά του ρίξουμε έμεις καμμιά μπουκιά ψωμί ή ο' χασάπης κανένα κόκκαλο.

Και πιότερο μπαλωνότανε

και χόρταине με τὸ ψωμί. 'Ηταν αδύνατος. Τὰ κόκκαλά του γράφονταν κάτω από τὸ πετόι του, κι' όταν σ'ε' κούρεμα τῶν σκυλιῶν τόν κούρευαν κι' αυτόν έτσι για χάζι και γέλια, φαινότανε σ'άν σκελεθρωμένος, θαρρείς κι' είχε γυρίσει από τήν άλλη ζωή. Μόνο τόν καιρὸ τῶν σταφυλιῶν πάχαινε, γιατί τότε έτρωγε πολλά σταφύλια, πού τρελλανότανε και σ'όν ύπνο του γι' αυτά. Νά μην άκουσε:—Γκουτζούκη σταφύλια! Έτρεχε τότε σ'α' λιμασμένος! Έφαχνε δ'α' και κεί, ως πού να βρ'η μία ρώγα πεταμένη, πού τρελλά τήν άρεγόταν ή κανένα τοαμπι μισοφαγωμένο σ'όν καιρὸ του τρύγου.

Τὰ παιδιά τόν έδιωχναν, τόν σκουτούσαν, τόν κλωτούσαν, μά αυτός εκεί. Δεν έννοούσε νά τὸ κουνήσει από κοντά τους. Μόνο πού είχε τή συνήθεια μία φορά νά γανυίξη, όταν έτρωγε καμμιά κλωτσιά και σ'ώπαινε πάλι, ως πού να τόν ξαναχτυπήσουν.

Έμεις τὰ πολὺ μικρά τόν είχαμε συντροφιά άχώριστη. Παίζαμε μαζί του. Πότε τόν καθαικνούσαμε, πότε τόν δέρναμε, πότε του τραδούσαμε τ'α' αυτιά του, πότε τόν βρέχαμε με τὸ πηγαδιὸ τὸ νερό και κάποτε τόν έτούσαμε, τὸ φτωχὸ Γκουτζούκη... Και όμως αυτός δε έπαυε νά'ι άπ'α, ήτοι άπ'α, τὰ δ'α' α' ο'ι μ'α'να, κι' όταν μας έβλεπε με ψωμί σ'ὸ χέρι, πάλι έρχότανε κοντά μας.

Μία μέρα, δεν ξέρω πώς, ήρθε σ'ὸ μυαλό τῶν παιδιῶν νά τὸν φαρμακ'ουν. Ο'ι τὸν φαρμακ'ουνε, ε'ίτε ο' Ζαχαρίας, ένα παιδι της γειτονιάς πολὺ κακό, πού τὸν έδιωχνε, έκαμνε ζημιές, χτυπούσε τὰ κούκου, α' σ'ις πόρτες, και πετούσε πέτρες. «Θέλω νά δ'ω πώς θά φάρμακ'ουνε τὸν άπορατικό». Όλα τὰ παιδιά μ'ε'υχαρίστησι άκουσαν τήν άπόφασι: «Τόν φαρμακ'ουνουμε», είπαν.

Πάει ο' Γκουτζούκης καταδικάστηκε.

Και νά! 'Ο Ζαχαρίας μπαίνοντας σ'ὸ σπίτι, πήρε λ'α' ψίχα ψωμοῦ και κάμπασα σ'ὸ στα φασφορικά. Ε'κ'ονε τ'α' σπирта τὸ φωσφορο, τὸ έβαλε σ'ὸ ψωμί και, τὸ έπασα με τὰ δ'α' α' ο'ι τ'α'.

—Γκουτζούκη, Γκουτζούκη, φώναξε, κι' ο' Γκουτζούκης άνύποπτος, έφτασε τρέχοντας.

Ιού ρίξανε σ'ὸ λαιμαργό στόμα του τὸ μολυσμένο ψωμί. Χάπ'ε άρπαξε πεινασμένος κι' άρχισε νά τὸ μασά, ως πού τὸ κατ'άπτε χωρίς τήν παραμικρὴ ύποψια. Καί όμως ο' Γκουτζούκης τίποτα δεν έπαθε.

Έγώ δεν μπορούσα νά καταλάβω γιατί τὰ μεγάλα παιδιά έχθρεύονταν τὸ φτωχὸ Γκουτζούκη. Και άνηρούχησα πολὺ όταν μία μέρα άκουσα τὸ παιδι του άφέντη του νά λήη κρυφά σ' άλλα παιδιά: «Πάει ο' Γκουτζούκης, τὸν φάρμακ'ουνε». Ε'ίτε νά φωνάξω χωρ'α' νά ρωτηθ'ω.

Ο'ι, έα' α' α' νά τόν σκουτούσαν, τόν κλωτούσαν. Ο'α' τὸ π'ω σ'ὴ μητέρα μου, θά τὸ π'ω σ'όν αδερφό μου, θά τὸ π'ω σ'όν κάπελλα.

—Νά πάρε μία, μοδ' λέει ο' γυιός του άφεντικοῦ του Γκουτζούκη, και μ'έσπρωξε σ'όν τοίχο.

Γιά λίγες μέρες δεν έγινε τίποτε. Ε'ίτε από φόβο, ε'ίτε

Έκει βροσε τόν άτυχο Γκουτζούκη.

Όμως, ένα γυρνά, ο'α' γυρ

ΕΝΑ ΛΑΘΟΥΝΟΝ ΜΝΗΜΕΙΟΝ
ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗΝ
ΓΛΩΣΣΑΝ

[illegible]

Δέν ὅτι... ἡ ἀξία καὶ ἡ χρησιμότης εἶναι ἀναφύσιστος ἐπὶ τὴν γένεσιν ἡ καταλήξιν χροῖος. Υπαρχοῦν καὶ ἀπὸ τῆς γένεσιν ἡ ἀξία, καὶ τὰ πρῶτα ἐκείνησαν οἱ πρῶτοί οἱ εἰς κάθε βῆμα πολιτισμοῦ προνοοῦν μαρ.

ρσαν τα παιδιά από το σκοινί και ρίχτηκαν στ' παιγνίδια, να και το παιδί του κάπελλα με μερικά άλλα της γειτονιάς, έβρισαν κρατώντας ένα σκοινί στο χέρι. Ξεμονάχικαν το σταχδό Γκουζούκη, το πέταξαν ένα κομμάτι φως και τη στιγμή που το έβρωσε άνιθεος, το πέφσαν μια θηλεία στο λαμό. "Ετσι μ' άλλαλαγομους τόνει, οι μακρία από τα σπιαμα. Πηγαία χαμάνους ο καμμένος. Δίχως άλλο θα φανταζότανε ο φτωχός πώς έαο αίτο το παιδί: γάστανε γιά χάρι του. Τά χαρούμενα πηδήματα πού έκανε, έδειχναν σ'α παιδιά, πόσο δισκοέδαζ ανάμεσά τους δεμένος μ' ένα σκοινί από το λαμό. Δέν κοιταζόταν και γω και γοθόκα άνω από σ' όλα τα παιδιά. Πού πηγαία; Τι με τραβούσι κοντα στο Γκουζούκη;

"Τρεχαν τῶρα τὰ παιδιὰ σὸν τρελλά, κ'ὸ Γκου-
τζούκης ἔτρεχε ἀζὶ πότε προσπερνώντας καὶ πότε μέ-
νοντας πίσω. Τότες ἔτρωγε καμμιὰ κλωστοῖα. Γαῦγι-
κατὰ τῇ συνήθειᾳ μιὰ μόνο, μα εἰς τὰ καὶ ἑλπίσιν τὸν
πόνο του, ὥς που νὰ φάῃ ἄλλη. "Ετσι φθάσαμε ψηλά
στα ἄλπεα, καὶ τότε τὸ στέφανο σὸν τὴν ἔλαβες
κατὰ. Κάτω φωνήνας ἀτέλειωτος ὁ μακρὸς κάμπος. Ὁ
οὐρανὸς σὰ θάλασσα ἔομιγε μὲ τῇ γῇ. Καὶ κάπου-κά-
που μεγάλα δένδρη, σὰ βούλλες ἀπὸ τὸν ἄνεμόν, φέ-
νονταν νὰ ἰσκιώνουν ἀπὸ τὴν ἑλπίσιν. Ὁ ἄνεμος
τοῦ ἄλπεα καὶ τὸν ἔλαβες χλωροπρινὸς ἰωρὸς-ἰωρὸς
πρὸς τὸ ἡλιοφάνεια.

Εἶπαι τὰ λεγόμενα τοῦ ἀποστόλου
σαυροῦντας τὰς λέξεις μίας ἐθνι-
κῆς γλώσσης. Τοῦ πρώτου βί-
βλιον ἐκάστον ἔθνος εἶπαι τῆς
γλώσσης τοῦ τὸ λεγόμενον, ἔγρα-
ψεν ὁ ῥωμαιοὶ τὸν ἑαυτοῦ κα-
τάστατον, ὅς το ἐκτετασμένον, οὐ
πρὸς τοὺς ῥωμαιοὺς ἀλλὰ πρὸς
τὴν τὴν ἀνακτὴν καὶ ἑαυτοῦ
ἐκπύσσει τὰ λεγόμενα τοῦ Ἀπο-
στόλου. Τὸ ἑκτετασμένον, τοῦ ἑα-
υτοῦ τοῦ

Οἱ Λατίνοι ἠκολούθησαν πολὺ ἀργότερον βασιζόμενοι εἰς τὰς ἰδρυσάσας τῶν Ἑλλήνων, κατὰ τὴν μέθοδον καὶ τὸν ἐπιδιωκόμενον σκοπόν.

Τὰ ἀρχαῖα λεξικά σκοπὸν ἔ-
χον τὴν ἀκρίβειαν τῶς σπανίως λε-
γόμενων συνηθιστῶς εἰς τοὺς
ἀρχαίους ποιητὰς, ὡς δὲ εἰς
τὸν Ὅμηρον. Ἐκ τούτου καὶ οἱ
ἀρχαῖοι λεξικογράφοι ἀναζητοῦ-
ντο γὰρ ἐν τοῖς τοῖς ἑσπεροῖς
συντάγμασι οἱ Ἀλεξαν-
δρινοὶ γραμματικοί.

[illegible][illegible]

τοῦτο μὲ βρωδύτητα χελωνοειδῇ
καὶ μὲ ζωώσεις ἀπὸ τὸ κοινὸν
ἀπρὸς πλάστους εἰς τὰ περισσό-
τερα βαλάντια.

[illegible]

Μια παλαιά πλατάνο βγώνει τὸ μπόι της στὸ μέρος
τοῦτο. Γὰ καὶ αὐτὴς τῆς μετὰ τὰ μεγάλα φύλλα τους ἱσκι-
ω-νται ἡ καὶ ἡ ἀλυσὶς. Ἐκεῖ τὸ πρῶτον τὸ ἔβλεπον
στὸν ἵσκιον τοῦ ἑλίου τὸ Γκουτζούκη, ποῦ ἀνίδεος
χαρῶντος καὶ τὰ παλαιὰ τὰ ἀνεβοκατέβαιναν τὸ μικρὸ
δὲ τοῦ κοῦδουλιανῆς πατρὸς. Ἐφτιαζαν ἕνα σωρὸ ἀπὸ
παιτρὰς.

— Μπρός παιδιά, είπε το παιδί του κάπελλα και πέταξε με δύναμι μεγάλη του Γκουτζούκ. Το παιδί του κάπελλα, το παιδί του κάπελλα, και οι σπουδαίοι νομιάς με το παιδί από πέτρας γύρισε στο κορμί και στο κεφάλι του σκυλάκι. Το σκυλάκι άπαντω άπλώθηκαν. Η ψυχή μου σπύρει. Άρχισε να αλλάζει δυνατά.

— Μητέρα, μητέρα! φώναξα. Μά οι άλλοι έσκασαν στα γέλια.

—Τί κλαίς, μωρέ μάχη, μετ' εστ' ἔτι ὁ γαῖος τοῦ
κατ' ἔτι Θούης καὶ αὐτὰ νῆας καρμυῖα;

Ὁ Γκουτζούκης οὐρλιάζοντάς ἐτιρεχε γύρω σὸν κ...
τοῦ...
του. Τὰ αἵματα πιτολίζουν δεξιά-... παγίδι
του. Τὰ αἵματα πιτολίζουν δεξιά-... Σακατεμένος
ἐπесе χάμω. Ξεφυγοῦσε πιά.

Τώρα μαζεύτηκαν γύρω του οι φονιάδες, που πετροβόλησαν τὸν φτωχὸ Γκουτζούκη καὶ ἀρχισαν νὰ τὸν χτυ-

(Συνέχεια εις την σελίδα 512)

1. ΜΕΤΑΞΑΣ

Νέο κορίτσι,

[illegible]

Μ' αὐτὸ δὲ πρὶν ἔκαστε δὲν καταλάβατε κατὰ
στρεψίμῃ ἀπὸ τοῦ ὁμοῦ σε τρεῖς ἀπὸ τοῦ ἴσου τοῦ
ἑα τοῦ τοῦ. Ἐκείνη σὺ, το κακοῦ ἀπὸ τοῦ τοῦ
γὰρ ἔλα ῥοπήλο γὰρ τοῦ γελῶντος καὶ γὰρ τοῦ
καὶ τακτοποιῶντες ὅτι λαχρὶ σὺν καλλοῦ τοῦ. Ἐστὶ ἔκαστε
ὁ καθέναν ἡμῶν. Σχηματίζω με τὸς τρεῖς ὁμοῦ ἀπο-
κρίνεις ἐλευθέρως ἔνα κύκλο ἀποκαταστήσας γὰρ τοῦ
Κ' ὅταν πᾶσαν τὴν ἡμέραν, γὰρ ἀπὸ τοῦ ἡμῶν ὁμοῦ
χίαν, τὸν ἐκπαίρνει τὸ ῥέμα, γιατί δὲν εἶχε κανένα πλάι
τοῦ πὺν ἀπὸ τὸν βοηθῶν.

Ἡ έννοια «έλευθερία» είναι τόσο λεπτή, όμως και τόσο βεβαία, πού δέν μπορεί νά τήν παρομοιάζουμε με κάποια κατάσταση έμφανιστικά. Έλευθερία γιά άτομα δέν υπάρχει. Υπάρχει μόνο έλευθερία γιά λατά σύνολα. Τί σημασία έχουν οί άνθρωποι έλευθερίες μέσα σ' ένα σκλαδωμένο λαό; Δέν αξίζουν. Είναι τραγελαφικές και πολύ άστείες. Τό άτομο γίνεται τίποτο μέσα στην έλκυση τοῦ λαοῦ του. Γι'ατί τότε καί μόνο μπορεί νά αντιδράσῃ σέ κάθε είδους σκλαδιά, ήθική ή πραγματική.

Μία στην όρασή σου θα ήμουν, τώρα και
μόνη σου ότι ξύγινες πολύ πιο ελεύθερη από πριν με τη
δύναμη της ένωσης με όλη τη νεότητα της χώρας σου.
Σκέψου πόση δύναμη και ελευθερία έχεις αποκτήσει για
το κάθε τι. Μόνη σου δεν μπορούσες να επιτύχης κάτι,
είτε για τη θέσι σου, είτε για τη σπουδή σου, είτε για
την επαγγελματική σου μόρφωση. Τώρα η ένωση σου γα-

Μου λες, παρ' όλες τις αποτυχίες, θυσίες σου, μπορείς ή καθίσεις να άκουρο τη γη αίτησ σου, να άπορρηξ την καρδιά σου, να σε γρήγορ. Όμως τώρα ο κανένας θα το σκεφτή. Γιατί σίγουρα έλωση από τις άει δοξίες, που δεν μπορεί μένοια να τσακισθ, που δεν μπορεί στο πούτο έλποθ να λυση.

[illegible]

Σ. Καρ.

Ἀπὸ μὴδ ὁμιλία τῆς κ' ὁρᾷ καὶ
τρεῖς τοὺς βουλευτὰς τῆς Εὐβοίας

[illegible][illegible]

I have been thinking of you very much lately, and
 wondering how you are getting on. I hope you are
 well and happy. I have been very busy lately, but
 I have managed to find some time to write to you.
 I have been thinking of you very much lately, and
 wondering how you are getting on. I hope you are
 well and happy. I have been very busy lately, but
 I have managed to find some time to write to you.

[illegible][illegible]

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΔΕ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΚΑΡΘΑΓΙΝΗΣ
ΕΝ ΤΗ ΕΠΙΣΚΟΠΙΑΙ ΤΗΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΚΑΡΘΑΓΙΝΗΣ
ΑΝΤΙΣΤΑΝΤΙΣ ΤΟΙΣ ΕΡΕΤΗΚΟΙΣ ΚΑΙ ΕΡΕΤΙΚΟΙΣ
ΕΝ ΤΗ ΕΠΙΣΚΟΠΙΑΙ ΤΗΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΚΑΡΘΑΓΙΝΗΣ
ΕΝ ΤΗ ΕΠΙΣΚΟΠΙΑΙ ΤΗΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΚΑΡΘΑΓΙΝΗΣ
ΕΝ ΤΗ ΕΠΙΣΚΟΠΙΑΙ ΤΗΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΚΑΡΘΑΓΙΝΗΣ

[illegible][illegible][illegible]

ΖΩΗ ΘΡΑΓΚΟΥ

The Poplars

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΚΑΙ Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ

[illegible]

Ευαϊκόν όμως ήτανε να ζητού-
σε να προφυλαχθή από την βρο-
χήν, το κρύο, τη ζέση και την
έπιδεισι τών ζώων, μέσα στα
οσθήα και στις κουφάλες τών
δενδρων.

[illegible][illegible][illegible]

To be so the man in the
down that appears to be
wearing the same kind of
kind of the same kind of

οὐκ ἔστιν αὐτὸ τὸ πρῶτον καὶ τὸ δεύτερον
ὡς τὸ πρῶτον ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ δεύτερον ἡ
οὐσία τοῦ γένους

[illegible][illegible][illegible]

DECEMBER 1971

[illegible][illegible]

Οἱ στῦλοι, τὰ μάρμαρα, τὰ μω-
σαϊκά καὶ οἱ πῦσαις στὴν αὐλὴ
Βισκοποιοῦν τὸ Ἑλληνικὸ 176

«Αργότερα στη Ρωμαϊκή εποχή το σπίτι έχει περισσότερες αίθουσες, όπως βουνοί και αποχέτευση, λουτρό, κεντρικές θέρμανσεις, διατηρεί όμως την διατάξη του Έλληνικού σπιτιού με την διαφορά ότι η αθήλα χωρίζεται σε δύο μέρη. Και στο μέν Α' είναι τα δωμάτια της υποδοχής των ξένων, στο δε Β' τα δωμάτια της ιδιωτικής ζωής της οικογένειας».

[illegible][illegible][illegible]

Μπορείτε μόνες
σας με λίγη προσο-
χη και καλή θέληση.
ΝΑ ΦΤΙΑΞΕΤΕ ένα
σπίκο για τις εκ-
δρομές σας άπολαύ-
θωντας τις πηγές
του όδοντος.

Χρησιμεύει 1 και
πιο πωρος ζωντανά
ντόκ πλατύς 80 ε.
κατοστέρη και ένα
τοπ. κορβελίνα λην
για το ρέλισμα
(δηλ. έλεγε χρησιμο-
ποιεί δ αμ νι-
σώτ) γδ έα λην

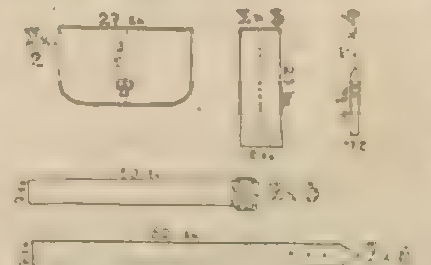
Κοίττει το δόγμα
 στο χαρτί όλα τα κομμάτια το
 κόσμου για να τα τοποθετήσει πάνω
 στο έδαφος προσεκτικά και να μὴ
 οπαταλήσετε θάνατο.

Τὸ ἄλλο δὲ κομμάτι τῆς οὐκ οὐκ
αὐτῆς τοῦ αὐτοῦ

Η το τη μία το σχημα 2 το
 αυτό μερικές φορές να είναι
 από 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834,

* ΣΑΚΚΟΣ ΕΚΔΡΟΜΙΚΟΣ *

μέ τὸ μολύβι τὴν καμπύλην καὶ κό-
ψτε σ' ἑξ. ἑξ. καὶ τὰς δύο γὰρ εἰ-
ρήνην καὶ εὐφροσύνην ἔδωκεν.

[illegible]

1. 在 1944 年 4 月 1 日以前，
 2. 在 1944 年 4 月 1 日以后，
 3. 在 1944 年 4 月 1 日以后，

[illegible]

РѢШЕНО.

Εὐλόγητε τὴν τοῦ κυρίου ῥάβδον ἐν
τῇ τοῦ κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἁγίᾳ
ἐκκλησίᾳ, ἐν ᾗ ἔστε πάντες ἅγιοι καὶ
ἀγαπῶντες ἀλλήλους, ἀσώματοι καὶ
ἀσυνωκταστοὶ ὁδῶν τῆς ἀληθείας
ὑποταγῆς.

Πάλαι ἐν τῇ ἑσπέρῳ μερὶ τῆς πλά-
 τος, ἡ κεφαλὴ τῆς τῶν ὀφθαλμῶν τῆς τριτοῦ
 ἄλλης πλευρῆς τρυ-
 φησάντος βλάστη-
 ματος ἔσται πύρις,
 τοῦ βλάσκει καὶ αὐ-
 τὸν.

[illegible]

ΜΕ ΤΟ ΝΙΚΗΦΟΡΟ ΦΩΚΑ

ὑπὸ : Μ. ΑΠ.

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

— Εἶδα κάποτε ἓνα ὄνειρο, ἀρχόντοι... Πάνε τώρα πολλά χρόνια, μά συχνά ἀνεβαίνει στὴ θύμησίν μου... Δὲν ξέρω ἂν ἦταν ἀπὸ τὸ Θεὸ σταλμένο γιὰ νὰ δασκαλέψῃ τὴν ψυχὴ μου ποὺ ἦταν ἀκόμη ἀμαθὴς... Περπατοῦσα, λέει, σ' ἓνα λειβάδι, κάτω στὰ πατρικά χτήματα ποὺ ἐξῆσα τὸ ὁμορφότερα χρόνια τῆς ζωῆς μου... Κι' ἦταν ἀνθισμένο τὸ λειβάδι... κι' ὅλα τὰ χαμόκλαδα, ἀκόμα καὶ κείνα ποὺ μένουσαν στεῖρα κι' ἀνάνθα, εἶχανε κάτι μεγάλη λαλουδία κίτριναν, σπηλωμένα ξερά κι' ἀκίνητα, μ' ὅλο πού φυσοῦσε δυνατὸς ἀέρας. Τάδελεπα παραξενεμένος στὴν ἀρχή... μὰ ὕστερα τρόμαξα, γιατί καθὼς πῆγα κοντά καὶ τὰ περιεργάστηκα, εἶδα πὼς δὲν ἦτανε λαλουδία, μά κεφάλια φειδιῶν πούστεκαν ὁλόρθα καὶ φαρμακῶναν τὸν ἀέρα μὲ τὴ βρωμερὴ ἀνάσα τους... «Θεὲ τοῦ ἐλέους!» φώναξα «ποῦ βρέθηκαν τόσα σερπετά στὸ τίμιον λειβάδι μας». Ἀκούστηκε ἓνα γέλιο ὁλοῦθε ἀπ' ἀκρὴ σ' ἀκρὴ δυνατό, ἔτσι καθὼς σφυρίζει ὁ ἀνέρας στὰ στενωρύμια καὶ μιά βαθεῖα φωνὴ μου ἀποκρίθηκε: «Τὰ κατέβασαν οἱ χεινοπαριάτικες βροχές...» Τότες μὲ κυρίεψε, ἀρχόντοι, μανία... Τράβηξα τὸ σπαθί μου κι' ἔκοβα τὰ καταραμένα κεφάλια, ἔκοβα, ἔκοβα... Ἀφρίζα... Τὸ κεφάλι μου οὐδούριζε καὶ τὸ ἀπαίσιο γέλιο ἐξακολουθοῦσε ὁλοένα καὶ πιὸ δυνατό καὶ μοῦ τρυποῦσε, θαρρεῖς, τὸ μυαλό... Τινάχτηκα κάτω ἀπὸ τὸ κρεβάτι... ξύπνησα κι' ἀκόμα κουνούσα τὸ χέρι μου ποὺ βέριζε... Εἶχα κάποια γριά νένα ποὺ μ' ἀνάθρεψε... Πῆγα καὶ τὴν βρήκα καὶ τῆς ἱστέρησα τ' ὄνειρο... «Τὰ σκυλλιά τ' ἀπιστοῦν, οἱ Σαρακηνοί, θὰ περάσουν τίς κλεισοῦρες καὶ θὰ χυθοῦν στὸ χτήμα σου... Φυλάξου γιέ μου!» μοῦ εἶπε... Μὰ λάθεψε ἡ ἀγία ψυχὴ τῆς, ἀρχόντοι... Τὰ εἶδαν τὰ εἶδα ὁλοζώνταναν πιὸ ὕστερα καὶ κεῖ ποὺ δὲν τὸ περίμενα... «Ὀχι, τὸ ἅγιο κράτος τῶν Ῥωμαίων δὲν κιντύνει ποτὲ ἀπὸ τοὺς ὀχτρούς. Σὰς τὸ λέω ἐγώ, ἀρχόντοι, ποὺ ἀκούσα καὶ τὰ οὐρλιάσματα τῶν Σαρακηνῶν καὶ τὰ φαρμακερά γλυκόλογα τῶν...

Ἔκοψε τὸ λόγο χωρὶς ν' ἀναφέρῃ ποιῶν. Μὰ ἦταν ἀνάγκη τάχα;

— Καὶ λοιπὸν ἔτσι ὁ πᾶτερ Εὐτύχιος ἔ; ρώτησε ἐξαγυρίζοντας στὸ Γρηγόρη... Ξέρεις τί ἦταν αὐτὸς ὁ πᾶτερ Εὐτύχιος, ἀγούρε; Δὲν ξέρεις; Λοιπὸν νὰ σοῦ πῶ ἐγώ. Ἄν εἶχε τέτοιους δέκα ἀνθρώπους ἡ αὐτοκρατορία... μὰ δὲ λέω μεγάλο λόγο...

γιατί μπορεῖ καὶ νάχη... Ἐξαχρεῖωσαμε τὸ λαό, ἀρχόντοι, μέσα στὴν ἀνταρμιαντισμὴ καὶ στὴν πρόληψη... τὸν κάναμε ὀργανὸ μας γιὰ νὰ καταφέρουμε τοὺς ἀνόσιους σκοπούς μας καὶ τώρα; Σάπισε μαθὲς μέσα ἡ ψίχα τοῦ καρποῦ καὶ σκουλήκισσε, πὼς νὰ κρατήσῃ καὶ τὸ φλούδι τόση σαπίλα; Ποιὸς θὰ τοῦ δώσῃ πνοή, δύναμη, πίστη; Ποιὸς νὰ τραθήξῃ ἀπὸ τὴν ἀβυσσο τοῦ χαμοῦ τόσο πλῆθος ποὺ πάει ἴσα κατ' αὐτὴ χασκογελῶντας; Ὀχι δέκα, χρειάζονται πολλοί, ἔκατοντάδες, χιλιάδες ἴσως, σάν τὸν πᾶτερ Εὐτύχιον, ποὺ θ' ἀνακατευτοῦν ἀσημοὶ καὶ ἀγνώστοι μέσα στὸ πλῆθος καὶ θὰ δουλέψουν μὲ ἀγάπη τὴν ψυχὴ τῶν παιδιῶν καὶ θ' ἀναθρέψουν μιά νέα γενιά γερὴ καὶ τίμια γιὰ νὰ διαδεχτῇ τὴ δική μας... Ἀλλοιῶς... θαρρῶ πὼς μοιάζουμε, ἀρχόντοι, μ' ἓνα τζουτζέ ἀλλοίθωρο καὶ στραβοπόδη, ὀθονερό καὶ λογά ποὺ θέλει ναι καὶ καλὰ νὰ κρατᾷ στὰ χέρια του τὸ σκήπτρο τῆς οἰκουμένης.

Τὰ λόγια τοῦ Δομέστικου ἔφετταν σάν πέτρες βαρεῖα καὶ πονοῦσαν. Ἡ ζωγραφιά τοῦτῃ ἡ γεμάτη σαρκασμὸ καὶ πίκρα ποὺ ὁ Λέων στήλωσε μπροστά στὰ μάτια τους νὰ τὴν καμαρώσουν, παράστανε σκληρὰ, μὰ πιστὰ ὅλη τὴν κατάντια τῆς ἐποχῆς τους. Τὴ θαμπόθλεπαν κι' αὐτοὶ ἀπὸ καιρὸ μέσα τους, μὰ ποτές δὲν κατάφεραν μὲ τόσα ζωηρὰ χρώματα νὰ τὴν ἀνεβάσουν στὴ συνείδησή τους.

— Μὴν πῇ κανεὶς πὼς δὲ φταίει... ἔξακολούθησε μὲ τὴν ἴδια ὁρμή... Ὀλοὶ φταίμε. Καὶ σεις ποὺ βρίσκεστε τραδηγμένοι στὰ χτήματά σας καὶ τὰ παλάτια κι' ἀκούτε ἀπὸ μακριά, σὺν ἀπὸ ἄλλον κόσμον, τί γίνεται στὴ βασιλεύουσα καὶ μεῖς ποὺ βρίσκομαστε

Τράβηξα τὸ σπαθί μου
κι' ἔκοβα τὰ καταραμένα κεφάλια.

στὰ σκαλοπάτια τοῦ θρόνου μὲ σταυρωμένα χέρια. Ὅλοι ἔχουμε εὐθύνη κι' ὅλοι θὰ δώσουμε λόγο μπροστά στὸν κύριο καὶ Θεὸ μας. Ἡ ἀδιαφορία μάλιστα κατὰ τὴ γνώμη μου εἶναι χειρότερη ἀπὸ τὴ δειλία. Γιατί ὁ δειλὸς ἔχει τὴν ὁρμή μὰ δὲν μπορεῖ, ὁ ἀδιάφορος ὅμως, ἴσως νὰ μπορῇ, μὰ δὲ θέλει. Κι' αὐτὸ εἶναι τὸ χειρότερο. Συχώρεσέ με Κύριε, μὰ θαρρῶ, ὄχι ἓνας-ἓνας, μὰ ὁλόκληρη ἡ γενιά ἔπρεπε νὰ παρουνιάζεται μπροστά στὸ τρομερὸ κριτήριόν σου καὶ ὅλη μαζί ἢ νὰ σώζεται ἢ νὰ πέφτῃ στὴ γέεναν τοῦ πυρός.

Ἐνα μουρμουρητὸ ἀκούστηκε ἀπὸ τὴ μιὰ μεριά ὡς τὴν ἄλλη τοῦ τραπέζιου. Οἱ ἀρχόντοι κατέβασαν τὰ κεφάλια καὶ μιλοῦσαν συναμεταξύ τους χαμηλόφωνα. Τὸ δειπνο ποὺ ἀρχισε τόσο καλὰ, πῆρε ἀναπάντεχη στρυφὴ καὶ πῆγαινε νὰ τελειώσῃ ἄσκημα. Ὁ Πρωτοσπαθάρης μάλιστα ἔδειχνε πολὺ ἀνήσυχος. Ἦξερε τί ἄψὸς καὶ πεισματάρης ἦταν ὁ Λέων κι' ἅμα ἀναβε μιά φορὰ φούντωνε, σάν τὴ φωτιά, καὶ λαμπάδιαζε καὶ δὲν μπορούσε πιά νὰ πῆς ποῦ θὰ τελειῇ τὸ κακὸ καὶ πότε. Ὅσο γιὰ τοὺς τρεῖς φίλους ἔπεφταν ἀπὸ ξάφνιασμα σὲ ξάφνιασμα. Τοῦτοι εἶχανε βέβαια κάποια ἰδέα ὕστερα μάλιστα ἀπὸ κείνα ποὺ ἀκούσε στὴν αὐλὴ τῆς κυρᾶ Σταύραινας ὁ Γρηγόρης γιὰ ἐσημεῖα καὶ τέρατα κι' ὕστερα ἀπὸ τὴ συνομιλία του μὲ τὸν Ἀθανάσιο ἀπάνω στὸ ζήτημα αὐτό, τώρα ὅμως ἦταν κάτι διαφορετικὸ. Ὀχι πιά ἀνότητες γυναικοῦλες, μά ὁ ἴδιος ὁ Δομέστικος, τὸ ἓνα χέρι τοῦ βασιλείου, βεβαίως καὶ ἐξαπολοῦσε τὴν εὐθύνη στὰ κεφάλια ὄλων χωρὶς νὰ ξεχωρίξῃ κανένα. Τὸ λαμπρὸ δειπνο ποὺ, παρακινημένοι ἀπὸ τὴ ζωηρὴ καὶ ἀγνή φαντασία τους, εἶχαν πλάσει γιὰ τὴ δύναμη καὶ τὴ δόξα τῆς αὐτοκρατορίας, θάμπωσε μοιρομιάς ἀπὸ τὰ λόγια τοῦτα. Καὶ τὸ βλέμμα τους ποὺ ἦταν πάντα σπηλωμένο στὸν Φωκᾶ θὰ φανέρωνε φαίνεται ἐκείνη θλίψη καὶ ἀπογοήτευση, ποὺ ἐκείνος, μιὰ στιγμὴ ποὺ τὸ ἀντίκρουσε, κατάλαβε πόσο ἦταν σκληρὸ καὶ ἀπρεπο νὰ βάζῃ χαλινάρι στὴν ὁρμὴ τῶν ἀγούρων μὲ τέτοιον τρόπο, μιὰ καὶ τοῦτοι εἶναι ἡ ἐλπίδα τῆς νέας γενιάς. Καὶ κείνο ποὺ ὁ Πρωτοσπαθάρης ἀποζητοῦσε ἔγινε μόνο του. Ὁ Λέων κρατήθηκε στὸν κατήφορο τῆς ὁρμῆς του... κι' ἀφοῦ σῶπασε μιὰ στιγμὴ πρόσθεσε μὲ μαλακὸ τρόπο:

— Ἐμεῖς γέρασαμε ἐν ἀμαρτίαις, ἂν μπορούσαμε τοῦλάχιστο νὰ κόμωμε παιδιὰ καλότερά μας γιὰ νὰ παραδώσουμε στὰ χέρια τους τὴν τρογυρικὴ κληρονομιά... Αὐτὸ μὴ ἦρθε στὸ νοῦ ἀκούοντας μὲ ποιὸ τρόπο ἀναθρεψε τὸν ἀγούρο τοῦτο ὁ παλιὸς μου φίλος, ὁ γενναῖος Βικέντιος...

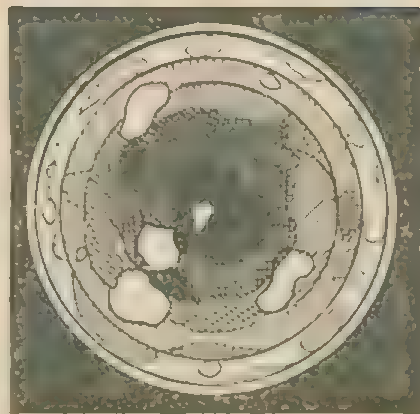
(Ἀκολουθεῖ)

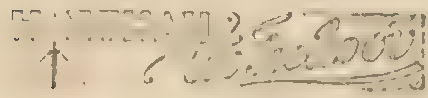
Μέχρι προ όλιγων έτών οι έπιστήμονες πα-
ρέβριζοντο επί το έσωτηρικών της γης ερί-
σκειται εν διατηρώ καταστάσει και τα διάφο-
ρα στοιχεία, λόγω της όηληλης θερμοκρασίας
όπο την όποιαν διατελούν, είναι όγρά ή κα-
είρια. Αέριώδεις ήτο το γεγινός που σχι-
παρτηρούμεν, το φαινόμενον των ήλασι-
των. όπου διάτρωτο μάστις εκ τού έσωτηρικών
της γης έλεγχόμεναι μέσα πατάγων, διασπεί-
ρουν εις μεγάλην έκτασιν την καταστροφήν
και τών θανάτων. Έξ άλλου αι θερμαι πηγαί
που ύπαρχουν εις πλείστα μέρη της ήρας
και της θαλάσσης μάς ύποδεικνύν ότι κά-
τω από τών στρώτων φλοιών της γης ύπαρχουν
θερμά στρώματα γήινης μάξης, τα όποια θερ-
μαίνον τας κοιλότητας τού στρώτου φλοιού
που είναι γεμιστές από διάφορα όξωτα. Έκ-
 τρίτου δ έμπειρικός νόμος που εύρίθη, κατα-
 τών όσωνιν ή θερμοκρασία της γης αύξάνει
κατά ένα βαθμό ανά 33 μέτρα βάθος, όσο
εις τα έσωτερα στρώματα της γης όπου οι έρ-
γασται συχολογούνται μέ την άποκάλυψιν διαφό-
ρων όρυκτών, να μη ήμπορούν πολλάκις να
ύποθώρουν την έκτατασίν αν εις τα βαθύ-
είκητα θερμοκρασίαν, μάς έπισχύνουν την πε-
ποιθήσιν ότι το έσωτηρικών της γης εύρίσκε-
ται εν διατηρώ καταστάσει και κατά συνέ-
πεια ή πυκνότης αύτου είναι μικρότερα της
τού στρώτου φλοιού αύτης.

Καὶ αὐτοὶ μὲν εἶναι γεγνηότα τὰ ὅποια δὲν ἐπιδέχονται καμμίαν ἀμφισβήτησιν.
Ἡ δὲ ταῦτα, τὰ τελευταία ἔτη παρουσιά-
σθησαν ἄλλα γεγνηότα καὶ φαινόμενα πού
ἔδειξαν τοὺς εἰδικούς ὅς κάποια ἀμφισβη-
σίᾳ μερικά ἐξ αὐτῶν:
Ὡς γνωστόν, τὰ διάφορα ὄρυκτά δὲν ἔχουν
τὴν αὐτὴν σκληρότητα.

ἡ γὰρ τὸ διασπῆμα ποῦ διέρρηξε τὸ κύμα τοῦτο
καὶ τὸν χρόνον ποῦ ἐφραρίσθη πρὸς τοῦτο.
Εὐκόλως πάλιν διανομέα νὰ ὁθολογίσωμεν
τὴν ἡλικίαν τοῦ μέσου διὰ τοῦ ὁποῦ
ἐνέβαλε τὸ πρῶτον δίσκον ἢ ταχέως μεταβάλλεται
τὸ σπῆμα ἐξαρτῶνται ἀπὸ τοῦ μέσου διὰ

[illegible]

ΣΕΙΡΙΟΣ

B'

Στο προηγούμενο άρθρο μας μιλήσαμε για το τρόπο της μεταδόσεως της γρίπης, για τη διαφορά που υπάρχει μεταξύ της κυρίας γρίπης και των έπιπλοκών της και πώς είναι δυνατόν να προσυλαχθούμε απ' αυτή. Σήμερα θα μιλήσουμε για τās έπιπλοκάς της γρίπης ή όπως λέγονται καλλίστερον κλινικά μορφαι και για τη θεραπεία αυτῆς.

Τρίτη μορφή γρίππης είναι η νευρική, κατά την όποιαν έκτός του πυρετού εμφανίζονται έκδηλώσεις νευρική και σπανιότερα μηνιγγιτική. Η νευρική γρίπη είναι η περισσότερο ψυχολογική εξ αιτίας των έντονων κενεαλγών, νευραλγιών και νευριτιδών. Πολλές φορές οι πόνοι είναι τόσο δυνατοί στα άκρα, στις αρθρώσεις και επί της μέσης, ώστε χαρακτηρίζονται καμιά φορά ως ρευματισμοί. Η γριπώδης μηνιγγίτις είναι σπάνια. Άλλη τέλος μορφή της γρίππης είναι η κοιλιακή μορφή, η οποία είναι σπανιότερα εις τους μεγάλους και συχνότερα στα παιδιά από τη μεγάλη εμπίδηση που έχουν στον εντερικό σωλήνα. Χαρακτηριστικόν της κοιλιακής γρίππης στα παιδιά είναι η εμφάνισις μαζί με τον πυρετό, κοιλιακού άλγους, διάρροιας και εμετών.

Διὰ τὴν θεραπείαν τῆς δὲν δύναμαι
περιορίζομαι μόνον νὰ τοῖσιω ὅτι τὰ
κυριώτερα φάρμακα τῆς γρίπης εἶ-
ναι ἡ συνέχισις τῆς κανονικῆς τροφῆς
τοῦ ἀρρώστου πρὸς ἐνίσχυσιν αὐτοῦ,
ὁ περιορισμὸς τῆς πολυφαρμακίας καὶ
τέλος ἡ ἀποφυγὴ τῶν γνωστῶν γιὰ-
τροσοφῶν τῆς γειτόνισσας ἢ τῶν δια-
φόρων... παθῶν τοῦ φιλικοῦ περιβά-
λλοντος. Ἡ ἔγκαιρος ἐπέμβασις τοῦ
γιατροῦ καὶ ὁ κανονισμὸς μιᾶς ἀπλῆς
καὶ αὐστηρατικῆς θεραπείας ἔχει πάν-
τοτε τὰ ὠραιώτερα ἀποτελέσματα
κατὰ τῆς γρίπης.

495

ΣΟΛΩΝ

Ο ΣΟΦΟΣ ΝΟΜΟΘΕΤΗΣ

Ἀρχαίον Ἀθηναίων νόμισμα εἰκονίζον τὸν Σόλωνα.

Ἕνας ὀλιγάριθμος ὄμιλος ἀνθρώπων, με λευκὲς χλαμύδες, διέσχισε βίαια τὴν ἀκτὴ τῆς Μουνυχίας καὶ σταμάτησε ἀντικρὺ στὴ μεγάλη τριήρη, ποὺ στὰ γαλανὰ νερά, πάνοπλη γιὰ μεγάλο ταξίδι. Ἕνας μεσόκοπος ἄνδρας, σφικτοδεμένος, ἀποσπάσθηκε ἀπὸ τὸν ὄμιλο, ὤκωσε τὸ χέρι σὲ τελευταῖο ἀποχαιρετισμὸ πρὸς τοὺς συντρόφους του, κι' ἐνῶ ἐκείνοι ψιθύριζαν δακρυσμένα «Χαῖρε Σόλων», αὐτὸς μὲ καθαρὸ βῆμα προχώρησε κι' ἀνέβηκε στὸ πλοῖο.

Τὰ σχοινιά τοῦ καραβιοῦ λυθῆκαν καὶ τὰ κουπιά χτύπησαν ρυθμικά τὰ καταγάλανα νερά. Γοργόφτερο τὸ πλοῖο ξεκινούσε γιὰ τὸ ἀγνωστο. Ἡ αὐρά, Σειρήνα ἀούλληπτη, χαϊδεύοντας ἀπαλὰ τὰ τεντωμένα στὰ ψηλά κατάρτια κατάλευκα πανιά, σιγανότερα γουδοῦσε τὸν χιλιοειπωμένο σκοπὸ τοῦ ζηνητεμοῦ.

Ὁ νηόφερτος, ποὺ οἱ σύντροφοί του ἀποκάλεσαν Σόλωνα, στήλωσε τὸ αὐστηρὸ του βλέμμα κατὰ τὴ στεριά. Μπροστὰ του ἀπλωνόταν ἡ μεγαλόπρεπη εἰκόνα τῆς Ἀττικῆς ὀρογραμμισμένη ἀπὸ τὸ γαλάζιο πέλαγος, ποὺ τὴ συνέχισαν τοὺς διέκοπτε κάτω ἐκεῖ ὁ μυστηριώδης ὀρίζοντας.

Ἀπὸ τὸν πάμφωτο λόφο τῆς Ἀκροπόλεως, ὅμοιο μὲ φωτοστέφανο, ἐξακοντιζόταν στὸ ἀπειρο ἀντικατοπτριζόμενες στὰ μάρμαρα τῶν ναῶν τῆς οἱ παιγνιδιάρικες ἀκτίνες τοῦ ἡλίου, λές κι' ὁ βράχος τῆς Ἀθηνᾶς ζητοῦσε νὰ διαμφοσθῇ τοῦ φοβερὸ τῆς δόξα.

Βαθειὲς ρυτίδες αὐλάκωναν τὸ εὐρύ μέτωπο τοῦ ἀνθρώπου ποὺ ἔφευγε στὸ μακρινὸ ταξίδι. Ρυτίδες ποὺ πρόδιδαν πὼς ἡ σκέψι του ἦταν σκαλωμένη στὶς σκληρὲς ἀρπάγες μεγάλων συλλογισμῶν. Μὴν τάχα δὲν ἦταν ὁ ἀνθρώπος, ποὺ ὅταν ρωτήθηκε γιὰ κάτι, ἀπάντησε τὸ: «Γράσκω αἰεὶ διδασκόμενος»; Κάτι θὰ τοῦ δίδασκε ὁ ξαφνικός καὶ θεληματικός ἐκπατρισμός του.

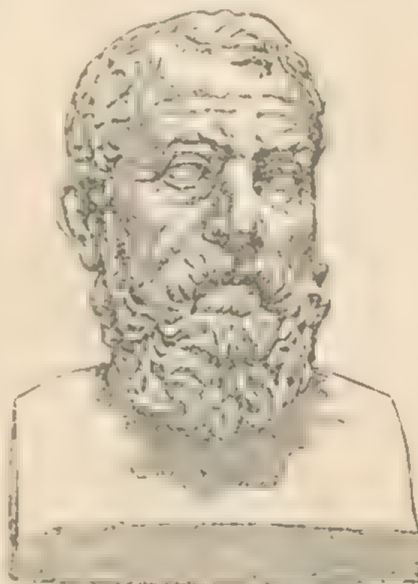
Ὡς τόσο ἡ συλλογὴ του δὲν κράτησε πολὺ. Τὰ ἀδρά κι' ἀντρίκια χαρακτηριστικά τοῦ προσώπου του συσπάσθηκαν κι' ἕνα χαμόγελο ἀνείπτωτης ἱκανοποίησης φάνηκε στὰ χεῖλῃ του. Τὰ μεγάλα γαλανὰ μάτια του φωτίστηκαν, λές κι' ἀντίκρυζαν κάποιον μεγαλόπρεπο κι' ἀπόκοσμο ὄραμα. Ἕνα ὄραμα ἀπὸ κείνα ποὺ εἶναι προσωριμὰ μόνο γιὰ τοὺς μεγάλους καὶ τοὺς ἐκλεκτούς.

Ὁ Σόλων, ὁ μεγάλος σοφός καὶ νομοθέτης, ὁ δυνατὸς ἀρχοντας καὶ μεταρρυθμιστής, αὐτοεξωριζόταν, ἔπειτα ἀπὸ τεσσάρων χρόνων κοπιαστικὴ δουλειὰ γιὰ τὴν πατρίδα του, μακριὰ ἀπὸ τὴ χώρα ποὺ τόσο ἀγάπησε. Δὲν αἰσθανόταν καμμία πικρία γιὰ τὴν ἀναχώρησίν του ἀπὸ τὴ Μπορούσε ἀλλω-

τε, ἂν ἤθελε, νὰ μείνῃ στὴν Ἀθήνα, νὰ ἐξακολουθῇ νὰ κυβερνᾷ τὸν τόπο του, καὶ νὰ χαίρεται τ' ἀγαθὰ τῆς δύναμης ποὺ δίνει ἡ ἀρχή. Ὁμως ὁ Σόλων δὲν ἦταν ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους ποὺ ἐπιθυμοῦν τὴ δόξα. Ὅτι ἔκαμε, δὲν τὸ ἔκαμε γιὰ νὰ μαζέψῃ γύρω του ἐφήμερες δάφνες. Δὲν πῆρε τὴν ἀρχὴ γιὰ νὰ ἱκανοποιήσῃ προσωπικὲς φιλοδοξίες. Ἄν δέχθηκε νὰ κυβερνήσῃ, τὸ ἔπραξε μονάχα γιὰ ν' ἀνοίξῃ τὸ δρόμο στὰ μεγάλα πεπρωμένα τῆς φυλῆς του. Γιὰ νὰ φέρῃ μιὰ τάξι στὴν ἀναρχομένη πατρίδα του. Καὶ τώρα ποὺ, ὕστερα ἀπὸ τέσσερα χρόνια, θεμέλιωσε καλὰ τὸ ἔργο του, ἔφευγε μακριὰ γιὰ νὰ ἀφήσῃ σ' ἄλλους ἐλεύθερο τὴ λεωφόρο ποὺ αὐτὸς χάραξε.

...

Ὁ Σόλων γεννήθηκε στὸ νησί τῆς Σαλαμῖνος στὰ 640 π.Χ. Καταγόταν ἀπὸ παλὰ ἀρχοντικὴ οἰκογένεια. Ὁ

Ἀρχαία προτομή τοῦ Σόλωνα.

πατέρας του Ἐξησπεκίδης ἦταν ἀπόγονος τῆς γενεᾶς τῶν Κοδριδῶν κι' ἡ μητέρα του ἦταν πρωτεξαδέλφη τοῦ Πεισιστράτου. Φτωχός, ἀναγκάστηκε, πολὺ νέος, νὰ καταπιαστῇ μὲ τὸ ἐμπόριο γιὰ νὰ μπορέσῃ νὰ ζήσῃ. Ἔτσι ταξίδεψε σὲ μακρινὲς χώρες. Πνευματικῶς ἀνήγουχο κι' ἐρευνητικὸ, διψῶντας ἀπὸ μάθησι καὶ σοφία, ὁ Σόλων, δὲν περιοριζόταν μόνο στὶς ἐμπορικὲς συναλλαγές, στὶς χώρες ποὺ ἐπισκεπτόταν. Μελετοῦσε τὰ ἥθη καὶ ἔθιμα τῶν λαῶν μὲ τοὺς ὁποίους ἐρχόταν σ' ἐπαφὴ κι' ἐρευνοῦσε προσεχτικὰ τὰ πολιτικὰ-κοινωνικὰ-οικονομικὰ τοὺς ὁποίους.

Ὅταν, στὸ τέλος τριάντα χρόνων, ἐπέστρεψε κι' ἐγκατεστάθηκε μόνιμα στὴν Ἀθήνα δὲν ἦταν μόνο πλούσιος σὲ χρήματα, ἀλλὰ καὶ σὲ γνώσεις. Βαθὺς μελετητὴς εἶχε βαθειὰ γνώ-

τὴς φιλοσοφίας τῆς ἐποχῆς του, κι' ἤξερε νὰ κρίνῃ ὀρθὰ ἀνθρώπους καὶ πράγματα.

Ἡ Ἀθήνα βρισκόταν τὴν ἐποχὴ ἐκείνη σὲ πολὺ κακὴ κατάστασι. Ἐξωτερικά, σὰν ἀνεξάρτητη πόλις, εἶχε χάσει κάθε γόητρο καὶ ἰσχύ. Οἱ Μεγαρεῖς εἶχαν γίνει κύριοι τῆς Σαλαμῖνος, ποὺ δέσποζε τῆς Ἐλευσίνας καὶ τοῦ Πειραιῶς, τῶν κυριωτέρων λιμηνῶν τῆς Ἀττικῆς. Οἱ εὐγενεῖς κατεῖχαν ἀποκλειστικὰ τὴν ἀρχὴ καὶ μὲ τὰ ἀπεριόριστα προνόμια τοὺς πῆζαν τυραννικά τὸ λαό. Οἱ φόροι ἦσαν ἀβάστακτοι γιὰ τίς μικροαστικὲς καὶ μικροαγροτικὲς τάξεις. Ἀγρόται καὶ ἀστοὶ ἀναγκαζόταν νὰ δανειοδοτοῦν γιὰ νὰ πληρώσουν τοὺς φόρους, πληρώνοντας τόκο ἐξωφρενικὸ στοὺς πλούσιους, ποὺ τοὺς ἐξεμεταλλεύοντο. Πολλοὶ ἀπ' αὐτοὺς μὴ μπορῶντας νὰ ἐξοφλήσουν τὰ χρεῖα τους, ἔχαναν, σύμφωνα μὲ τὸ νόμο, τὰ δικαιώματα τοῦ ἐλευθέρου πολίτου, γινόντουσαν δοῦλοι τῶν πιστωτῶν τους, καὶ δὲν ἦσαν λίγοι ἀπ' αὐτοὺς ἐκείνοι ποὺ εἶχαν πούλησθαι ὡς κτήνη στὶς ξένες ἀγορές τῶν δούλων. Ἡ δημαγωγία, ἄλλη πληγὴ αὐτῆς τοῦ Φαραῶ, ἐκμεταλλεύονταν τὴν ἀθλία αὐτὴν κατάστασι κι' οἱ ἔριδες, ποὺ χώριζαν τὸ λαὸ καὶ τοὺς εὐγενεῖς κι' ἀκόμα τίς τάξεις τῶν εὐγενῶν, ἦσαν τόσο πλατειεῖς, ὥστε ἡ πόλις τῆς Ἀθηνᾶς βρισκόταν σὲ πραγματικὴ ἀναρχικὴ κατάστασι. Ἡ ἐπανάστασι ἦταν ἐτοιμὴ νὰ ἐκραγῇ. Κι' ὥσάν νὰ μὴν ἀρκοῦσαν ὅλα αὐτά, οἱ Ἀλκμεωνίδαι δὲν ἔννοοῦσαν νὰ ἐγκαταλείψουν τὴν πόλιν καὶ τὴν τυραννίδα καὶ ν' ἀπαλλάξουν τὴν Ἀθήνα ἀπὸ τὸ Κυλώνειον ἄγος.

Στὴ δύσκολη αὐτὴ ἀκριδῶς ἐποχὴ ἔκαμε στὸ Ἄστυ τῆς Παλλάδος τὴν ἐμφάνισι τοῦ ὁ Σόλων καὶ μὲ τὸ βαθὺ φιλοσοφικὸ καὶ πολιτικὸ του πνεῦμα, ἀντελήφθηκε ἀμέσως πὼς μόνο ἂν ἀνακουφίζονταν οἰκονομικὰ ὁ λαὸς καὶ ἐπερχόταν προσέγγισι μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῶν εὐγενῶν, θὰ ἦταν δυνατόν ἡ πόλις νὰ βρῇ τὸ δρόμο τῆς πρὸς τὰ μεγάλα τῆς πεπρωμένα.

Χωρὶς δισταγμὸ καταπιείστηκε ἀμέσως μὲ τὴν πολιτικὴν, παρακινούμενος κι' ἀπὸ τοὺς φίλους του, μὲ μόνη φιλοδοξία νὰ ἐξυπηρετήσῃ τοὺς συμπολίτες τους. Οἱ ἀρχόντες ἔπειτα ἀπὸ τίς ἐπανεὐλημμένες συμφορὲς ποὺ εἶχε ὑποστῇ ἡ πόλις, κατὰ τίς ἀτυχεὲς προσπάθειες τῶν ν' ἀνακαταλάβουν τὴν Σαλαμῖνα, εἶχαν ἀπαγορεύσει κάθε ἐπὶ τὴν ἐξουσίαν τῶν Μεγαρέων, ἀπὸ τὸ νησί. Ὁ Σόλων δὲν χάνει καιρὸ. Προσποιεῖται τὸν τρελλό. Βάζει στὸ κεφάλι του, κάποια μέρα, τὸ σκουφάκι τῶν ἀσθενῶν τοῦ φρενοκομείου, καὶ παρουσιάζεται ἐξάλλος στὴν Ἀγορά, ψάλλοντας τὴν Ἐλεγεῖα τοῦ «Σαλαμῖς». Οἱ νέοι ἐνθουσιάζονται ἀπὸ τὸ προτρεπτικὸ ποίημα τοῦ Σοφοῦ. Τίθεται ἐπὶ κεφαλῇ των, ἐξαναγκάζει τοὺς ἀρχόντας νὰ τὸν βοηθήσουν, ἐπιτίθεται κατὰ τῶν Μεγαρέων καὶ

Ο Μητροπολίτης Δυτικής Ελλάδας, με την έφορμα της Ιεραρχίας κατά την επίσκεψή του στην περιοχή.

Το Γενικό Συμβούλιο της Έφορας Υποτροφιών Αθηνών.

1) Έκδοση πιστοποιητικού από το κολλέγιο των Οφθαλμολόγων 2) Ομιλία βασιλευργά 3) Μουσική από το γυμνάσιο (1900) 4) Λαμπάκια της Δ. 135ης Σφ. 5) Η Αρμενία και η Αρμενία 6) Η Αρμενία και η Αρμενία 7) Παράσταση του Εθνικού Θρόνου κατά την άφιξη

...της πήγατε εις την Πιριφ. Διοικ. Αρρε-
 ...της Υποδιοικήσεως Ε.Ο.Κ. Αιφ-
 ...ρα τα δάκρυα του Δικ. & τ.ν. Ελ-
 ...αντος Θεσσαλονίκης. 5) Από την έξερ-
 ...ανάστασης. 6) Ο Επικεφαλής της
 ...ως μετά την υπογραφή των Εθνικ-
 ...των Ε.Ο.Κ. Πρωτεύουσας κατά την
 ...του Γεν-
 ...μηνής της αταρκτίας

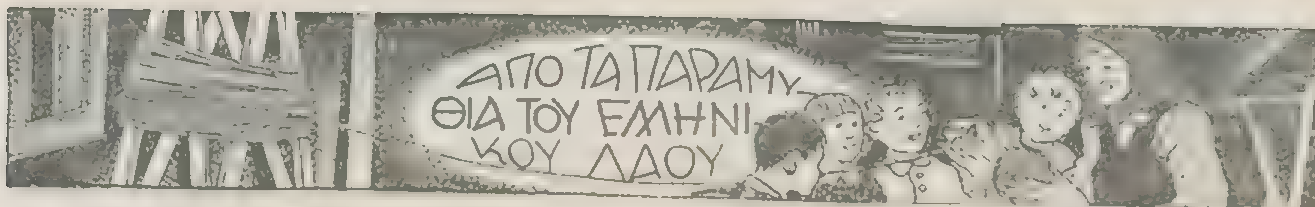

Ομάδα των μαθητών από τον Σκαπανέον εις Σαββατοκλήσιας

Από την Εορτή της Εντατικής καλλιέργειας εις Σέρρας

ΟΙ ΔΥΟ ΠΟΝΤΙΚΟΙ

Δύο ποντικοί ταξιδεύανε και φτάσανε σ'ε μιά πολιτεία. Λοιπόν ο ένας είδε ένα πλουσιόσπιτο, και λέει: "Εγώ θα μείνω εδώ. Ο άλλος είπε: "Εγώ θα πάω στο βουνό, να βρω μιά βελανιδιά, να τρώω τὰ βελανιδιά, να πίνω και τὸ νερό μου, και νάχω τὴν ἡσυχία μου" και τοῦ ἔδειξε τὸ μέρος ποῦ ἦτανε ἡ βελανιδιά, ἀν θέλῃ καμμιὰ φορὰ νὰ πάῃ νὰ τὸν βρῇ. Ἐκάθισε δυὸ χρόνια στὸ σπιτί αὐτός και πάλιν. Μιὰ μέρα λέει: Δὲν πάω νὰ βρῶ τὸν φίλο μου νὰ δῶ τί κάνει; Κίνησε λοιπόν και πήγε νὰ τὸν βρῇ.

—Ωρα καλή, ἀδερφέ. Πῶς τὰ περνᾷς μὲ τὰ βελανιδιά;

—Καλά.

—Εγὼ τρώω βούτυρα, λάδια, μέλια, και πάλιν εἰς ἀγάμνηνες. Ἐλα ἐκεῖ πέρα ποῦ εἶμαι κι ἐγώ, νὰ τρῶς καλά, και νὰ πίνῃς καλά.

Και κείνος τὸν ρώτησε: μήπως ἔχει γάτα τὸ σπιτί;

—Δὲν ἔχει, μόνο ἔλα νὰ πᾶμε.

Ἐπῆγαν λοιπόν στὸ σπιτί, ἀνεβῆκανε ἀπάνω στὰ κεραμίδια, και καθίσανε στὴν τρύπα τῆς καμινάδας. Ἐκεῖ, κάτω στὸ τζάκι, ἔτυχε νὰ κάθεται ἡ γάτα.

Τρομαγμένος ὁ δεύτερος τότε τοῦ λέει:

—Νὰ ποῦ ἔχει λοιπόν γάτα, κι εἰς τοῦ μοῦ εἶπες πῶς δὲν ἔχει.

—Ἀμ' εἶναι στραβή, δὲ βλέπει, τοῦ ἀπαντᾷ ὁ πρῶτος.

—Γιὰ πῶς κάτω νὰ δοῦμε εἶναι στραβή;

—Στάσου νὰ πῶσω.

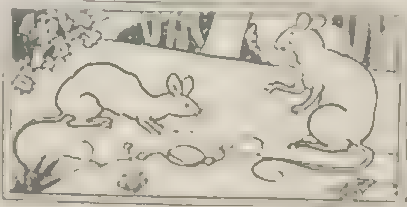
Πέφτει λοιπόν ἡ γάτα ἐκοιμώτανε ἀπάνω στὴ στάχτη" μῆκε στάχτη στὰ μάτια τῆς και δὲν ἐπρόφτασε νὰ τὸν πιάσῃ. Ἀνέβηκε καὶ πιν στὰ κεραμίδια και τοῦ λέει:

—Νά, δὲ σοῦ εἶπα ἐγὼ πῶς εἶναι στραβή:

Ὁ σύντροφος δὲμος τοῦ ξαναλέει:

—Γιὰ ξαναπῶς, νὰ δοῦμε ἀν θὰ σὲ πιάσῃ.

Πέφτει πάλιν. Ἡ γάτα ἦταν ἔτοιμη.

καθὼς ἔπεσε, τὸν ἄρπαξε και βγῆκαν τ' ἀντερα τοῦ.

Ἐ, λέει ὁ ἄλλος: κάλιο βελάνια και μέσα τ' ἀντερα, παρὰ βούτυρα, λάδια και μέλια, και δὲξ τ' ἀντερα.

Κάλιο πουλάκι στὸ κλαρί παρὰ πουλάκι στὸ κλουβί.

...

Ἡ ἈΛΕΠΟΥ ΚΙ' Ο ΚΑΒΟΥΡΑΣ

Μιὰ ἀλεπού κι' ἓνας κάβουρας συμφωνήσανε μιὰ φορὰ νὰ σπείρουν σιτάρι, και τὰ σπείραν.

Ὅταν ἦρθε τὸ θέρος, πήγαν νὰ τὰ θερίσουν" και μόλις ἀρχίσαν νὰ τὰ θερίζουν, τοῦ λέει ἡ ἀλεπού:

—Θέρισε ἐσὺ, κι ἐγὼ νὰ πᾶω νὰ βαστάξω τὸ βράχο, ποῦ εἶναι ἀντίκρου μας, μὴν πάει και πέσῃ και σὲ πλακώσῃ" κι εὐθὺς ἐκίνησε και πήγε στὸ βράχο.

Ὁ κάβουρας μὲ ἀδιαφορία ἀκουσε, οἱ τοῦ εἶπε ἡ ἀλεπού" και θέριζε ὥσπου τὰ τέλειωσε. Τότε πήγε και ἡ ἀλεπού, και μαζί τ' ἀλῶνισαν, και σκεπτόντουσαν πῶς νὰ τὰ μοιράσουν. Ἐκεῖ ποῦ σκεπτόντουσαν, εἶπε ἡ ἀλεπού:

—Ποῦ νὰ καθίσουμε νὰ τὸ μοιράσουμε" τὸ μοιράζουμε ἀμέτρητο.

—Και πῶς νὰ γίνῃ; εἶπε ὁ κάβουρας.

—Πάρε σὺ τ' ἄχυρο κι' ἐγὼ τὸ σιτάρι. Ἡ παίρνω ἐγὼ τὸ σιτάρι κι' ἐσὺ τ' ἄχυρο, εἶπε ἡ ἀλεπού.

—Ὅχι ἔτσι, εἶπ' ὁ κάβουρας.

—Πῶς λοιπόν; λέει ἡ ἀλεπού.

—Νὰ τραθηθοῦμε πέρ' ἀπὸ τ' ἄλῶν κι' ὅποιος ἔρθῃ πρῶτος στὸ σωρὸ, ἐκεῖνος νὰ πάρῃ τὸ σιτάρι.

—Ἀ, εἶπε ἡ ἀλεπού, και τοῦ Θεοῦ ἀρέσει τοῦτο.

Ἔτσι λοιπόν τραθηχτήκανε πέρ' ἀπὸ τ' ἄλῶν. Ἀμα φτάσανε σ' ἓνα διάστημα, λέει ἡ ἀλεπού:

—Ἰοῖα νὰ σταθοῦμε, νὰ μὴν εἰπῇς πῶς εἶμαι μπροστὰ ἐγώ.

—Ἀ, ὄχι, εἶπε ὁ κάβουρας: στάσου πρὶο μπροστὰ ἐσὺ" δὲ μὲ μέλει" κι' ὅταν σοῦ πῶ τράβα, τραβάς.

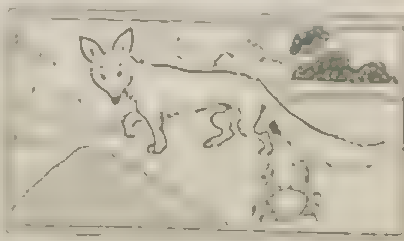
—Καλά λοιπόν, εἶπε ἡ ἀλεπού.

—Τότε, λέει ὁ κάβουρας, τράβα.

Καθὼς ἔκανε νὰ κινήσῃ, ὁ κάβουρας ἐκόλλησε στὴν οὐρά τῆς, χωρὶς νὰ τὸ καταλάβῃ και τραβήγαν. Ἀμα φτάσανε ἐκεῖ ποῦ ἦταν ὁ σωρὸς τοῦ σιταριοῦ, γύρισε ἡ ἀλεπού νὰ δῇ ἀν ἔρχεται κι' ὁ κάβουρας. Καθὼς ἐγύρισε, εἶπε ὁ κάβουρας:

—Ὁ κάβουρας, ἐγὼ ἀρχίσα νὰ μετράω κιόλας.

Ἔτσι ἐκέρδισε ὁ κάβουρας τὴν κυρία.

ρά Μαρία τὴν ἀλεπού μ' ὄλες τίς ποιηριές τῆς.

(Τ. Δρ.)

τοὺς ἐκδιώκει ἀπὸ τὴν ἰδιαιτέρῃ των Πατρίδα. Ἀμέσως κατόπιν, ἐπιστρέφοντας στὴν Ἀθήνα, πείθει μὲ τὴν εὐγλωττία του και τ' ἀκαταμάχητα σοφὰ του ἐπιχειρήματα τοὺς Ἀλκμεωνίδας νὰ παραδοθῶν σὲ δίκην τοῦ λαοῦ και νὰ ἐγκαταλείψουν τὴν πόλιν. Ἡ ἰσχυρὰ του προσωπικότης ἐπιβάλλεται ἔπειτα ἀπὸ τὰ κατορθώματά του αὐτὰ στὸ λαό, και τ' ἀλληλομισούμενα κόμματα συμφωνοῦν και τὸν ἐκλέγουν ἀρχοντα τὸ 594. Ἀμέσως πείθει τοὺς Ἀθηναίους νὰ λάθουν μέρος στὸν ἱερό πόλεμον ὑπὲρ τῆς πόλεως τῶν Δελφῶν και ἀρχίζει τὸ ἐπίπονο ἔργο τῆς κοινωνικῆς και νομοθετικῆς μεταρρυθμίσεως. Μὴν ἀκούοντας τοὺς φίλους του, ποῦ τοῦ συνιστοῦν πλήρη ἀνατροπὴ τοῦ κοινωνικοῦ καθεστώτος, ἀναλαμβάνει, μὲ τὴ βαθεῖα πολιτικὴ του διαίθεσι, τὴν ἡρεμὴ κοινωνικὴ μεταρρύθμισι, ποῦ θ' ἀ-

νοίξῃ τὴν λεωφόρον στὴ στενὴ συνεργασία τῶν ἀλληλομισούμενων πατριῶν. Χωρίζει ἀμέσως τὸ λαὸ σὲ τέσσαρις τάξεις, τοὺς πεντακοσιομεδίμνους, τοὺς ἱππεῖς, τοὺς ζευγίτας και τοὺς θήτας, και μεταφέρει τὸ φορολογικὸ φορτίον στὶς τρεῖς πρώτες πλούσιες τάξεις. Καταργεῖ τὰ προνόμια τῶν εὐγενῶν, κηρύσσει τὴν σεισάχθεια, ἀπαλλάσσοντας τοὺς βαριά χρεωμένους ἀπὸ τίς ὀφειλές των, μειώνει τὸν τόκο, καταργεῖ τὴν ἀπώλεια τῆς ἐλευθερίας τῶν πολιτῶν γιὰ χρέη, ὀρίζει ἀνώτατο ὄριο τῆς ἰδιοκτησίας τῆς γῆς και μειώνει τὴν ἀξία τοῦ νομίσματος ἀντικαθιστώντας τὸ Αἰγινητικὸ νομισματικὸ σύστημα μὲ τὸ Εὐβοϊκόν, ἀνακουρίζοντας ἔτσι πλατύτερα τίς φτωχὲς τάξεις. Τέσσαρα ὀλόκληρα χρόνια χρειάστηκε ὁ Σόλων νὰ συμπληρώσῃ τὴν νομοθετικὴν και πολιτικὴν του μεταρρύθμισιν. Τὴν ἴδιαν ἐποχὴ, ποῦ συνεπλή-

ρωσε τὸ ἔργο του, τέλειωσε ἱκανοποιητικὰ γιὰ τὴν πόλιν και ὁ ἱερός πόλεμος.

Κατόπιν πήγε στὴν Αἴγυπτον, στὴν Κύπρον και κατὰ πολλοὺς στὴ Μικρὰ Ἀσίαν. Φιλοξενηθήθηκε ἀπὸ τὸν Φαραὸν Ἀμασιν, τοὺς μεγάλους σοφοὺς ἱερεῖς τῆς Αἰγύπτου, ἐπεσκέσθηκε τὸ Φιλόκυπρον, βασιλεῖα τῆς Κύπρου και κάποιαν παράδοσιν και τὸν Κροῖσσον τῆς Λυδίας.

Πολλοὶ ἰσχυρίζονται πῶς ὁ Σόλων γύρισε ἔπειτα ἀπὸ δέκα χρόνια στὴν Ἀθήνα, ὅπου βρίσκοντας τὴν πόλιν νὰ τυραννιέται ἀπὸ τὸν Πεισίστρατον, αἰσθάνθηκε βαθεῖα ἀπογοήτευσιν και ἐξῆγειρε τοὺς Ἀθηναίους κατὰ τοῦ τυράννου. Κατ' ἄλλους ἔμεινε και πέθανε στὴν Κύπρον. Ἀπὸ τὴν ἀπογοήτευσιν αὐτὴν ἀποβλήσαντες οἱ Ἀθηναῖοι ἀπέλασαν τὸν Σόλωνα ἀπὸ τῆς πόλεως.

Γ. Ν. Βιστ.

Σας γυρεύω για τους συντρόφους σας, εκείνο που έδω γυρεύω και για σας αν ησαστε στη θύλα τους.

Η πεποίθησή του περνούσε έτσι στην φυγή των εργατών, που έρχονταν κομμαδισμένοι από τα λόγια της χώρας, και γύριζαν πίσω με την φράση πιστοί του 'Αρχηγού. 'Ετσι με μία όμοιαση, με μία δραστηριότητα θαυμαστή το κατέδρασμα προχωρούσε. 'Από τ' άλλο μέρος εξελύσσονταν τη στοά του λυχνιστάσιον που σέ πολλά μέρη είχε γκρεμισθή. Κι' έτσι με όλα τα θυμάτα μέσα προσπαθούσαν ν' άποσπάσουν από το ανθρώπινο χυμίο το φοβερό που μυστικό, και τα θυμάτα του άν ύπηρχαν ακόμη ζωντανά.

[illegible]

Πολλοί τὸν εἶχαν ἀκολουθήσει. Παραμέρισε το-ς σφουρήδες καὶ ἀκροάσθηκε, μὰ τόση ἦταν ἡ συγκίνησις του ποὺ δὲν ἄκουσε τίποτα.
— Δὲν ἀκούω, εἶπε ἀπελπισμένως.

«Ο μηχανικός έβγαλε έξω εκείνους που τον είχαν ακολουθήσει, έβγαλε άκονα και τοίς νόστιμους που σχηματίζαν άκνισία γιά τή κουζίνα, τή καλάρια μέ τή κούρνια, τή έπιπλομόνχη μέ τούς δυό σφυρίδες. Κτύπησαν τότε μέ τίς σφύρες τους πολύ δυνατά και ουσμικά έπαιτα κρατώντες και τήν άνοσηή τους κήληρα, τ' αούτα τους στό κήρβουνο.

—Κι πήσατε πόλοι, γιὰ νὰ βεβαιωθοῦμε πὺς
ἐν ἦσαν ὁ ἀντικυπρὸς τῶν δικῶν μας, ἐπρό-
ταξε ὁ μηχανικός.

[illegible]

11. ... ..
 12. ... ..
 13. ... ..
 14. ... ..
 15. ... ..
 16. ... ..
 17. ... ..
 18. ... ..
 19. ... ..
 20. ... ..
 21. ... ..
 22. ... ..
 23. ... ..
 24. ... ..
 25. ... ..
 26. ... ..
 27. ... ..
 28. ... ..
 29. ... ..
 30. ... ..
 31. ... ..
 32. ... ..
 33. ... ..
 34. ... ..
 35. ... ..
 36. ... ..
 37. ... ..
 38. ... ..
 39. ... ..
 40. ... ..
 41. ... ..
 42. ... ..
 43. ... ..
 44. ... ..
 45. ... ..
 46. ... ..
 47. ... ..
 48. ... ..
 49. ... ..
 50. ... ..
 51. ... ..
 52. ... ..
 53. ... ..
 54. ... ..
 55. ... ..
 56. ... ..
 57. ... ..
 58. ... ..
 59. ... ..
 60. ... ..
 61. ... ..
 62. ... ..
 63. ... ..
 64. ... ..
 65. ... ..
 66. ... ..
 67. ... ..
 68. ... ..
 69. ... ..
 70. ... ..
 71. ... ..
 72. ... ..
 73. ... ..
 74. ... ..
 75. ... ..
 76. ... ..
 77. ... ..
 78. ... ..
 79. ... ..
 80. ... ..
 81. ... ..
 82. ... ..
 83. ... ..
 84. ... ..
 85. ... ..
 86. ... ..
 87. ... ..
 88. ... ..
 89. ... ..
 90. ... ..
 91. ... ..
 92. ... ..
 93. ... ..
 94. ... ..
 95. ... ..
 96. ... ..
 97. ... ..
 98. ... ..
 99. ... ..
 100. ... ..
 101. ... ..
 102. ... ..
 103. ... ..
 104. ... ..
 105. ... ..
 106. ... ..
 107. ... ..
 108. ... ..
 109. ... ..
 110. ... ..
 111. ... ..
 112. ... ..
 113. ... ..
 114. ... ..
 115. ... ..
 116. ... ..
 117. ... ..
 118. ... ..
 119. ... ..
 120. ... ..
 121. ... ..
 122. ... ..
 123. ... ..
 124. ... ..
 125. ... ..
 126. ... ..
 127. ... ..
 128. ... ..
 129. ... ..
 130. ... ..
 131. ... ..
 132. ... ..
 133. ... ..
 134. ... ..
 135. ... ..
 136. ... ..
 137. ... ..
 138. ... ..
 139. ... ..
 140. ... ..
 141. ... ..
 142. ... ..
 143. ... ..
 144. ... ..
 145. ... ..
 146. ... ..
 147. ... ..
 148. ... ..
 149. ... ..
 150. ... ..
 151. ... ..
 152. ... ..
 153. ... ..
 154. ... ..
 155. ... ..
 156. ... ..
 157. ... ..
 158. ... ..
 159. ... ..
 160. ... ..
 161. ... ..
 162. ... ..
 163. ... ..
 164. ... ..
 165. ... ..
 166. ... ..
 167. ... ..
 168. ... ..
 169. ... ..
 170. ... ..
 171. ... ..
 172. ... ..
 173. ... ..
 174. ... ..
 175. ... ..
 176. ... ..
 177. ... ..
 178. ... ..
 179. ... ..
 180. ... ..
 181. ... ..
 182. ... ..
 183. ... ..
 184. ... ..
 185. ... ..
 186. ... ..
 187. ... ..
 188. ... ..
 189. ... ..
 190. ... ..
 191. ... ..
 192. ... ..
 193. ... ..
 194. ... ..
 195. ... ..
 196. ... ..
 197. ... ..
 198. ... ..
 199. ... ..
 200. ... ..
 201. ... ..
 202. ... ..
 203. ... ..
 204. ... ..
 205. ... ..
 206. ... ..
 207. ... ..
 208. ... ..
 209. ... ..
 210. ... ..
 211. ... ..
 212. ... ..
 213. ... ..
 214. ... ..
 215. ... ..
 216. ... ..
 217. ... ..
 218. ... ..
 219. ... ..
 220. ... ..
 221. ... ..
 222. ... ..
 223. ... ..
 224. ... ..
 225. ... ..
 226. ... ..
 227. ... ..
 228. ... ..
 229. ... ..
 230. ... ..
 231. ... ..
 232. ... ..
 233. ... ..
 234. ... ..
 235. ... ..
 236. ... ..
 237. ... ..
 238. ... ..
 239. ... ..
 240. ... ..
 241. ... ..
 242. ... ..
 243. ... ..
 244. ... ..
 245. ... ..
 246. ... ..
 247. ... ..
 248. ... ..
 249. ... ..
 250. ... ..
 251. ... ..
 252. ... ..
 253. ... ..
 254. ... ..
 255. ... ..
 256. ... ..
 257. ... ..
 258. ... ..
 259. ... ..
 260. ... ..
 261. ... ..
 262. ... ..
 263. ... ..
 264. ... ..
 265. ... ..
 266. ... ..
 267. ... ..
 268. ... ..
 269. ... ..
 270. ... ..
 271. ... ..
 272. ... ..
 273. ... ..
 274. ... ..
 275. ... ..
 276. ... ..
 277. ... ..
 278. ... ..
 279. ... ..
 280. ... ..
 281. ... ..
 282. ... ..
 283. ... ..
 284. ... ..
 285. ... ..
 286. ... ..
 287. ... ..
 288. ... ..
 289. ... ..
 290. ... ..
 291. ... ..
 292. ... ..
 293. ... ..
 294. ... ..
 295. ... ..
 296. ... ..
 297. ... ..
 298. ... ..
 299. ... ..
 300. ... ..
 301. ... ..
 302. ... ..
 303. ... ..
 304. ... ..
 305. ... ..
 306. ... ..
 307. ... ..
 308. ... ..
 309. ... ..
 310. ... ..
 311. ... ..
 312. ... ..
 313. ... ..
 314. ... ..
 315. ... ..
 316. ... ..
 317. ... ..
 318. ... ..
 319. ... ..
 320. ... ..
 321. ... ..
 322. ... ..
 323. ... ..
 324. ... ..
 325. ... ..
 326. ... ..
 327. ... ..
 328. ... ..
 329. ... ..
 330. ... ..
 331. ... ..
 332. ... ..
 333. ... ..
 334. ... ..
 335. ... ..
 336. ... ..
 337. ... ..
 338. ... ..
 339. ... ..
 340. ... ..
 341. ... ..
 342. ... ..
 343. ... ..
 344. ... ..
 345. ... ..
 346. ... ..
 347. ... ..
 348. ... ..
 349. ... ..
 350. ... ..
 351. ... ..
 352. ... ..
 353. ... ..
 354. ... ..
 355. ... ..
 356. ... ..
 357. ... ..
 358. ... ..
 359.

α και ο οικος μου ελεπαινος!... Ημελων
α φιλησαν τον μηχανικο. Αυτος δμως στα-
ης τωρα στη χαρά και στην ευγνωμοσυνη.
σο πρωτητερα στην λυπη. στην απελπισια

...
...
...
...
...

τοια τοις ἀντιοχλ

18 11 1911

... ..
... ..

ν πλημύρα βρισκόνταν σ' ένα από τὰ τρία
εδάφητα τῆς Ισλαίας στοῦς τοῦ Πιληγροῦ.

τα άλλα τρία για ν' απαντήσουν τα τρία
είναι φανερά.

Και όταν θα προχωρούσαν περισσότερο και άκουγαν καλύτερα, τότε θ' άφηναν τα δύο αυτιά να κλείνουν και να ανοίγουν πάλι.

ρίτη και θα συγκέντρωσαν όλες τους τις προσπάθειες στο ένα και καλό.

(Ακολουθεί)

Στὸ κάτω μέρος τοῦ φρουρίου τοῦ

Ὁ Ἀνανίας, μὲ τὸ πραγματικὸ ὄνομα Ἀναστάσιος Θεοφίλης, γεννήθηκε στὴν ἀρχὴ τοῦ 18ου αἰῶνος, δηλαδὴ κατὰ τὸ 1710 στὴ Δημητσάνα. Ἡ οἰκογενεὶα του ἦταν ἀπ' τὴς πρῶτες καὶ γιὰ τὸ λόγο αὐτὸ ἔλαβε μιὰ μὲρ-φωσι ἀρκετά καλὴ, δεινὰ μπόρουνε ποτὲ νὰ δώσουν στὰ παιδιά, ἀποσπῶ-ντε δὲ κατόπιν τὸν κληρικὸν βίον.

Κληρονόμος του πατέρα του και του
παππού του εκ μητρός Σύντικο — πα-
ραφθορά του βενετσιάνικου τίτλου
Σύνδικος — θεωρήθηκε και ως ο διά-
δοχος της πολιτικής τους θέσεως και
έτσι, λόγω της καταγωγής του, του
παππού του και του παππού του, έλαβε
το δικαίωμα να είναι μέλος του Πανεπι-
στημιακού Συμβουλίου, των Μωραγιάν
Βιλαετλιδών, σαν να πούμε των γε-
νών 2000.

Ἀρχιερεῖς λοιπὸν τίς συνεννοήσεις με
 ἡγερουσιαστάς, τοὺς προκρίτους
 αἱ τοὺς ἀρχιερεῖς τῆς Πελοποννήσου
 αἱ τῶν ἰωάνν, συγχρόνως δὲ ἦρθε
 ἐπὶ τῶν καπνακάδων τῶν
 λεφτῶν καὶ Ἀρματωλῶν.

αίτητο να ξεσπάσει ή επανάσταση,
α συγχρόνως έβλεπαν ότι μόνοι τους,
χωρίς έξωτερική επέμβαση, δέ θα μπο-
ρούσαν να κάνουν τίποτε.

Στὴ Δύσι βασιλεύεω τότε ὁ Πάπας, παντοδύναμος ἡγέτης τοῦ Καθολι-
σμοῦ, τοῦ ὁποῖου τὰ αἰσθήματα γιὰ
τὴν ὀρθοδοξία ἦταν γνωστά. Ἀπ' τὸ
ἕρος λοιπὸν αὐτὸ δὲν μπορούσαν νὰ

ριμένουν βοήθεια θετική. Γι' αυτό,
οι αρχαίοι Έλληνες κατέβηκαν στην
Ιταλία αυτοκράτειρα της Ρωσσίας,
Αικατερίνη τη Μεγάλη, η οποία
έχοντας τον φόβο της Γαλλίας και των
Γάλλων είχε νικήσει.

Ἀποκρίσας τὴν προστασία ζήτησαν, μετὰ

Ὁ Ἀναστάσιος ὁμῶς, πού ἦταν ἡ ψυχὴ
 δλως αὐτῆς τῆς κινήσεως, δὲν πρόφθα-
 σε νὰ δῇ τὴν πρώτη αὐτῆς προσπάθεια
 τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Οἱ Τούρκοι πού ἦσαν
 τότε παντοδύναμοι, εἴτε ἀπὸ προδοσία,
 εἴτε ἀπὸ ἐπικύρησι, ἔμαθαν τὶς ἐπι-
 ρεύσεις τοῦ γενναίου Μητροπολίτου.

— Παιδί μου, ἔλεγε ὁ Ἀνανίας, εἶμαι βέβαιος πὼς θὰ ἐπιτύχουμε. Ἦρθε πιά ἡ ὥρα νὰ ἀναπνεύσουμε.

— Γκιαούρ, φώναξε ὁ ἐπὶ κεφαλῆς.
Θα μαζί μου.

Ἐπὶ ὅπως ἦταν, χωρὶς νὰ τὸν ἀ-
ρήσουν νὰ ντυθῇ, τὸν ἔσυραν στὸ δρό-
μο, ποῦ ἦταν γιομάτος γεννιτοσάρους.
Ἐνας ἀπαίσιος ἀλαλαγμὸς ὑποδέ-
χτηκε τὸ σεβάσμιο πρεσβύτερο.

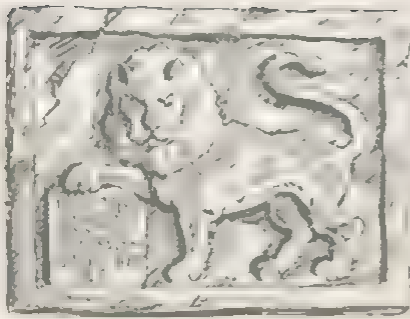
Στο θόρυβο που γινόταν, ο Γερμανός βγήκε ανήσυχος από το διαμέρισμά του. Υπό την απειλή όμως των

α γοιαιση. Ένα σπαθί άστραψε
έξασ στή σκοτεινιά και τό κεφάλι του
γενάλου αύτου πατριώτου κυλίστηκε
τή γή. Αίματοδόφοντας τήν μικρή
δόξα τής έκκλησιας.

Η πρώτη σελίς τῆς ἐλληνικῆς ἐ-
ποίας εἶχε γραφῇ.

Β. Ν. Νικολιτόπουλος

Η Βασιλεύουσα είχε πιά πέσει και σ' ολόκληρη την παλαιά Βυζαντινή Αυτοκρατορία άνηχούσε τώρα ή φωνή του Χότζα, που καλούσε τούς πιστούς στη Λατρεία του Προφήτη.

Βρισκόμαστε στα 1664. Οι Τούρκοι είχαν έπικρατήσει σ' ολόκληρη τη Βαλκανική Χερσόνησο. Ένα κομμάτι όμως του παλπού Έλληνικού Κράτους έμενε ακόμα έξω απ' την κυριαρχία τους. Ήταν ένα νησί, κεί κάτω στην άκρη του Αιγαίου. Ή Κρήτη. Άλλοι είχαν προλάβει στην κατάκτησή της και ή ένδοξη μεγαλόνησος άποτελούσε τώρα την πιο σημαντική έπαρχία της κριτικής Ένετικής Δημοκρατίας. Τα μαρτύρια που τραβούσαν οι Κρητικοί κάτω απ' την Ένετική κυριαρχία ήσαν αφάνταστα. Οι Ένετοι, φανατικοί καθολικοί καθώς ήσαν, έβλεπαν πάντα με περιφρόνησι τούς Έλληνες, γιατί ή παλαιά έχθρα μεταξύ της Άνατολικής και Δυτικής Έκκλησίας είχε δημιουργήσει μία μεγάλη αντίπαθεια ανάμεσα στους Καθολικούς και τούς Όρθοδόξους.

Αυτή ήταν ή κατάσταση στην Κρήτη ως τό 1664, όποτε ή τότε σουλτάνος Ιμπραήμ αποφάσισε νά την καταλάβει. Αυτό ήταν ανέκαθεν τό δνειρο κάθε σουλτάνου που ανέβαινε στο θρόνο, γιατί τό νησί αυτό, κομμάτι της παλῆς Βυζαντινής Αυτοκρατορίας, τό θεωρούσαν δικό τους μία που αντικατέστησαν τούς Βυζαντινούς καταγώντως σπιθαμή προς σπιθαμή τό Κράτος τους. Άφορμή γυρεύανε λοιπόν κι' ή άφορμή βρέθηκε. Ήταν μία έπίθεσι των Ιπποτών της Μελίτης (Μάλτας) σ' ένα Τουρκικό καράβι που πήγαινε έπίσημους προσκυνητές και τάματα στη Μέκκα. Τό καράβι αυτό τό κουρέψαν και πολλούς αιχμαλώτους και λάφυρα πούλησαν σέ διάφορα λιμάνια της Κρήτης.

Τό τόλμημα έξώργισε τό σουλτάνο και παίρνοντας άφορμή απ' την ύποδοχή που κάνανε στους Ιππότες οι Ένετικές άρχές της Κρήτης, αποφάσισε νά έπιτεθῇ. Δέν φανέρωσε όμως άμέσως τόν σκοπό του.

Τό Μάρτη του 1645 κηρύττει έπίσημα τόν πόλεμο στους Ιππότες και στέλνει άμέσως πολυάριθμο στρατό και στόλο έναντίον τους. Τό σχέδιό του όμως ήταν άλλο. Ήθελε νά παραπλανήσει τούς Ένετους, ώστε νά τούς βρῇ έντελώς άπροετοιμαστούς με μία αίφνιδιαστική άπόβασι στην Κρήτη. Οι Ένετοι κάτι ύποπτευτηκαν και σύναξαν όπως - όπως όσο στόλο μπορούσαν και στρατό στο νησί γιά κάθε ένδεχόμενο. Μ' άν μ' αυτή την πρόχειρη έτοιμασία είχαν μερικές έλπί-

== Από την ήρωική έποποιία της Κρήτης == Η ΠΟΛΙΟΡΚΙΑ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΚΑΣΤΡΟΥ

δες γιά μία άποτελεσματική σχεδόν άμυνα, έννοιωσαν γρήγορα πώς οι δυνάμεις αυτές θάταν άσήμαντες αν μαζί με την Τουρκική έπίθεσι είχαν νά παλαίψουν και με τούς Κρητικούς, που σίγουρα θάβρισκαν την εύκαιρία κατάλληλη νά επαναστατήσουν κι' αυτοί, έκδικούμενοι έτσι γιά τά τόσα που τράβηξαν τετρακόσια σχεδόν χρόνια απ' αυτούς. Γιά νάχουν λοιπόν εις τη μία μεριά άσφαλισμένα τά νώτα τους κι' απ' την άλλη μία σημαντική βοήθεια τούς Έλληνες, άλλαξαν άπότομα τακτική και διοίκηση. Έτοι κι' όρθόδοξες έκκλησίες τούς έπέτρεπον νά χτίζουν από δω και πέρα, μα και πολλούς τιμητικούς τίτλους και αξιώματα δώσανε σέ πλούσιους Έλληνες της Κρήτης. Ή χειρονομία αυτή άνακούφισε τούς Κρητικούς κι' από τότε, ως την τελική κατάληψη της Κρήτης απ' τούς Τούρκους, Κρητικοί και Ένετοι άπετέλεσαν ένα έναίο μέτωπο. Τό Χριστιανισμό.

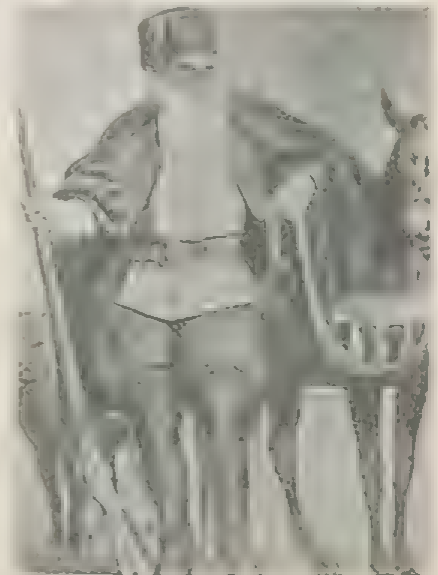
Και τά γεγονότα έξελίχθηκαν πιά γοργά μ' όλα τά δραματικά τους έπακολουθήματα.

Ένα καλοκαιριάτικο πρωί, στις 24 Ιουνίου 1664, έντρομοι οι Χριστιανοί είδαν ένα κολοσσιαίο στόλο από 400 Τουρκικά καράβια ν' άράζη στο μικρό λιμανάκι των Μεσόγειων της Κισάμου. Ύστερα από λίγο έξήντα χιλιάδες Τούρκοι άποβέβαστηκαν στα Κρητικά χώματα. Στρατηγός της έκστρατείας ήταν ό Γιουσούφ Πασάς, ένας άνθρωπος έξυπνος, τολμηρός και δραστήριος. Τό σχέδιό του ήταν νά καταλάβη όσο τό δυνατό γρήγορα τά διάφορα πολεμικά κέντρα των Ένετών κι' έτσι νά δημιουργήση σύντομα έτετελεσμένα γεγονότα, προτού προλάβουν οι Χριστιανοί νά φέρουν βοήθεια απ' τη Δύσι. Κι' ή ραγδαία βέβαια κατάληψη δέν κατωρθώθηκε γιατί με πείσμα οι Ένετοι άμόνυνταν, μα τό άποτέλεσμα ήταν τό ίδιο. Μέσα σέ δυό μήνες ό Γιουσούφ κατέλαβε τά Χανιά, που άποτελούσαν μία σημαντική έλπίδα αντίστασεως των Ένετών. Ή άλωςι πανηγυρίστηκε στην Πόλη, μα ό πορθητής, γιά άγνωστους λόγους, κατηγορήθηκε και δολοφονήθηκε μέσ' στα Χανιά από ανθρώπους του σουλτάνου. Την άρχηγία ανέλαβε τότε ό Χουσεΐν Πασάς, που στην άρχή του Σεπτέμβρη πολιορκήσε τό Ρέθυμνο και τό ανάγκασε νά παραδοθῇ έπειτα από δίμηνο άποκλεισμό. Δέν έμενε πιά παρά τό Μεγάλο Κάστρο γιά νά όλοκληρωθῇ ή κατάληψη του νησιού.

Ό Χάνδακας, ή Μεγάλο Κάστρο, όπως τό λέγανε ήταν ένα φρούριο ισχυροτάτο με έπτά προμαχώνες που ό καθένας άποτελούσε και ίδιαιτερο φρούριο και που συγκοινωνούσαν μεταξύ τους με ύπογειους διαδρόμους. Ήταν τόσο τεχνική ή διαρρύθμισή του, που θεωρούνταν την έποχή εκείνη σαν ένα από τά μεγαλύτερα φρούρια της Άνατολής. Έκει έμελλε νά σταματήσει γιά πολύν καιρό ή όρμη των Τούρκων. Είκοσι σχεδόν χρόνια τό πο-

λιορκούσαν και όΚρητικός αυτός πόλεμος, όπως όνομάστηκε ό άγώνας γύρω απ' τό θρυλικό αυτό φρούριο, πήρε τέτοια φήμη, που όλόκληρος σχεδόν ό τότε γνωστός κόσμος είχε στραμμένα με άγωνία και θαυμασμό τά βλέμματά του στους ήρωικούς υπερασπιστάς του. Ήταν οι τελευταίες άναλαμπές του Χριστιανικού μεγαλείου που άγωνίζονταν ακόμα ένάντια στους Μωαμεθανούς.

Ή πρώτη πολιορκία άρχισε στις 16 του Νοέμβρη του 1647. Βάστηξε έξη μήνες, κι' ήταν τέτοια ή πανωλεθρία, που πάθανε οι πολιορκητάι - χάσανε πάνω από είκοσι χιλιάδες ψυχές - που άναγκάστηκαν νά την λύσουν περιμένοντας απ' την Πόλη περισσότερες ενισχύσεις σέ στρατό και πυροβολικό. Πραγματικά στις 28 του Σεπτέμβρη 1648 φτάνουν στα Χανιά είκοσι χιλιάδες Γεννίσαροι με άφθονα πολεμοφόδια και βαρύ πυροβολικό. Έτοι οι Τούρκοι ξαναγυρίζουν και πολιορκούν στενότερα τόν Χάνδακα. Στρατηγός των ήνωμένων χριστιανικών δυνάμεων ήταν ό Φραγκίσκος Μοροζίνης. Ένας από τούς περιφημότερους στρατηγούς της έποχής εκείνης. Στο πλάι του πολεμούσαν δυό άκόμη γενναίοι Ιππότες της Δύσεως, ό Κόμης Μάρκος και ό Βέλος Ζιλ ν' Άς. Ή στάσι των πολιορκουμένων στην δεύτερη αυτή πολιορκία δέν ήταν καθόλου παθητική, όπως θά περίμενε κανείς. Δέν άρκοούνταν δηλαδή μόνον νά άποκρούουν τις έχθρικές έπίθέσεις, μα ένάντια κάνανε κι' αυτοί όρμητικές άντιπθέσεις. Κι' ήταν φοβεροί οι αίφνιδισμοί των Χρι-

Κρής όπλαρχηγός κατά την έποχή της Ένετοκρατίας.

στιανών. Κάνανε τέτοια θραύσι στους πολιορκητές, φέρνανε τέτοια σύγχυσι στις τάξεις τους, που σάν γυρίζαν στο Κάστρο θριαμβευτάι και νικηφό-

ροι κουβαλούσανε μαζί τους πλούσια λάφυρα και πολλούς αιχμαλώτους. Οί σιδερόφοραχοι 'Ιππότες με τὰ κολοσιαία τους άναστήματα, πού τὰ κάνανε ακόμα μεγαλύτερα οί φοδερές πανοπλίες τους, κραδαινόντας τις πελώριες σπάθες του, προκαλούσαν τόν τρόμο στους Τούρκους και βρίσκανε για μόνη σωτηρία τους τή φυγάδα πέτῶντας από πάνω τους δι,τι μπορούσε νά τους βαραίνει, όπλα, σπαθιά, μπαρούτι και βόλια.

"Αν είχανε όμως οί Χριστιανοί σημαντικές έπιτυχίες, διατρέξανε αντίθετα και σοβαρούς κινδύνους, πού οί κρισιμώτεροι απ' όλους ήταν οί ανατινάξεις τών Τούρκων. Άρχισανε στις 25 'Ιουλίου, τὸ πρωί έκείνο μία τρομαχτική έκρηξη άκούστηκε κι' ό προμαχώνας «Μαρτινέγκας» τινάχτηκε στόν αέρα. Με άγριες φωνές όρμανε απ' τις αχαιομάδες οί Τούρκοι κι' οί Χριστιανοί τρέχουν βιαστικά στό μέρος έκείνο για νά τους έμποδίσουν. 'Εννιά δλόκληρες ώρες πολεμοῦσαν! Δέν ήταν άγώνας αυτός. Σωστή τιτανομαχία. 'Εκινδύνευσαν σοβαρά τότε οί Χριστιανοί, μα στό τέλος υπερίσχυσαν και κατάρθωσαν νά διώξουν τόν έχθρό έξω από τὰ τείχη τους. Πρίν προλάβουν καλά-καλά νά ανασάνουν και νά διορθώσουν τὸ μισογκρεμισμένο τείχος, νέα έκρηξις γίνεται σ' άλλο. "Άλλη πάλη έκεί φοδερώτερη απ' τήν πρώτη. Ήταν άπερίγραπτη ή λύσσα τών πολεμιστών, πού άγωνίζονταν με τέτοιο πείσμα, ή βαή πού γίνονταν απ' τὰ βονγνιτά τών πληγωμένων, τις φωνές τών ανδρών και τὰ στρ.γκλιά-ρικά τριζιμιάτα τών σπαθιών!

"Άλλες τέσσερις άνατινάξεις έγιναν, μα όλες είχαν τήν τύχη τών πρώτων. Στό τέλος άπελπισμένοι οί Τούρκοι απ' τόν άκαρπον άγώνα, έλυσαν τήν πολιορκία και γύρισαν άπρακτοι στά Χανιά.

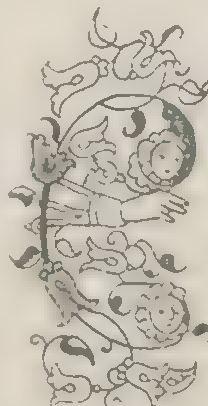
Μόλις όμως πέρασε ό χειμώνας τού 1649 ξαναθυμοῦνται πάλι τὸ Κάστρο και ή πολιορκία ξαναρχίζει στις 30 Αύγουστου. Αυτή βάστηξε δυό μόνο μήνες κι' ήταν απ' τήν αρχή ως τὸ τέλος μία σειρά από θριαμβους τών χριστιανικών όπλων.

Εν τῷ μεταξύ όμως άλλα άπρόοπτα γεγονότα διακόπτουν για άρκετό καιρό τις έπιχειρήσεις. Στην Κεντρική Εύρώπη ξεσπάει ό Ούγγρικός πόλεμος και πολλές τουρκικές δυνάμεις ήταν άπασχολημένες στήν Βοσνία. Και δέν άρκοῦσε μόνο αυτός ό πόλεμος, μία μεγάλη έπανάσταση κλονίζει τὰ θεμέλια της 'Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. 'Ο 'Ιμπραήμ έκθρονίζεται και φοιεύεται, σι... του Βασι... ρου, ένθ τὰ τάγματα τών Γενιτσαρῶν ανεβάζουν στό θρόνο ως Σουλτάνο τόν Μωάμεθ Δ'.

Μόλις τὸ 1660 πάλι, έπειτα από έντεκα δλόκληρα χρόνια, έπαναλαμβάνουν τήν πολιορκία. Οί έπιχειρήσεις όμως αυτές δίχως καμιά μέθοδο, δίχως κανένα σχέδιο, είχαν τήν ίδια τύχη με τις προηγούμενες.

"Ετσι ό «Κρητικός πόλεμος» συνεχίζονταν δίχως τὸ τέλος του νά φαίνεται κοντά. 'Εκτός απ' τις έπιτυχίες τών στρατιωτικών χριστιανικών δυνάμεων, ό ένετικός στόλος είχε κι' αυτός μενάλεις και σημαντικές νίκες, κατανυμαχώντας σχεδόν πάντα τόν

Εικονογραφημένα χειρόγραφα ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ

ΑΝ ή τοιχογραφίες τών 'Αγιορείτικων μοναστηριών και τὰ ταιω σέ έξολο εικονισματα, τών καθολικών τών τών... (The text continues with a detailed description of the iconography and its historical context, mentioning the 19th century and the role of the Holy See.)

κοινογραφημένα του χειρόγραφα. Στις τελευταίες μάστιχα, — ταρα τὸ σενό σύνδεσμο που παρουσιάζουν με τὸ μεγάλο εικονογραφικό κύκλο — έκείδη έπηρεάζεται περισσότερο έννοια συνθέσεως και θεμάτων, παρ' όση εις τις τοιχογραφίες και τὰ εικονίσματα, μπορούμε νά παρακολουθήσουμε όχι μόνο τή σύγχρονη τους καλλιτεχνική έκδηλωση, αλλά άποψη και πολύ ίσως περισσότερο τή σύγχρονη τους ζωή. Ιδίως στις μικρογραφίες από τὰ Δημιώδη, τὸ λαϊκό χέρι τού εικονογράφου, όπως έγκαταλείπεται σ' ένα σωρό από άθώες και έντελές ιδιαιτερές έκμυστηρεύσεις, μάς έπιδείκνται τὸ πὸς τὸν... (The text continues with an analysis of the artistic and historical value of these miniature paintings.)

Η εικονογραφία τού «Εῶδα» (χειρόγραφο...), βουτηγμένες βαρρείς μέσα σέ άρσενική αίσθηση, κι' ή κατοχή τών στρατιωτικών θεμάτων τού τεχνίτου τών μικρογραφιών της... 344 έκτατεύχου τού Βασιλείου... (The text discusses the specific iconographic program of the 'Ewda' manuscript, linking it to the military and political context of the time.)

"Εκτός όμως απ' αυτά τὰ... (The text continues with further observations on the manuscript's content and its place in the history of Byzantine art.)

τουρκικό κι' ένιοχλώντας έτσι τις άδό-κοπες ένισχύσεις πού ζοιταναν απ' τήν Πόλη.

Για μία στιγμή όμως ή κατάσταση άλλαξε άπότομα. 'Εντελώς τυγαία ό Σουλτάνος, πού νόμιζε τήν Κρήτη έντελώς ύποταγμένην, πληροφοροῦσθηκε τήν άδίκαιολόγητη άπραξία τού στρατοῦ του. 'Αποφασίζει λοιπόν νά λάβη άρσαστικά μέτρα για τήν ξεκαθάριση της καταστάσεως. Τὸ πρώτο μέτρο ήταν νά άνακαλέσῃ τόν Χουσεΐν και νά διορίσῃ γενικό Άρχιστράτηγο τόν ίδιο τὸ Μέγα Βεζύρη, τόν περίφημο 'Αχμέτ Κιοπρουλή.

Και πραγματικά στις 21 τού 'Οκτώβρη 1666 φτάνει στά Χανιά και στις 14 τού Δεκέβρη τού ίδιου χρόνου στρατοπεδεύει έξω απ' τὸ Κάστρο.

(Η συνέχεια σὸ προσεχές)

«ἐγίγιντο» ή νά καταστολίσουν τὰ πλάτια τους περιβόρια, — τὰς ώρας, — με γενναίωφρουνη και έννοιασά άκατανόητη, άρκοῦμενοι, στόν τίτλο τού εταπεινού ή άμαρτωλοῦ ή σε καμιά συγκινητική, καθώς τούτη, έκμυστηρεῖς: «'Ιδρῶτι πολλῶ συσχεθίνεις και πόνη, τὸ γλυκύτατο μόλις εύρομεν τέλος». Σ' ένα θαυμάσιο εικονογραφημένο χειρόγραφο της Μονής τού 'Αγ. Διονυσίου, πού περιέχει 19 λόγους Γρηγορίου τού Θεολόγου, σὸ πρώτο φύλλο του αὐτοικονίζεται ό τεχνίτης ιτυμίνος πολυτελέστατο παρρηγοῦν... (The text describes the artistic and literary value of a manuscript from the Monastery of St. Dionysius, highlighting its intricate iconography and the use of classical Greek literature.)

"Αλλ' ός έλθουμε τέλος σὸ ότ άριθ. 61 φαλτηρία της Μονής Παντοκράτορος 'Ενα άπέφαλο φαλτηρί, χαρακτωρισμένο από τὸ Λάμπρο ως έργασία τού 13ου αιώνα Μίσο στά άπλοχωρα κατεστά του, με τὸ έλαχιστο κείμενο και τὰ πλατεία περιβόρια είναι γυμνός άβνονα ό θησαυρός έκαστὸ περίπου παρρασάσιων. Στις περισσότερες γίνεται μία χρυσή μεταφορά τών φαλμών. Είναι φραγαστο τὸ όληλο και σύγχρονα άδίστα της έλευρέσεως. Μία λιγότερη κρητική και μία σάφηνια έντελώς 'Ελληνική. 'Απέναντι στη Δαυϊδική φρασί, είναι τί έγκατέλειπε μεσ ό Χριστός μόνος σὸ σταυρό του, μεταφρομένης έτσι σὸ εαγγελικό είναι τί με ένκατέλειπε. Είς τὸ Δαυϊδικό «εφυσασσε και είδατε ότ Χριστός ό Κόμισος ή άνάμνησι τού «λάβετε φάγιτε» «επειε έξ αυτού πάντες» με τόν 'Ιησοῦ μπροστά στήν τράπεζα, όρθιο, στη μέση από τους περιστεύστας μαθητές του. Είς τὸ «άνήλανε έξ 'Αδου τήν φάλην...» (The text continues with a detailed analysis of the iconographic and textual elements of the manuscript, focusing on the representation of Christ and the apostles.)

Ετσι τήν βαρύτητα Δαυϊδική λύρα, τὸ... (The text continues with further observations on the manuscript's content and its place in the history of Byzantine art.)

Στις... (The text continues with further observations on the manuscript's content and its place in the history of Byzantine art.)

... (The text continues with further observations on the manuscript's content and its place in the history of Byzantine art.)

ΣΤΡΑΤΗΣ ΔΟΥΚΑΣ

ταφέρῃ τὴν πρωτεύουσαν εἰς τὰς Ἀθῆ-
νας, προτρεπόμενος εἰς τοῦτο ὑπὸ τοῦ
Βασιλεῦς Λουδοβίκου, ὃ ὁποῖος ἀπὸ
βαρυσσασμοῦ πρὸς τὴν ἐβκλειαν τῆς
ἀρχαίας πρωτεύουσας ἐπέβημι νὰ κα-
ταστήσῃ πρωτεύουσαν τοῦ Κράτους,
εἰς τὸ ὅποιον θὰ ἐβασίλευεν ὁ υἱὸς
του, τὴν Ἱερὰν πόλιν τῆς Παλλάδος
Ἀθηνᾶς. Τόσον πρόθυμον εὐρέθησαν
οἱ Ἀντιβασιλεῖς πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς
ἐπιθυμίας τοῦ φιλέλληρος Ἡγεμόνος,
ὥστε δὲν ἐδίστασαν νὰ ἐγκρίνουν
τὸ διὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην παράτολμον
καὶ μεγαλοπρεπὲς σχέδιον τῶν ἀρχι-
τεκτόνων, οἱ ὅποιοι ἐσχεδιάσαν τὰς
Ἀθῆνας μὲ μεγαλοπρέπειαν, τὴν ὁ-
ποῖαν μόνον πρωτεύουσαι μεγάλων
Κρατῶν θὰ ᾔδυναντο νὰ ἀποκτήσουν.
Ἡ Ἀντιβασίλεις λοιπὸν ἐνέκρινε τὸ
σχέδιον, ἀλλὰ ἤλθεν ἡ ἐφαρμογὴ του,
ὅπου ἀπεδείχθη ὅτι ἐχρειάζοντο δέκα
ἔξ ὁλόκληρα χρόνια καὶ ἀπητοῦντο
πολλὰ ἑκατομύρια διὰ τὴν ἀποπε-
ράτωσιν του.

Κατά την εποχήν εκείνην αι Ἀθη-
ναι ἦσαν ἕνας σωρὸς ἀπὸ δρεπάνου.
Μόλις ἐξακόσιοι ἄνθρωποι, ἀναφέρει
κάποιος περιηγητής, κουρευλιάρηδες
ἐπηγαινοῦρχοντο ἄνω - κάτω. Μερικὲς
καλύβες, χωρὶς πόρτες καὶ παράθυρα,
ὕψιχον μόνον, καὶ αὐτὲς τὶς κατέ-
λαβον οἱ πρῶτοι ἐπαρχιώται καὶ οἱ
δημόσιες ὑπηρεσίαι ποῦ ἦλθαν ἀπὸ
τὴν παλιὰ πρωτεύουσα. Δύο - τρία κα-
φενεῖα ἦσαν κοντὰ στὴ θούσῃ τοῦ

«Βοριά» και στο «Μεγάλο Τζαμί» από της εποχής των Τούρκων. Από τις εκκλησίες είχαν σωθή μόνον οι τοίχοι. Δεν υπήρχον φανάρια στους δρόμους ούτε ταχυδρομείο. Το ταχυδρομείο μετέφερε από το Ναύπλιον ένας φουρτοπαλαιογράφος κλητήρας, ο οποίος κατά τάς έσπερινάς ώρας ανέβαινε σ' ένα κατεστραμμένο «τεπόζιτο» και έφώναζε τις έπιγραφές των έπιστολών.

Ἡ ἀνοικοδόμησις τῆς πόλεως ἤρξη-
σε ἀπὸ τὴν ἐποχὴν ποὺ ἐγκατεστάθη
ἡ Κυβερνήσις. Εἰς τὴν παλαιάν πόλιν,
ἥ ὁποία ἐξετείνεται παρὰ τοὺς πρό-
ποδας τῆς Ἀκροπόλεως, γύρω ἀπὸ
τὸ μνημεῖο τοῦ Λυσικλέτους καὶ πη-
σίον εἰς τὴν Πύλιν τῆς Ἀγορᾶς, ὤπτη-
χον παλαιὰ σπιτία σχεδὸν κατεστραμ-
μένα.

Τὰ σπιτία αὐτὰ ἐπεσκευάσθησαν πρόχειρα καὶ ἐστρώθησαν οἱ στενοὶ δρόμοι καὶ ἔτσι ἔγινε τὸ πρῶτο συγκρότημα κωμοπόλεως, ἡ ὁποία θὰ ἐστέγαζε τὴν νέαν πρωτεύουσαν τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλείου. Δὲν ὑπῆρχον οὐτε λατομεῖα, οὔτε πλινθουργεῖα, οὔτε στρατῶνες, οὔτε νοσοκομεῖα, οὔτε σχολεῖα, οὔτε κανένα ἄλλο κοινωφελές ἔργημα. Μέσα στὰ ἔγκαταλειφθέντα ἔρειπια ἀπὸ τὸν πόλεμον κατέλειθον οἱ 162 ἄρχοντες τὰ πτωχικὰ σπιτία καὶ ἦσαν οἱ μόνοι ποὺ ζοῦσαν κάπως ἀνετα.

Ἀπὸ τὰ σπέρματα τῶν 162 αὐτῶν ἐγγενῶν, ὅπως θὰ λέγαμε σήμερα, δὲν ἔλειπον αἱ διασκεδάσεις καὶ οἱ χοροί, οἱ δὲ κυρίες ποὺ πῆγαιναν στοὺς χοροὺς καὶ-στὶς δεξιότητες καθαλίκευαν σὲ γαϊδουράκια.

Г. Милос

τὸ πωλικὸν γέλας

[illegible]

ματα ε, γινώσκεται και νοτιώτε-
ρον. Την 25 Ιανουαρίου 1938
ήτο τόσοον ζωηρόν τό πολικόν σι-
λας, ώστε έγινεν όρατόν και όσω
πολλά μέρη της Ελλάδος και
όσοι τότε, τή Κρήτη.

[illegible][illegible]

τοῦτο. τοῦτο αὖτε ὁ ὁμοῦς
 κεῖνο ὑπὸ τὸ ὁμοῦν ἡρξισαν ἡδὴ
 ἡ ἀποστολή, ὁ ὁμοῦς ὁμοῦς.
 τὰ μέρη αὐτά, τὰ κατωτέρω
 τῶν, ὁ ὁμοῦς ὁμοῦς ὁμοῦς
 ὁμοῦς ὁμοῦς ὁμοῦς ὁμοῦς
 ὁμοῦς ὁμοῦς ὁμοῦς ὁμοῦς

[illegible][illegible]

ΣΕΙΡΙΟΣ

Ο Κῆσος

Τὸ παραμυθάκι μας

Ο ΑΝΤΙΛΑΛΟΣ

Η ΥΠΕΡΗΦΑΝΕΙΑ ΤΟΥ ΣΚΑΠΑΝΕΩΣ

Κρύο πολύ αὐτὲς τὶς ἡμέρες! Καὶ οἱ συνάδελφοί μου — τὰ σκαπανάκια — εἶναι μιά χαρά καθὼς τρέχουν μὲ τὶς κόκκινες μύτες καὶ τὰ κόκκινα πρόσωπα νὰ πᾶν στὶς δουλειές τους.

“Ἔτσι καθὼς ἔτρεχα κι’ ἐγὼ προχθὲς πηγαίνοντας στὸν Τομέα μου, συναντῶ μιά παρέα ἀπὸ πεντέξη Σκαπανάκια πού κρατοῦσαν περίεργα πράγματα στὰ χέρια τους: “Ὁ ἕνας ἕνα κουβά μὲ κάρβουνα, ὁ ἄλλος ἕνα δεματάκι δαδί, ἕνας ἄλλος ἕνα ψωμί κι’ οἱ ἄλλοι ἀπὸ ἕνα δέμα τυλιγμένο σὲ ἐφημερίδες.

— Καλὰ πού σὲ βρήκαμε, μοῦ εἶπαν: Ξέρεις ποῦ εἶναι ἡ ὁδὸς Ἀντιφίλου;

— Πῶς; Ξέρω! τοὺς εἶπα. “Ἐκεῖ κάθεται ὁ φίλος μας ὁ Νιόνιος.

— Πηγαίνουμε γι’ αὐτόν. Εἶναι ἄρρωστος ἀπὸ προχθὲς καὶ καθὼς ξέρεις ἔχει πολλή φτώχεια στὸ σπίτι του. Συνεννοηθήκαμε λοιπὸν ν’ ἀνοίξουμε τοὺς κουμπάδες μας καὶ ν’ ἀγοράσουμε λίγα κάρβουνα, λίγα τρόφιμα καὶ νὰ τὰ πᾶμε.

Εἶχα μαζί μου λίγα χρήματα κι’ ἐγὼ, ἔτρεξα στὸ περιπτερο το διπλανὸ καὶ πῆρα λίγες καραμέλλες καὶ σοκολάτες καὶ ὅλοι μαζί πῆγαμε στὸ σπίτι του.

“Ἐπρεπε νὰ δῆτε τὴ χαρά τοῦ Νιόνιου καθὼς μᾶς εἶδε. “Ἡ μητέρα του μᾶς εὐχαρίστησε γιὰ τὰ δῶρα μας μὲ δάκρυα, μὰ ἡ χαρά τοῦ Νιόνιου δὲν ἦταν τόσο γιὰ τὰ δῶρα, ὅσο γιὰτὶ εἶδε πῶς οἱ συνάδελφοί του δὲν τὸν ξέχασαν καὶ γιὰτὶ εἶδε πῶς ὅσα μᾶς ἔλεγαν στὸν Τομέα γιὰ τὴν ἀλληλοβοήθεια πού χρωστάμε ὁ ἕνας στὸν ἄλλο μας, τάχουμε πρόγραμμα στὴ ζωὴ μας.

— Εἶμαι ὑπερήφανος, μᾶς εἶπε, γιὰτὶ ἀνήκω στὴν “Εθνικὴ μας “Οργάνωσι πού μοῦ ἔδωκε τόσο καλοὺς καὶ τόσο εὐγενικοὺς φίλους...

Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΣΚΑΠΑΝΕΩΣ

— Λά τρα-λα-λά λα-λά, ἄρχισε νὰ τραγουδᾷ ὁ Τάκης καὶ βγῆκε στὸ δάσος.

— Λά τρα-λαλά λα-λά, ἀκούστηκε νὰ τοῦ ἀπαντᾷ ἀπὸ μακριὰ μιά περίεργη φωνή.

Ποῖος εἶσαι;
φώναζε ὁ Τάκης.

— Ποῖος εἶναι; ρώτησε δυνατὰ ὁ Τάκης ξαφνιασμένος.

— Ποῖος εἶσαι; ἀποκρίθηκε πάλι μὲ τὰ ἴδια λόγια ἡ μακρινὴ φωνή.

— Εἶσαι τρελλός! φώναξε ὁ Τάκης θυμωμένος.

— Εἶσαι τρελλός! ἀπάντησε θυμωμένη ἡ παράξενη φωνή. Κι’ ὁ Τάκης ἔγινε θηρίο ἀπὸ τὸ κα-

κό του! “Ἀρχισε νὰ βρίζη μὲ πολὺ κακὲς λέξεις, πού ποτὲ του δὲν εἶχε πῆ ὡς τότε. Μὰ τὸ ἴδιο ἔκανε κι’ ἡ περίεργη μακρινὴ φωνή. “Ἔτσι ὅλες οἱ βρισιὲς καὶ τὰ κακὰ λόγια ξαναγύριζαν στὸν Τάκη. “Ἐτρεξε λοιπὸν στὸ σπίτι του, βρῆκε τὸν πατέρα του καὶ τοῦ εἶπε:

— Πατέρα, ἔλα νὰ δειρὸς ἕνα κακὸ παιδί, πού γυρίζει στὸ δάσος καὶ μὲ βρίζει μὲ πολλόλογα.

— “Α! Τάκη, γελιέσαι!... Τὸ παιδί, πού ἔλεγε τὰ κακὰ λόγια, ἦσουν οὐ ὁ ἴδιος... Σὺ ἄρχισες πρῶτος νὰ βρίζης κι’ ὁ ἀντίλαλος, ἡ ἡχώ τοῦ δάσους, ξανάλεγε ὅσα ἔλεγε σὺ πρῶτος... “Ἀν ἔλεγε καλὰ λόγια, τὰ ἴδια καλὰ λόγια θὰ σοῦ ξανάλεγε ὁ ἀντίλαλος... Πρόσεχε λοιπὸν, παιδί μου, ὅταν μιλάς... “Ἀν θές νὰ μὴ σοῦ κακομιλοῦν οἱ ἄλλοι, μὴ τοὺς κακαμιλεῖς ἐσύ... “Ἀν θές ν’ ἀκούς καλὰ λόγια ἀπὸ τοὺς ἄλλους, καλὰ λόγια λέγε κι’ ἐσύ γι’ αὐτοὺς... Μόνον ἔτσι ὁ ἀντίλαλος ποτὲ δὲ θὰ σὲ βρίσῃ, εἶπε ὁ πατέρας τοῦ Τάκη.

Τὸ μαγικὸ ταξίδι...

Μυθιστορηματάκι παραμῦθι

(Συνέχεια)

...Κρεμασμένος ἀπ’ τὸ κορμὶ τοῦ φιδιῦ ὁ Λεμονῆς εἶχε μαρμαρώσει ἀπ’ τὸ φόβο του ὅταν ἀντίκρουσε τὸ μεγάλο του στόμα ὀρθάνοικτο καὶ ἔτοιμο νὰ τὸν χάψῃ...

— Μανούλα μου! ξεφώγισε ὁ Λεμονῆς.

“Ὅλα τὰ μικρὰ ζούδια, ἡ παρέα τοῦ Λεμονῆ, εἶχαν γίνει ἄφαντα κι’ ἡ μαῖμου εἶχε ἀνεβῇ στὴν πιὸ ψηλὴ κορφὴ μιᾶς βελανιδιάς...

Κι’ ὁ Λεμονῆς περίμενε νὰ τὸν χάψῃ τὸ φίδι ἀπὸ στιγμήν σὲ στιγμή...

Εἶχε κοπῇ ἡ ἀναπνοή του ἀπὸ τὴν τρομάρα του καὶ μετάνιωσε πού εἶχε φύγει ἀπὸ τὸ σπίτι τοῦ πατέρα του!

“Ἦταν ὁμως ἀργά πιά!

Τὸ φίδι προχωροῦσε γιὰ νὰ τὸν καταπιῇ καὶ ἀπὸ κάτω του μέσα στὰ χόρτα ἀκούγόταν τὸ μούγκρισμα ἐνὸς θηρίου.

Ουμμφ!

“Ὦχ μανούλα μου, πάει πιά, ὁ Λεμονῆς τρόμαξε τόσο πολὺ πού τὰ χέρια του λύθηκαν κι’ ἔπεσε...

Καὶ πέφτοντας ὁ Λεμονῆς σίγουρα θάπεφτε στὸ στόμα ἐνὸς λιονταριοῦ πού τριγύριζε ἐκεῖ, ἀν...

“Ἡ τύχη πάλι ἔσωσε τὸ ἄμυαλο παιδί πού νόμιζε ὅτι ἡ ζούγκλα εἶναι τό... σαλόνι τοῦ σπιτιοῦ του, ὅπου ἔπαιζε καὶ περνοῦσε τὶς ὥρες του.

“Ἐνα μεγάλο ζαρκάδι, πού ἔτρεχε νὰ ξεφύγῃ ἀπ’ τὰ νύχια τοῦ λιονταριοῦ, περνοῦσε κάτω ἀπ’ τὸ δέντρο τὴν ὥρα πού ἔπεφτε ὁ Λεμονῆς κι’ ὁ ἀνόητος πιτσιρίκος μας βρέθηκε καβάλλα στὴ ράχι του...

“Ἔτσι σώθηκε.

Τὸ ζαρκάδι μὲ κάτι μεγάλα πηδήματα τὸν πῆγε μακριὰ πολὺ, ὡς πού βγῆκε ἀπὸ τὰ δέντρα!

Σὰν βγῆκε ἔξω ἀπ’ τὰ δέντρα, τὸ ζαρκάδι ἄρχισε τέτοια πηδήματα ὥστε κατάφερε νὰ πετάξῃ κάτω τὸν Λεμονῆ καὶ νὰ φύγῃ.

Παρ’ ὅλο ὅμως τὸ πέσιμο πού ἔκανε ὁ Λεμονῆς, ἦταν εὐχαριστημένος.

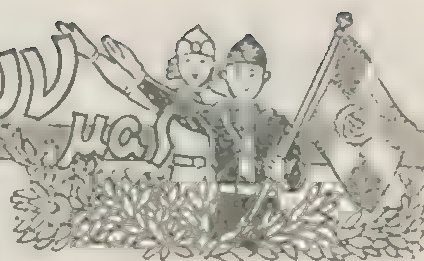
“Ἐπὶ τέλους, σκέφθηκε, καλλίτερον νὰ πέσῃ κανεὶς ἀπὸ ἕνα ζαρκάδι, παρὰ νὰ τὸν... μασήσῃ τὸ λιοντάρι...

Μισοζαλισμένος ὁ Λεμονῆς σηκώθηκε καὶ προχώρησε χωρὶς νὰ ξέρῃ πού πηγαίνει...

ὤν σκαδανέων

Ὁ μικρὸς Σκαπανέας Νίκος Καρακάς ἐκ Ν. Καρολίνας τῶν Ἠνωμ. Πολιτειῶν

ἔξυπνα κουτὰ

Ὁ δάσκαλος ρωτᾷ τὸν Πέτρο κάτι ἀπὸ τὴν Ἱστορίαν, κι' αὐτὸς πού δὲν θυμᾶται μένει ἄφωνος.

— Μήπως σὲ στενοχωρεῖ ἡ ἐρώτησις; τὸν ἠρώτησε ὁ δάσκαλος.

— Ἀ, ὄχι, κύριε... Δὲ μὲ στενοχωρεῖ ἡ ἐρώτησις ἀλλὰ ἡ ἀπάντησις!...

Στὴν πρώτη Δημοτικῇ:

Ἡ δασκάλα: Ἐγὼ εἴκοσι μῆλα καὶ χαρίζω τὰ μισά, πόσα σοῦ μένουν;

Ὁ Γρηγόρης: Τ' ἄλλα μισά, κυρία...

Σ κέψεις τοῦ Κωστάκη, τοῦ ὑπαρᾶ:

Τί καλὰ πού θά περνοῦσα εἰς τὰ μέρη ἐκεῖνα - κεῖ πού, καθὼς ἀκούω, ἡ νύχτα ἔξη μῆνες διαρκεῖ.

Ο ΓΕΝΝΑΙΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ

Θέλω νὰ ὑπηρετήσω τὴν Πατρίδα μιά φορά καὶ τὸ αἷμα μου νὰ χύσω ἔθνη ἢ μόνη μου χαρά.

Θὰ κρατήσω τὸ τουφέκι, θάχω καὶ σπαθὶ χρυσὸ καὶ γιὰ νόστιμο τσουρέκι κουραμένα θά μασῶ.

Γύρω - γύρω σὰν διαβόλια θὰ σφυρίζουνε τὰ βόλια κι' ἐγὼ δίχως μιά τρομάρα θὲ νὰ μῶ μέσ' στὴν ἀντάρα.

Τοὺς ἐχθροὺς θὰ πολεμήσω θὰ γινῶ κατακτητὴς καὶ μιά μέρα θὰ γυρίσω δοξασμένος, νικητὴς!

ΝΤΟΡΑ - ΛΗ

Πεινοῦσε φρικτὰ καὶ δυσοῦσε πολὺ...

«Γιὰ κῦττα, σκεπτόταν, μέσα σὲ

Κρεμάστηκε ἀπ' τὸν βόα!

ὀλόκληρο δάσος νὰ μὴ μπορῇς νὰ φᾶς δυὸ μπανάνες καὶ νὰ πιῇς λίγο νερό...».

Ἀπ' τίς σκέψεις του αὐτὲς τὸν ἔβγαλε ἕνα ποδοβολητό, σὰν νὰ ἔτρεχαν μαζί χίλια ἄλογα...

Ἦταν ἕνα κοπάδι ἀπὸ ἐλέφαντες πού ἔτρεχαν σὰν τρελλοί...

Ποῦ νὰ πάη καὶ ποῦ νὰ κρυφτῇ ὁ Λεμονῆς;

Τῶρα κι' αὐτὸς στὰ πόδια βλαστημώντας τὴν τύχη του πού βρέθη-

κε στὸ δάσος. Μπροστὰ ὁ Λεμονῆς, πίσω οἱ ἐλέφαντες... Εἶχε βγῆ ἡ γλῶσσα του...

Τί καταραμένους τόπος, κι' ὅμως τί ὁμορφα πού περιέγραφαν τὸ δάσος τὰ βιθλία!...

Ὁ Λεμονῆς ἀντίκρουσε σὲ μιά στιγμὴ ἕνα ποτάμι.

«Σώθηκα!» σκέφθηκε.

Ὁρμησε λοιπὸν μέσα στὰ νερά γιὰ νὰ σωθῇ...

Ὁ Λεμονῆς ὅμως λογάριαζε χωρὶς τὸν ξενοδόχο!

Τὸ ποτάμι ἦταν γιομάτο κροκοδείλους.

Μόλις ὁ Λεμονῆς ρίχθηκε μέσα κι' ἄρχισε νὰ κολυμπᾷ νὰ καὶ τὸν παίρνει στὸ κυνήγι ἕνα κροκόδειλος...

«Ἀνάθεμα τῇ ζούγκλα καὶ τὰ βιθλία, σκέφθηκε ὁ Λεμονῆς. Βρὲ εἶναι καλλίτερα ἐκεῖ στὸ σπιτάκι τοῦ μπαμπᾶ μου».

Ὁ κροκόδειλος κόντευε νὰ τὸν φτάξῃ.

Τὸ μυαλὸ τοῦ Λεμονῆ δούλευε... Σὲ κάτι τέτοιες περιστάσεις τὰ βιθλία πού εἶχε διαβάσει λέγανε ὅτι ἔπρεπε νὰ κάνῃ μακροβούτι κάτω ἀπ' τὸν κροκόδειλο καὶ νὰ μπορέσῃ νὰ τοῦ σκίση τὴν κοιλιά μ' ἕνα μαχαίρι...

Μὰ ἐλάτε πού δὲν εἶχε ὁ Λεμονῆς μαζί του μηδὲ καρφίτσα!

Κι' ὅσο σκεπτότανε τὰ τρομερὰ σαγόνια τοῦ κροκόδειλου τὸν ἔπιανε τρέλλα!

Ἀ, ἔκανε πολὺ ἄσχημα πού ἄφησε τὸ σπῆτι του καὶ γίνηκε... ἐξερευνητής.

Ἐκλείσε λοιπὸν ὁ Λεμονῆς τὰ μάτια του χωρὶς νὰ πάψῃ ὅμως νὰ κολυμπᾷ καὶ παρακάλεσε πάλι τὴν Παναγία νὰ τὸν σώσῃ...

Καβαλίσκε ἕνα ζαρκαδι.

Καὶ πραγματικὰ ἡ Παναγία ἔκανε τὸ θαῦμα της...

(Ἡ συνέχεια στὸ ἐπόμενο)

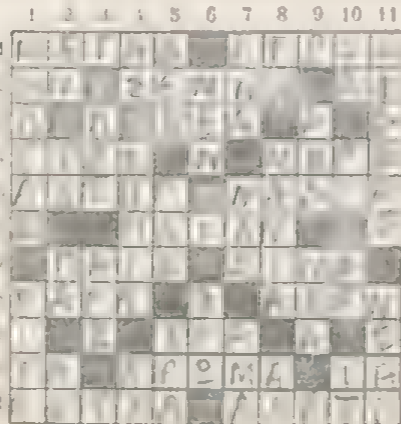

Για να μας συννεμίσει

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ

Όριζοντίως: 1) Ήτο ο 'Αλέξανδρος, ο Κωνσταντίνος, ο Πέτρος της Ρωσίας - Χωράφι, 2) Υποθετικός - Φοβούμενος - Νάνα, 3) Νόμος της 'Ελλάδας, 4) Κόκοις αρχαίας πόλεως παρά τόν 'Ελλήσποντον - Λαϊκή προσφώνηση, 5) Ελάχιστο ευγενική..., 6) Εδρίσκειται στον ούρανο - Τό αντίθετον του ζενιθ, 6) Θρησκευτικόν σάλπιγμα, 7) Ανθρώπος μικράς ηλικίας..., 8) Κουτά, 8) Μέρος του τοσμιού του σταφυλιού - Εκείνος που λείπει, 9) Βλέπει (άρχ.), 10) Βυ...

τοικός αρχαίας πόλεως παρά τόν 'Ελλήσποντον - Λαϊκή προσφώνηση, 5) Ελάχιστο ευγενική..., 6) Εδρίσκειται στον ούρανο - Τό αντίθετον του ζενιθ, 6) Θρησκευτικόν σάλπιγμα, 7) Ανθρώπος μικράς ηλικίας..., 8) Κουτά, 8) Μέρος του τοσμιού του σταφυλιού - Εκείνος που λείπει, 9) Βλέπει (άρχ.), 10) Βυ...

Άκροστιχίς

Τά αρχικά τών κάτωθι ζητουμένων λέξεων αποτελούν Πρωτεύουσας ηρωικού κράτους της Εύρώπης.

1) Κράτος της Ν. Α. Εδρώπης, 2) Πόλις της 'Αγγλίας, 3) Χώρα της Δ. 'Ασίας, 4) Βιβλικόν πρόσωπον, 5) Πλοϊον (άρχ.), 6) 'Αθηναίος σοφός, 7) 'Η βορειότερα τών 'Ελληνικών ηψών, 8) 'Ο πρώτος άεμπόρος.

Α. ΔΟΥΚΟΥΜΟΠΟΥΛΟΥ

Μία νήσος...

Συ και κείνος
νά παρέα!
Νήσο κάνει,
τί ώραία!

Σ. Ε. ΔΕΜΕΣΤΙΧΑ

Γεωγραφική άκροστιχίς

Τά αρχικά τών κάτωθι ζητουμένων λέξεων αποτελούν πόλιν της 'Απω 'Ανατολής.

1) Κράτος της 'Ασίας, 2) Κράτος της Εύρώπης, 3) Πρωτεύουσα κράτους της 'Αφρικής, 4) Νήσος τών Κυκλάδων, 5) Κράτος της Β. Εύρώπης, 6) Ποταμός της 'Αφρικής, 7) Ποταμός της Β. 'Αφρικής.

X.

Άπορίες

- Γιατί Βερολίνο (βερο-λινόν) και όχι Βεραμάλινον;

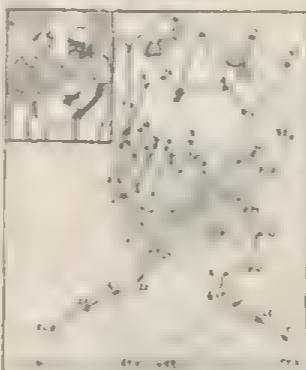
- Γιατί ούρανος (ούρά-νος) και όχι Κεφαληνός;

ΑΙ ΛΥΣΕΙΣ ΤΟΥ 15ου ΦΥΛΛΟΥ

Σταυρόλεξον: Όριζοντίως: 1. Μελίνα - Κατίνα, 2. Άπορη, 3. Ρούφα - ρήμα, 4. Ράλλι - Άλμας, 5. Κω - σμα - Πά, 6. Άρη - Άσμος, 7. Έλεση, 8. Βίλια - οίτος, 9. Ρά - Σήμ - σή, 10. Γιά - άρι, 11. οόλα - Σινά, 12. Μοίρα, 13. οόλας - άναυδα, Κούβας 1. Μαρία - βράσις, 2. Άραία, 3. άρι... άος, 4. Άσημ - τινά Σία - τία, 5. άταίς - οονος, 7. Άλην άερίμα - μακά, 9. ΆΑ - σης - αν, 10. Ά - ρίς, 11. Άίς - αί - ποίος, 13. άάμας - αή...

Σταυρόλεξον: Όριζοντίως: 1. παραποικικός, 3. πόλεμος, 4. αλή - σιγή, 5. άρη, 6. έσπία - άδηλα, 7. ρίς, 8. άνα - ποιν, 9. άνοτος, 11. άπερίσπαστος. Καθώς 1. παραπέντασμα, 3. πλατεία, 4. άλόη - άηρη, 5. Άαρ 6. άρετη - ίασις, 7. Ράς, 8. ίος - ποτά, 9. οόληρος, 11. σκληραγωγία.

Μαγική εικόνα

- Για ποιόν είναι αυτά τά άραιά λουλούδια;

Γιορτάζει σήμερα τά γενέθλια της.

Θέλετε νά γνωρίσετε τήν διού; Ενώστε με τώ μολύβι σας τίς κουκίδες του σχεδίου, αρχίζοντας άπ' τόν αριθμό 1 και τελειώνοντας στον αριθμό 54. Θά παρουσιασθή τώ πρόσωπο τής μικρής.

Γνωρίζετε:

- Πότε ανέκτησε τήν ανεξαρτησίαν της ή Φινλανδία και σέ ποιό κράτος ύπήγετο πρίν;

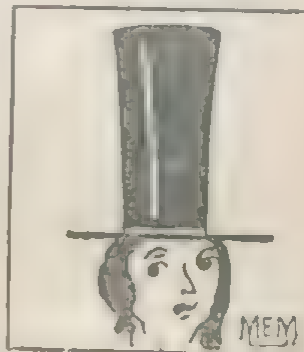
- Είς τήν συμμαχίαν τών 'Ελλήνων κατά τών Περσών επί Μεγάλου 'Αλεξάνδρου ποία 'Ελληνική πόλις ελάθε μέρος;

- Πόσας πρώτας νίκας έσημείωσαν οί 'Ελληνες άθληταί στίβου είς τούς Α' 'Ολυμπιακούς άγώνας του 1896;

- Πότε έγινεν ό Τρωϊκός πόλεμος;

Όπτική άπάτη

Ποιό είναι μεγαλύτερο: Τό ύψος του καπέλλου ή ό γυρός του;

Επίσημη ενδυμεία

ΝΑ ΜΗ ΧΑΛΑΣΟΥΝ!

Ή γιαγιά ράβει κάτι κι έχει σηκώσει τά γυαλιά της στο μέτωπό της, γιατί τά γυαλιά της είναι για νά βλέπη μακριά.

- Γιατί, γιαγιά, σηκώσες τα γυαλιά σου, τή ρωτά ό έγγονός της, για να μη γυρίσουν κι αύ...

χάλασαν τά γυαλιά σου;

ΑΙΤΙΟ ΗΛΕΥΡΕ...

Σ' ένα θεραπευτήριο που διάχειζε τόν 'Ατλαντικόν όκεανό, έστασε μία τρομερή επιδημία και τότε μέρα τέλειαν άρρωστοί άπ' τους κεντού κουράζονταν έλατρετικά και ήχησε άπ' τόν ελεγκτήρα τάς άδων ένα κατή για νά τόν βοηθή...

αν υστερονομιακή περιθάλαση. Καθάρων όσους γιατί έπρεπε τίς άπ' τόν γιατρό, τόν όποιον έκτιώσες και θαύμαζε έλατρετικά.

Μία μέρα, γιατρός άφού και τάς βιαστικά έβλεπε άρρωστο έλατρεμένο στό κατόστ.

- Είναι μικρός. Ρίχτε τώ στη θάλασσα!

Ο γιατρός άπομακρύνθηκε. 'Αλλά ό άρρωστος, που δεν είχε κιθάνη, σήκωσε τό κεφάλι του και ψιθύρισε μέ άγωνία.

- Γιατρέ, δέν πέθανα ακόμη!

- Σαφώς! τώ άποκριθηκε ό ηθός τώ γιατρώ κατήης. Κα...

Η ΕΤΥΜΟΛΟΓΙΑ!

... ...

ΕΙΧΕ ΔΙΚΑΙΟ!

... ...

Ο ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν.

ΚΕΡΑΤΕΑ.— 'Ο Α' 'Επιτελής της Περιφερειακής Διοικήσεως 'Αττικής μετά των λοιπών 'Επιτελών παρηκολούθησαν τὸ ποδοσφαιρικὸν πρωτάθλημα Μεσογείων ἐν Κερατέᾳ μεταξύ τῶν δύο τελευταίων νικητριῶν ομάδων Μαρκοπούλου καὶ Παιανίας. 'Ο ἀγὼν διεξήχθη μετὰ πλήρους τάξεως. 'Αμφότεραι αἱ ομάδες ἐθαυμάσθησαν διὰ τὴν ὀραίαν ἐμφάνισιν καὶ τὸ τεχνικὸν παίγνιδι τῶν.

Τὸν ἀγὼνα παρηκολούθησαν αἱ Τοπικαὶ 'Αρχαὶ Κερατέας, Μαρκοπούλου καὶ Λιοπεσίου. Πλήθος κόσμου ἐκ Κερατέας καὶ Μαρκοπούλου παρηκολούθησε τὸν ἀγὼνα καὶ ἐχειροκρότησε μετ' ἐνθουσιασμοῦ καὶ τὰς δύο ομάδας. 'Ο ἀγὼν κατέληξε μὲ ἰσοπαλίαν (2-2) καὶ θὰ συνεχισθῇ διὰ τὴν ἀνάδειξιν τῆς πρωταθλητρίας τῆς 'Υποδιοικήσεως Μεσογείων.

ΕΔΕΣΣΑ.— Κατὰ τοὺς τελεσθέντας ἀγῶνας ἀνωμάλου δρόμου 5.000 μέτρων τῆς Περ. Διοικήσεως Ε.Ο.Ν. Πέλλης ἔλαβον μέρος αἱ ἀθλητικαὶ ομάδες τῶν σχηματισμῶν 'Εδέσσης καὶ Γιαννιτσῶν.

Τὰ ἀποτελέσματα τοῦ ἀγῶνος ἔχουν ὡς ἑξῆς:

α) Παπαδημητρίου Χρήστος, 'Υποδ. 'Εδέσσης 13' 35'.

β) 'Αποστολίδης Βασίλειος, 'Υποδ. 'Εδέσσης.

γ) Ζηλιᾶδης Δημήτριος, 'Υποδ. Γιαννιτσῶν.

δ) Λότζας Δημήτριος, 'Υποδ. 'Εδέσσης.

ε) Χατζηγεωργίου Κωνσταντίνος, 'Υποδ. 'Εδέσσης.

στ) Δότσας Νικόλαος, 'Υποδ. Γιαννιτσῶν.

ζ) Ζαχαρίδης 'Ελευθέριος, 'Υποδ. Γιαννιτσῶν.

ΣΠΑΡΤΗ.— Τὸ φίλαθλον κοινὸν παρηκολούθησε μετ' ἐξαιρετικοῦ ἐνδιαφέροντος τοὺς τελεσθέντας ἀγῶνας τῆς Περ. Διοικήσεως Λακωνίας, οἵτινες ἐσημείωσαν σημαντικὴν ἐπιτυχίαν ἀπὸ ἀπόψεως τάξεως καὶ ἐπιδόσεων.

Τὰ τεχνικὰ ἀποτελέσματα ἔχουν ὡς ἀκολούθως:

Δρόμος 100 μ. Φαλαγγιτῶν Β' κατηγορίας:

1ος. Καρελλᾶς Δημήτρ. 12' 4) 10

2ος. Περγαντῆς Παναγ. 12' 8) 10.

'Αλμα τριπλοῦν Φαλαγγιτῶν Β' κατηγορίας:

1ος. Λιναρδάκης Γεώργ. 11.48 μ.

2ος. Καρελλᾶς Δημήτρ. 11.42 μ.

3ος. Παναγᾶκης Παναγ. 11.16 μ.

Σφαιροβολία Φαλαγγιτῶν Β' κατηγορίας:

1ος. Παναγᾶκης Παναγ. 11.17 μ.

2ος. Λιναρδάκης Γεώργ. 10.90 μ.

3ος. Λάσκαρης Λεωνίδας 10.70 μ.

Δρόμος 60 μ. Φαλαγγιτισσῶν Β' κατηγορίας:

1η. Παπαγεωργίου Γεωρ. 10' 2) 10

2α. Ζῆ 'Ελένη 10' 4) 10

3η. Σταυροπούλου Φανή 10' 5) 10

ΚΑΛΑΜΑΙ.— Κατὰ τὴν τελευταίαν ποδοσφαιρικὴν συνάντησιν μεταξύ τῶν

Ποδοσφαιριστὰί τῆς Ε.Ο.Ν. 'Ηλίουπόλεως.

ομάδων 89ης Φάλαγγος καὶ τῆς 90ῆς τοιαύτης, τὴν ὁποίαν παρηκολούθησε πλῆθος κόσμου, νικήτρια ἀνεδείχθη ἡ ὁμάς τῆς 89ης Φάλαγγος μετ' ἐκτάκτου 5-4. 'Επίσης κατὰ τὴν μεταξύ τῶν ομάδων τῶν Φαλάγγων 97ης καὶ 98ης συνάντησιν, νικήτρια ἀνεδείχθη ἡ 97η διὰ τερμάτων 4-1. 'Εν συνεχείᾳ ἡ ὁμάς 89ης Φάλαγγος ἐνίκησε κατὰ τὴν ἐπακολούθησάν συνάντησιν τὴν ὁμάδα τῆς 97ης τοιαύτης, διὰ τερμάτων 2-0.

— Τὰ ἀποτελέσματα τοῦ ἀνωμάλου δρόμου 4.000 μ. τῆς Περ. Διοικήσεως Μεσσηνίας ἔχουν ὡς ἑξῆς:

'Αγὼν ἀτομικός:

α) Κορμᾶς 'Αντώνιος, 'Υπ)σεως Μεσσηνίας.

β) Βέκος 'Αντώνιος 'Υπ)σεως Καλαμῶν.

γ) Καρμπιρης Βασίλειος, 'Υπ)σεως Καλαμῶν.

δ) Γκιουλῆς Γεώργιος, 'Υπ)σεως Καλαμῶν.

ε) Καραγιάννης Γεώργιος, 'Υπ)σεως Καλαμῶν.

στ) Παπαβασιλείου Παρασ., 'Υπ)σεως Φιλιατρῶν.

'Αγὼν ὁμαδικός.

α) 'Υποδιοικήσις Καλαμῶν.

β) 'Υποδιοικήσις Μεσσηνίας.

γ) 'Υποδιοικήσις Κυπαρισσίας.

ΧΙΟΣ.— Εἰς ἐκτέλεσιν τῆς διαταγῆς τῆς Κεντρ. Διοικήσεως, ἐτελέσθησαν οἱ ἀγῶνες ἀνωμάλου δρόμου τῶν ἀθλητῶν τῆς Ε.Ο.Ν. τῇ συμμετοχῇ 22 Φαλαγγιτῶν τῶν διαφόρων Σχηματισμῶν μετὰ τὰ ἑξῆς ἀποτελέσματα:

Δρόμος 4 χιλιομέτρων Α' κατηγορίας Φαλαγγιτῶν:

1) Σκουφάκις 'Ιωάν. 13' 20'.

2) Καρακωνσταντῆς Στ. 13' 22'.

3) Σπανογιάννης 'Ελευθ. 13' 26'.

Δρόμος 2½ χιλιομέτρων Β' κατηγορίας Φαλαγγιτῶν:

1) Τζούμας Νικόλ. 8'.

2) Κουμπᾶς 'Αγγελ. 8' 2'.

3) 'Αλμυρούδης Νικόλ. 8' 3'.

Τοὺς νικητὰς Φαλαγγίτας συνεχάρησαν οἱ παρασάντες ἀνώτεροι καὶ κατώτεροι βοθυφοῦροι τῆς Ε.Ο.Ν. ὡς καὶ οἱ παρευρεθέντες συναγωνισταί. Εἰς τοὺς πρώτους νικητὰς καὶ τῶν δύο κατηγοριῶν θ' ἀπονειμῆσθαι μετὰλλια καὶ διπλώματα.

'Εξ ἄλλου τὸ ἀπόγευμα τῆς ἡμέρας τῆς Πρωτοχρονιάς εἰς τὸ γηπεδὸν Μεζάρια ἐπὶ παρουσίᾳ πολλοῦ φίλαθλου κόσμου ἔλαθε χώραν ἀγῶν προπονήσεως τῆς ποδοσφαιρικῆς ομάδος τῆς Ε.Ο.Ν., ἥτις θ' ἀντιπροσωπεύῃ τὴν Περ.φ. Διοίκησιν Χίου εἰς τὸ Πανελλήνιον Ποδοσφαιρικὸν πρωτάθλημα τῆς Ε.Ο.Ν. 'Ελλάδος.

Τὴν προπόνησιν παρηκολούθησεν ὁ Δ/ντῆς τοῦ Ἰ.Π. 'Επιτ. Γραφείου τῆς Ε.Ο.Ν.

ΜΥΤΙΛΗΝΗ.— Κατὰ τοὺς τελεσθέντας ποδοσφαιρικοὺς ἀγῶνας μεταξύ τῶν ποδοσφαιρικῶν ομάδων τοῦ 1ου καὶ 3ου λόχου τῆς 'Υποδ. Μυτιλήνης, νικήτρια ἀνεδείχθη ἡ ὁμάς τοῦ 1ου λόχου διὰ τερμάτων 15-5 κατὰ τὸ πρῶτον ἡμίση καὶ 8-15 κατὰ τὸ δεύτερον καὶ 15-12 κατὰ τὴν τελικὴν συνάντησιν.

ΔΡΑΜΑ.— Κατὰ τὴν τελευταίαν συνάντησιν τῶν ποδοσφαιρικῶν ομάδων τῶν 'Υπ)σεων Δράμας καὶ Δοξάτου, νικήτρια ἀνεδείχθη ἡ πρῶτη μετ' ἐκτάκτου 1-0. 'Η ὁμάς Δοξάτου ἐνίκησε τὴν ὁμάδα 'Αγίου 'Αθανασίου διὰ τερμάτων 4-0.

—'Η αὕτη νικήτρια ὁμάς κατὰ τὴν συνάντησιν τῆς μετ' ἐκτὴν ὁμάδα 'Ελευθερίου καὶ Λακωνίας ἐτετέλεσε τὴν τελευταίαν συνάντησιν 0-0.

παρεχώρησεν ολοκλήρον την κινητήν καὶ ἀκι-
νητον περιουσίαν της εἰς τὴν Ἐθνικὴν Ὀργά-
νωσιν Νεολαίας

παρεχώρησεν ολοκλήρον την κινητήν καὶ ἀκι-
νητον περιουσίαν της εἰς τὴν Ἐθνικὴν Ὀργά-
νωσιν Νεολαίας

Δι' όμοιας έπίσης απόφασις της Γεν. Συνέλευσις της νέας Χ.Ε.Ν. Θεσσαλονίκης παρέχώρησε και αυτή άπασαν την κινητή και άκίνητον περιουσίαν της προς την ΕΟΝ.

Σημειώσιμον δει η παραχωρηθείσα περιουσία είχε σχηματισθή σχεδόν εξ ολοκλήρου κατά της μεταναστεύσαν ημερίδων δια διαφόρων παροχών και εύκολων της Κυβερνήσεως. Η μεταναστεύσαν ημερίδα δια διαφόρων παροχών και εύκολων της Κυβερνήσεως. Η μεταναστεύσαν ημερίδα δια διαφόρων παροχών και εύκολων της Κυβερνήσεως.

[illegible]

Εἰς τὴν τελετὴν ἡ ὁποία ἐγένετο ἐπὶ τῇ ὀνομαστικῇ ἑορτῇ τοῦ Ἀρχηγοῦ ἔλαβε μέρος καὶ ἡ Διοίκησις Ἀνωτάτων Σχολῶν.

Τάγμα αὐτῆς παρατάχθη ἐξωθεν τοῦ
Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Διονυσίου τοῦ Ἀρε-
παίτου, ὅπου ἐγένετο δοξολογία, καί
ἀπέδωσε τιμὰς. Μετὰ τὸ πέρασ τῆς δο-
ξολογίας μαζὶ μὲ τὰ ἄλλα τμήματα
τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως παρή-
λασε πρὸ τοῦ Κ. Ε. Ν. καὶ τῶν ἀνω-
τάτων βαθμοφόρων τῆς Ε. Ο. Ν.

Ἐπίσης πενήκοντα Φαλαγγίται μετέβησαν εἰς τὴν Κηφισίαν καὶ ἀνέπεμψαν δέσμιον ὑπὲρ μακρομετασίως τοῦ Ἀρχηγοῦ πρὸ τοῦ εἰκονομασιεύου ποῦ ἔκτισαν Φαλαγγίται τῆς Ὑποδικῆς Ε. Μ. Π. εἰς τὸν περίβολον τῆς οἰκίας τοῦ

— Είς τὸν χορὸν ὑπὲρ τῆς Φοιτητικῆς Πρωτοῖας ἐνεφανίσθη ἡ ὀρχήστρα τῆς Δ. Α. Σ. προκαλέσασα τὰ εὐμένεστα ἀσχόλια δῶν τῆς ἡκούσαν. Ἡ ἴδια ὀρχήστρα μετέδωκεν ἀπὸ τοῦ Ραδιοφωνικοῦ μας Σταθμοῦ τὴν 5ην τρ. μὴνός ἐλαφρὰν μουσικὴν καὶ τραγῳδίαν.

— Εἰς τὴν Δ.Α. Σ. κατηρτίσθη καὶ ὀρχήστρα κλασικῆς μουσικῆς, περιλαμβάνουσα περὶ τὰ 25 ὄργανα.

— Ὑπὸ τῆς Διευθύνσεως Ὑγειονομικοῦ τῆς Δ. Α. Σ. κατηρτίσθη τμήμα προπαγάνδας ὑγιεινῆς, σκοπὸν ἔχου τὴν δι' εἰδικῶν ἐκδόσεων, διαλέξεων καὶ ὑποδείξεων διαφῶτισιν τῶν Φαλαγγιτῶν ἐπὶ σπουδαιωτάτων ὑγειονομικῶν ζητημάτων. Ἡδὴ ἐγένοντο ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ τμήματος δύο διαλέξεις ἀπὸ τὸν Ραδιοφωνικὸν μαρ Σταθμόν.

Ἡ ἐορτὴ τῆς Βασιλόπηγτας ἐωρτά-
σθη εἰς ὅλους τοὺς Ὑποτομεῖς Ἀθη-
νῶν τὴν ὁγδὴν τρ. μηνός. μὲ μεγάλην
ἐπιτυχίαν.

Είς τους πλείστους τούτων ὁμιλήσαν καταλλήλως καὶ συνεργάται τῆς πολιτικῆς διαφωτίσεως, ἀποσπᾶσάντες τὰ συχαρτήρια καὶ τὸν ἐνθουσιασμόν τοῦ ἀρχιστρατοῦ. Ἰδιαιτέρως

ἐπιτυχίαν ἐσημείωσεν ἡ ἑορτὴ τοῦ 8ου Ὑποτομέως Ἀρρένων, τοῦ Ὑποτομέως τῆς Βαρθακειοῦ Σχολῆς, καὶ τῶν 4ου, 6ου καὶ 9ου Ὑποτομέων Θηλέων Πρωτευούσης.

Ὁ ἑορτασμός τῆς πρωτοχρονίδος ὑπῆρξε μεγαλοπρεπής εἰς ὅλους τοὺς Σχηματισμοὺς τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ἀττικοβοιωτίας. Τὰ κατὰ τόπους τμήματα, μεθ' ὅλης τῆς δυνάμεως τῶν καὶ τῇ συμμετοχῇ τῶν τοπικῶν ἀρχῶν καὶ κατ' ἑώρασαν τὴν κοινὴν τῆς Βασιλοπόλεως μετὰ δασφύρου καλλιτεχνικῆς ἀποδείξεως

Μεγάλην επιτυχίαν εσημείωσαν ἐπίσης ὁ ἑορτασμός τῆς πρωτοχρονιάς εἰς τὰς Ὑποδιοικήσεις Θεβῶν, ὅπου ἔλαβον μέρος καὶ τὸ θεατρικὸν κοινὸν χορωδιακὸν τμήμα τῆς Λέσχης τοῦ «Ἐργαζομένου παιδιοῦ» Ἀθηνῶν. Εἰς τὴν ἑορτὴν ταύτην παρόντων οἱ Περὶ φερερειακοὶ Διοικηταὶ Ἀρρένων καὶ Θεβῶν Ἀττικοβοιωτίας μετὰ τῶν ἐπιτελείων τῶν, αἱ τοπικαὶ ἀρχαὶ καὶ σύμμαχοι Ἀλὰς τῶν Θεβῶν. Εἰς τὸ ἀνωτέρω Τμήματα ὠμίλησεν ὁ Α' Ἐπιτελὴς τῆς Περ. Διοικήσεως Ἀρρένων Ἀττικοβοιωτίας, ἀναλύσας τὸ ἐπιτυχὲς ἔργον τῆς Ε. Ο. Ν. κατὰ τὸ διαρρεῦσαν ἔτος καὶ συστήσας πίστιν εἰς τὸ ἔργον τοῦ Ἀρχηγοῦ κατὰ τὸ νέον ἔτος, τὸ ὁποῖον ἡ σοφὴ Του διάνοια ἔκαμεν ὥστε νὰ ἀνατείλῃ φωτεινὸν διὰ τὴν ἑνδοξὸν πατρίδα μας, ἐνῷ διὰ τὰς περὶ ἡμᾶς Κρατὶ ἡρχοῖν ἀρκετὰ ὀφελὲν ἀπὸ τῆς διπλῆς τοῦ πολέμου.

[illegible]

Ἐξακολουθοῦν νὰ καταφάνουν εἰς τὰ Γραφεία τοῦ περιοδικοῦ πληθώρα τηλεγραφημάτων καὶ περιγραφῶν ἐπ' ἐκκαψίᾳ τῆς ὀνομα.

Πλήρης Χριστιανικῶν ἡμερῶν ἐτε-
λεύτησε τὸ ζῆν εὐτυχῆς μήτηρ καὶ
μάμμη, ἡ σεβαστὴ Δέσποινα Ἄννα Χα-
τζηϊωάννου, μήτηρ τῆς ἐριτίμου κα-
ρίας τοῦ Ἀρχηγοῦ. Τὴν κηδεῖαν τῆς
δαίμηνστον Δεσποίνης γενομένην τὴν
προπαρελθοῦσαν Παρασκευὴν ἐκ τοῦ
ἱεροῦ Ναοῦ τοῦ Ἀγ. Γεωργίου Καρύ-
στη, παρηκολούθησεν ὁλόκληρον τὸ
Ὑπουργικὸν Συμβούλιον, καθηγηταὶ
τοῦ Πανεπιστημίου, ὁ Κυβ. Ἐπίτροπος
Νεολαίας κ. Ἀλέξ. Κανελλόπουλος, ὁ
ὕπασις τοῦ κ. Ἰ. Νικολόπουλος,
ὁ ἐπιτελάρχης τῆς Ε. Ο. Ν. κ. Θεο-
χάρῳ ποῦλος, οἱ διευθυνταὶ ὑπηρεσιῶν
τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως Ε. Ο. Ν.,
πλείστοι βαθμοφόροι τῆς Ε. Ο. Ν. καὶ
ἡ καλλιτέρα μερὶς τῆς Ἀθηναϊκῆς
κοινωνίας.

Ἡ Νεολαία ἀπευθύνει τὰ πλέον
εἰλικρινῆ καὶ θερμὰ συλλυπητήρια
πρὸς τὸν Ἀρχηγὸν καὶ τὴν ἐρίτιμον
κυρία Λέλαν Μεταξᾶ, εἰς τὴν ὁποίαν
εὐχεταὶ τὴν ἐξ ὧντος παρηγορίαν διὰ
τὴν σκληρὰν δοκιμασίαν.

Λαβών ὁπ' ὄμιν μου τὴν ὁπ' ἀριθ. 1726/9-12-1939/Δ' ἀναφορὰν τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ἀρρέων Σερρών, ἐκφράζω τὴν πλήρη μου ἐπαισθητικὴν εἰς τὸν ἑνωμοτόρη-
την Κιτσίδη Ἰωάννην καὶ Φαλαγγίτην Ἀλε-
ξίῳδον Γερμανόν, διότι μὲ κίνδυνον τῆς ἰδίας
τῶν ζωῆς ἐπέτελλαν ὑπὸ σκοπὸν πατριωτικῆν
πράξιν, τιμῶσαν αὐτοὺς τοὺς ἰδίους, ὡς ὁτο-
μα, ἀλλὰ καὶ τοὺς ὅλους τῆς Ε.Ο.Ν. εἰς τὰς
τάξεις τοῦ ὁποίου ἀνηκούν.

Ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Κυβερνήσεως
καὶ Γενικὸς Ἐπιθεωρητὴς τῆς Ε.Ο.Ν.
ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΕΤΑΞΑΣ

Δι' ἀποφάσεως τοῦ Ἀρχηγοῦ ἀνεκηρύχθη
οἰκο-...ικῶς καὶ διοικητικῶς ἀνεξάρτητος ἡ
...ἡ ὑποχρέωσις

ὁ δὲ ἀποστόλος ἀναγινώσκων ἐν τῷ
ὄφθαλμῳ αὐτοῦ τὴν ἐπιστολὴν τοῦ ἀποστόλου ἡ
ἐπιστολὴν τοῦ τῶν ἁγίων ἡμετέρας

Η ΣΤΕΓΗ ΤΟΥ ΦΑΛΑΓΓΙΤΟΥ

Ἀπεφασίσθη Ἀρμονίως ἡ Ἰδρυσις ἐν Παι-
 ρματικῇ ἀγῇ τοῦ Θεοῦ, ἵνα καὶ τῶν Θεολο-
 γιστῶν, εἰς τὴν ὁποίαν θὰ λειτουργήσουν
 νικητηρίων Δημοτικὸν σχολεῖον καὶ γυμνά-
 σιον, ὡς καὶ τὸ σχολεῖον οἰκονομικῆς.

— Παρομοία στέγη θαλαγγίτου με λειτουργίαν οικοτροφείου, συσσιτίου και νυκτερινού σχολείου πρόκειται νά ιδρυθῇ λίαν προσεχῶς καὶ εἰς τὰς Ἀθήνας.

—Ὅμοιον πρὸς τὴν ἐν Πειραιεὶ στέγην θαλαγγίτου ἀπέκτησε καὶ ἡ Μακεδονικὴ πρωτεύουσα. Ἡ στέγη θαλαγγίτου Θεσσαλονίκης περιλαμβάνει καὶ οἰκοτροφεῖον.

— Εἰς Θεσσαλονικὴν Ἰερθεῖαν παρελθὼν
 λυκας αὐτ. αὐτὸς γὰρ ὄντι· ἵνα αὐτὸς τὸν
 διοῦ τῆς ἐργαζομένης γυναίκος. Ὁ Θεσσαλονικὴς
 οὐ ἐπιτροπὴ τῶν ἀσπλάν τούτων ἀπαιτιοῦσθαι
 ἐκ τῶν κυρίων:

Ἑλένης Σκούρα Προέδρου, Ἑλένης Τά-
ρα Ἀντιπροέδρου, Β. Στεφανάκης Ἀντι-
πρόεδρος, Ραζέκ Παπαδόπουλος Γραμματέας,
Π. Αρσένιος Ταμίας καὶ Β. Ριζοπούλου Ζ. Κα-
ρίκα, Ε. Αλκίνο, Κ. Γεωργιάδου, Μ. Τσιλι-
νίδου καὶ Β. Μαυρίδου συμπόσων. Τεχνικός
Διευθυντής τῶν ἀσφύλων διανομῶν δ. κ. Ι. Κοπανός.

ΔΩΡΕΑΙ ΠΡΟΣ ΤΗΝ Ε.Ο.Μ.
Ἡ Γενικὴ Συνέλευσις τῆς τῶς Χ. Α. Μ.
Θεσσαλονίκης δι' ὁμοφώνου ἀποφάσεως τῆς

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κίνησις Περιφερειακών Διοικήσεων

οτικής έορτής του 'Αρχηγού, ελάχιστον δείγμα της λατρείας με την οποίαν Τόν περιβάλλουν τα άπανταχού μέλη της Ε.Ο.Ν.

«Η Νεολαία», θλιβόμενη διότι λόγω ελλείψεως χώρου, δεν καθίσταται δυνατή η δημοσίευσις όλων των τηλημάτων και περιγραφών, θα δημοσιεύσῃ ὅτι εἶναι δυνατόν νὰ συμπεριληφθῇ εἰς τὰς ὀλίγας σελίδας τῆς κινήσεως.

ΤΟ ΓΕΥΜΑ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ ΤΑΓ. ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ὀνομαστικῆς ἐορτῆς τοῦ Ἀρχηγοῦ παρετέθη ὑπὸ τῆς Διοικήσεως Ταγμάτων ἔργασίας εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς Διπλαρείου Βιοτεχνικῆς Σχολῆς γεῦμα κατὰ τὸ ὅποιον ὁ ἐβελοντῆς Εὐ. Ζακυνθινάκης ἀπήγγειλε τὸ κάτωθι ποίημα:

ΣΤΗ ΓΙΟΡΤΗ ΣΟΥ

Ἀντὶ λουλούδια στέλνουμε εὐχές γιὰ τὴν γιορτὴν σου
νὰν ὁ θεὸς μαζί σου
σ' ἐστεῖλ ἡ θεῖα Πρόνοια.

Ἡ ἀγάπη σου κι' ἡ δύναμις σὲ ἔφερε κοντά μας
ἡ δόξα σου χαρά μας
πολλὰ νὰ ζήσης χρόνια.

Τὰ χρόνια ἡρεμα κυλοῦν κι' ἡ δόξα σου τραγῶνται
μ' ἀνθοὺς σὲ στεφανώνει
κάθε πού φέγγ' ἡ μέρα.

Τὰ ἔργα σου τιμῆθηκαν μὲ ἅγια καλωσύνη
σὺν ἤρθε ἡ γαλήνη
Μεγάλε μας πατέρα.

Ἐπάλαμεις κι' ἐνίκησις, γι' αὐτὸ σὲ ἀγοποῦμε
πόσο σ' ἐγνωμονοῦμε,
γιατ' εἶσαι στὴν ψυχὴ μας.

Καὶ στὴ γιορτὴ σου σήμερα πίνουμε στὴν ὀλγία σου
χαρά μας ἡ χαρά σου
μαζί σου ἡ εὐχὴ μας.

Καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ γεύματος ἐπεκράτησεν ἀφάνταστος ἐνθουσιασμός ὑπὲρ τοῦ

Ἀπὸ τὸ Χριστουγεννιάτικο δένδρο τῶν Σκαπανισσῶν Μυτιλήνης.

Ἀρχηγοῦ καὶ ἐκδηλώσεις λατρείας καὶ ἀφοσιώσεως συγκινητικά.

Εἰς τὴν Λεσχὴν τοῦ ἔργαζομένου παιδιοῦ

Ἡ ὀνομαστικὴ ἐορτὴ τοῦ Ἀρχηγοῦ ἐωρτάσθη μὲ μεγάλαν ἐνθουσιασμόν εἰς τὴν Λεσχὴν τοῦ ἔργαζομένου παιδιοῦ, ὅπου συνεκεντρώθησαν ἅπαντες οἱ Φαλαγγῖται καὶ οἱ Σκαπανεῖς τοῦ ἰδρύματος. Οἱ Φαλαγγῖται καὶ οἱ Σκαπανεῖς ἔβαλαν διάφορα ἄσματα, ἐχόρευσαν ἐλληνικοὺς χοροὺς, μετὰ ταῦτα δὲ ὁ Διευθυντὴς τοῦ ἰδρύματος ἀνέπτυξε διὰ μακρὸν τὸ ἀναθημουργικὸν μέγα ἔργον τοῦ ἐορταζόντος Ἀρχηγοῦ κ. Ι. Μεταξά.

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

ΚΙΑΚΙΣ.—Οἱ Φαλαγγῖται καὶ Σκαπανεῖς τοῦ Σχηματισμοῦ Σιδηροκάστρου μετέσχον ἐνθουσιῶδες εἰς τὸν ἑορτασμόν τῆς ἐορτῆς τοῦ Ἀρχηγοῦ.

Μετὰ τὴν δοξολογίαν, ἣτις ἐτελέσθη μετὰ πάσης ἐπισημότητος εἰς τὸν ἱερὸν Ναὸν τοῦ Ἀγίου Γεωργίου, ἔλαβε χώραν ὡραιότητα παρέλασις ὁλοκλήρου τῆς δυνάμεως διὰ τῆς πλατείας τῆς Ὀμονοίας, ὅπου εἶχον συνεκτρωθῇ αἱ ἄρχαι τοῦ τόπου καὶ πᾶν τὸ κόσμον.

Μετὰ τὴν παρέλασιν οἱ Φαλαγγῖται ἐτραγοῦδον καὶ ἐχόρευον διαφόρους ἐλληνικοὺς χοροὺς πρὸς τιμὴν τοῦ ἑορταζομένου τοῦ Ἀρχηγοῦ.

ΕΔΕΣ ΣΑ.—Ἐξ ἐνόμιος δεκαεπισχιλίων μελῶν Ὑποδιοικήσεως Ε.Ο.Ν. Πιερίας, παρακαλῶ ἐκδραστηθῆτε ἀποδεχθῆτε εὐλαβῶς ὑποβαλλόμενας θερμὰς εὐχὰς ἐπ' ὀνομαστικῇ Σας ἐορτῇ ἡμοῦ προσωπικῶς καὶ μελῶν, προσδλεπόντων πρὸς Δημιουργὸν Τρίτου Ἑλληνικοῦ Πολιτισμοῦ μετὰ πίστεως καὶ ἀναλλοιώτου ἀφοσίωσης. Μυριόστομας ἰαχὰς χυλῶν ἀγοριῶν καὶ κοριτσιῶν ὁμιλοῦντων σημερινὴν ἡμερᾶν, συμβολίζουσιν ἀνοδὸν Νεολαίας εἰς οὐραίας δώδεκας δημιουργίας καὶ δοξαλογίαν Ὑψίστου διότι εἰς ἀνεγείρομενον Ἑθνικὸν Οἰκοδόμημα θεμελιώνονται μαζί μὲ πῶτον καὶ αὐτοβουλίας Μεγάλου τῶν Ἀρχηγῶν καὶ δυνάμεως Ἑλληνικῆς συνεταιρισμένης Νεότητος ποιομένης μὲ τίς γενναίους καὶ δίκαιες ἀρχὰς Κράτους ἁγῆς Αὐτοδοτοῦ.

Ὑποδιοικτῆς Ε.Ο.Ν. Πιερίας Εὐσταθιάδης.

ΚΡΗΤΗ

ΡΕΘΥΜΝΟΝ.—Εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Λυκείου τῶν Ἑληνίδων ἐδόθη μουσικὴ ἐπίδειξις τῆς ἐκ Φαλαγγιτισσῶν καὶ Σκαπανισσῶν καταρτισθείσης χορωδίας, τῇ ἐπιμελείᾳ τῶν συνεργιδῶν δεσποτινίδων Δαφνομήλῃ.

Τὴν συναυλίαν παρηκολούθησαν ὁ κ. Νομάρχης Ρεθύμνου μετὰ τῆς Περιφ. Διοικήτριας, ὡς καὶ πλείστα ἐπιλεκτὰ μέλη τῆς κοινωνίας Ρεθύμνου. Αἱ ἐκ τῆς συναυλίας εἰσπράξεις διετέθησαν πρὸς ἀγορὰν ὑποδημάτων ἀπόρων μελῶν τῆς Ε.Ο.Ν.

Διετέθησαν ἐπίσης, ὅπου διαφόρων φυλαγματοῦν σκαπῶν αἱ ἐκ τῶν καλῶν εἰσπράξεις, τὰ ὅποια ἔβαλαν χορῶδα θηλέων Ρεθύμνου ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τῆς καθηγήτριας τῆς μουσικῆς Δίς Δαφνομήλῃ.

Ἐξ ἄλλου ἐνισχυθήσαν δι' ἐράνου διενεργηθέντος μεταξὺ τῶν Φαλαγγιτισσῶν καὶ τὰ μαθητικά σπουδία.

ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ (Κρήτης).—Ὁ Νομάρχης Λασιθίου καὶ Γεν. Ἐπόπτης τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Κωνστ. Παπαδημητρίου μετέβη μετὰ τοῦ ἐπιταλείου τοῦ εἰς Νεάπολιν καὶ ἀμύλησεν ἐνώπιον τῶν ἀξιωματικῶν τῶν Σχηματισμῶν Ἀρρέων καὶ θηλέων μὲ θέμα: «Τὸ δράμα τοῦ Ἀρχηγοῦ διὰ τὴν Ἑθνικὴν Νεολαίαν».

Τὸ καθορισθὲν πρόγραμμα τῆς Τετάρτης ἐτελεῖται μετὰ πάσης ἐπιμελείας καὶ εἶναι ἀξιοσημείωτος ἡ προθυμία καθ' ὧν Φαλαγγῖται καὶ Φαλαγγίτισσαι παρακολουθοῦν τὰ διδασκόμενα μαθήματα νοσοκομειακῆς περιθάλψεως.

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

ΚΟΡΙΝΘΟΣ.—Τὰ μαθήματα τοῦ Ὁδλημοῦ βαθμοφόρου τῆς 72ας Φαλαγγος ἐξακολουθοῦν μετὰ πολλῆς ἐπιτυχίας.

Ὁ Ὁδλημὸς ἀποτελεῖται ἀπὸ 100 Φαλαγγιτισσῶν, παρακολουθούσας δις τῆς ἐβδομάδος τὰ μαθήματα.

Εἰς τὸ II Τάγμα μετὰ τὰ γενικά μαθήματα Ὑγιεινῆς ἐγυρισθῶσαν εἰς αἰάδας τραυματιοφορέων νοσοκόμων.

Τὸ κατὰ Τετάρτην πρόγραμμα Μείσης ἐπαιότησε διὰ τῆς προσθήκης μαθημάτων Αἰσθητικῆς καὶ Ρυθμολογίας. Τὸ καλλιτεχνικὸν τμήμα ἐργάζεται ἐντατικῶς. Ὅπως ὑπολογίζεται ὅτι μετὰ διμήνου θὰ ἀναθεωρηθῇ ἀπὸ σκητῆς θεατρικὸν ἔργον τὸ ὅποιον διδάσκονται ἤδη Φαλαγγίτισσαι καὶ Σκαπανίσσαι.

Ἰδιαίτερα προσπάθεια καταβάλλεται διὰ τὴν μόρφωσιν τῶν ἐξωσχολικῶν Φαλαγγιτισσῶν, εἰς τὰς ὁποίας ἡ Ὑποδιοικήτρια διδάσκει καὶ οἰκιστὴν οἰκιστῶν.

Τὴν συγκέντρωσιν τῆς Κυριακῆς παρακολουθοῦν ὅλαι αἱ ἐξωσχολικαὶ Φαλαγγίτισσαι.

ΚΑΛΑΜΑΙ.—Εὐχόμεθα δολοφύως μέλη Ε.Ο.Ν. Καρποφόρου χρόνῳ πολλὰ δι' ἐορτὴν Σας. Ἐλλὰς στήριξαι ἤδη ἐλπίδας Ἑθνικῆς ἀναγεννήσεως εἰς σπιδάρας χείρας σας. Ζήσῃς διὰ τὸ μεγαλεῖον τῆς Πατρίδος μας.

Ὁ ὑπαρχὸς Γεώργιος Σταθάκης.

ΤΑΝΗΣΙΑ

ΜΥΤΙΑΝΝΗ.—Ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν Μεγάλων ἐορτῶν τῆς Χριστιανοσύνης διεργανώθησαν ὑπὸ τῆς Περιφ. Διοικήσεως θηλέων Λιδοῦ Χριστουγεννιάτικα δένδρα εἰς ἅπαντας τοὺς Σχηματισμοὺς Σκαπανισσῶν Μυτιλήνης καὶ περιχώρων.

Χίλια πετακόσια Σκαπανίσσαι συνῆραν τὴν ἐορτὴν τῶν Χριστουγέννων. Αἱ μικραὶ εἴσοροι Σκαπανίσσαι μὲ ἐπὶ κεφαλῇ τὰς βαθμοφόρους ἐδωλομῆθησαν νὰ προσφέρωσιν τὴν μεγαλειότητα δυνατὴν χαρὰν εἰς τὰς ἀπόρους συναγωνίστριας τῶν μὲ τὸν λεπτότατον καὶ εὐγενέστατον τρόπον, παρουσιάσας αἰγύματα μεγάλῳ ἀλτροῦσμοι καὶ ἀλληλεγγύῃ.

Τὰ διανεμηθέντα εἰς τὰς Σκαπανίσσας δώρα ἡγοράσθησαν ἐκ τῶν εἰσπράξεων διοργανώσεως συναυλίας ὑπὸ τῆς Περιφ. Διοικήσεως θηλέων. Τὴν συναυλίαν παρακολούθησαν ἡ μεγαλειότητα μὲρ τῆς Μυτιλιατικῆς κοινωνίας, αἱ εἰσπράξεις δὲ ἀνῆλθον εἰς 8000 δραχμὰς.

Ἐπίσης ἐκ τῶν εἰσπράξεων τῶν καλῶν τὰ ὅποια ἔβαλαν Φαλαγγίτισσαι τὴν παραμονὴν τῶν Χριστουγέννων συνεκεντρώθησαν περὶ τὰς 4.000 δραχ., αἵτινες διετέθησαν διὰ τὴν ἀγορὰν τεσσάρων πητῶν, ἥτοι μίας διὰ τοὺς προσκεκλημένους Συναγώνους καὶ τριῶν διὰ τὰς βαθμοφόρους καὶ Φαλαγγίτισσας.

ΑΡΓΟΣΤΟΛΙΟΝ.—Τὴν παραμονὴν τῶν Χριστουγέννων ἡ χορῶδα Ε.Ο.Ν. Ἀργοστολίου

Ἀνώτεροι βαθμοφόροι Ὑποδιοικήσεως Κορινθίας μετὰ τῆς Ὑποδιοικήτριας.

περιεβόουσαν τὴν πόλιν ἔβαλε τὰ κάλαντα, συλλέξας πληθῶσαν δῶρον, τὰ ὅποια διανεμήθησαν διὰ λαγῶν παροῦσα τοῦ Γεν. Ἐδότη τοῦ Νομάρχου κ. Γ. Ν. Γεωργίου καὶ τῶν λοιπῶν ἀξιωματικῶν πρὸς τὰ μέλη τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ τοὺς προσκεκλημένους κατὰ τὴν ἐορτὴν τῶν Χριστουγέννων εἰς τὰ γραφεῖα τῆς Λέσχης Ε.Ο.Ν. Ἀργοστολίου.

Ἡ Ε.Ο.Ν. Πάλλης ἐόρτασε μεγαλοπρεπῶς τὴν ἐορτὴν τῶν Χριστουγέννων καὶ τῆς Πρωτοχρονιάς εἰς τὰς ἐγκαταστάσεις τοῦ Σχηματισμοῦ τῆς. Ἡ χορῶδα Πάλλης διωργάνωσε συναυλίαν τὴν ἡμέραν τοῦ ἑορταζομένου τῆς ὀνομαστικῆς ἐορτῆς τοῦ μεγάλου Κεφαλῆ τῆς Ἀρχηγοῦ κ. Ι. Μεταξά, αἱ εἰσπράξεις τῆς ὁποίας διετέθησαν ὑπὲρ τῶν ἀπόρων μελῶν τῆς Ε.Ο.Ν.

(Συνέχεια από την σελίδα 487)

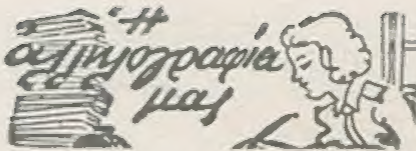
δοχρούς παρείας του» σάν νά προ-
ποθάνετο ότι δέν θά έβλεπε άλλη φορά
μέ τά μάτια του τόν τόπον αυτόν.

Από τή Μονή του Όσίου Λουκά ο
Ήσας πηγαίνει κατ' εϋθείαν στή Μο-
νή του Προφήτου Ήλιού, όπου ο Πα-
νουργιάς είχε ύψώσει τήν Ίδια μέρα
τή σημαία της Έπαναστάσεως, και
εϋλογεί και κηρύσσει επισήμως τόν
ιερό αγώνα μαζί με τούς προκρίτους
και τούς άρματωλούς της Άμφισσης,
της Δωρίδος και της Λοκρίδος...

Λίγο άργότερα, στή μάχη τών Θερ-
μοπυλών, ο σεπτός Ιεράρχης άκολου-
θεί, με τόν σταυρό στο χέρι, τόν άρ-
χηγό Πανουργιά που μαζί με τό Διά-
κο και τό Δουβουνιώτη άπεφάσισαν
νά σταματήσουν τά στρατεύματα του
Όμερ και του Κιοσέ Μεχμέτ πασά...
Κατά τήν έπακολούθησαν μάχην,
κατά τήν όποιαν διεσκορπίσθη τό σώ-
μα του Πανουργιά από τις πολύ με-
γαλύτερες δυνάμεις του κατακτητού,
ο Έθνομάρτυς Ήσας, τó γνήσιον
και όνειροπόλον τέκνον του Παρνα-
σοϋ, συλληφθείς έσφάγη...

...Έτσι, ο άγιασμένος έπίσκοπος
τών Σαλώνων έπεσε μαχόμενος όπέρ
πίστεως και πατρίδος, στίς Θερμοπύ-
λες, εκεί που ο Λεωνίδας της Σπάρ-
της, αιώνες πολλούς πρίν, είχε αγωνι-
σθή και είχε πέσει μαχόμενος κατά
τών Περώων, όπέρ έστίων και βω-
μών... Τό πνεϋμα του Ήσας παρα-
δόθηκε στο δημιουργό του Σύμπαντος
γιά νά πάρη τή θέσι του δίπλα από
τόν πρωθιεράρχη του Γένους, τó Γρη-
γόριο τόν Ε', και τούς τóσους άλ-
λους άπαγωνισθέντας Ιεράρχας που
στάθηκαν τó αγλίσμα της Έλληνι-
κής Έπαναστάσεως.

K. I. B.

Β. Ε. ΠΑΤΟΥΝΑΝ. Είναι τόσο εύκολο νά
έρωτησης τούς άρμόδιους του Ραδιοφωνικού
Σταθμού της Ε.Ο.Η. Καί ο ίδιος μπορείς νά
πάς και τηλεφωνικά νά συνηγορήσεις, μιά και
μένεις εδώ. Για τó ζήτημα της βιβλιοθήκης θά
εισηγήσομε σχετικάς στήν Κεντρικήν Διοίκη-
σιν. Θά σοϋ άπαντήσωμε και γιά τά δύο από
τή στήλη αυτή. Θά έχης πάντας πολύ γρήγο-
τερα άπάντησι και στα δύο ερωτήματα σου. άν
άποταής άμέσως εκεί που πρέπει. Τό χρονο-
γράφημα σου «Σκηνές του λιμανιού» θά είχε
θείσι ο καθημερινή έφημερίδα. Άλλωστε τώρα
έχει χάσει τήν επικαιρότητά του.—ΚΑΙΤΗ
ΣΧΙΝΑ. Άπό τó διήγημα σου «Αυτοθυσία»:
«Στ' ασπίδα του μπάρμπα- Ζώρε βούζαν άκόμη
αί λέξεις της μοναχίδης και πολυαγαπημένης
του κόρης Τερέζας επάτερα παιδίνα». Η άρ-
ρώστεια της ήταν βαρεία και πρώτη φορά πα-
ρουσιάζονταν στο χωριό. Μ' όλα τά φάρμακα
της γράας.—Ισαβέλλα και μ' άλλους τούς έξορ-
κισμούς κλπ. κλπ.. Παρακάτω, «Θά είχε φθά-
σει 1½ ώρα έξω από τήν πόλι όταν έξοπασε ή
μπόρα». Γιατί ξενικά όνόματα; Μπαρμπα- Ζώρε,
Ισαβέλλα, Τερέζα; Χάθηκαν τά Έλληνικά;
Γιώργος, Μανώλης, Δημήτρης, Έλένη, Σοφία,
Άννα και χιλιά δυό άλλα; Τό είπαμε και άλλη
φορά: Άποφύγετε οέ λογοτεχνικά κομμάτια νά
γράφετε τούς αριθμούς με ψηφία 1, 9, 40,
1000 κλπ. Γράφετε: Ένα, έννέα, οοάρντα κλπ.
Πολύ περισσότερο τά... κλάσματα 1½. Στείλε
μας τίποτα άλλο, άλλα σύντομα. «Ως μία σε-
λίδα.—ΧΑΡ. ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΝ. Η Έκθεσίς
σου «Από τήν έκδρομή του Γυμνασίου Κιλκίς
εις τά Τέμπη» άρκεία καλή. Τό γράμμα σου
δέν μές εύχαρίστησε πολύ. Άπαντήσεις, όπο-
θείσεις (που και πός νά δημοσιευθ ή έκθεσίς
σου, οέ ποιά τεύχος νά σοϋ άπαντήσωμε κι Ένα
σωρό άλλα). Άλλοίμονο άν όλοι σοϋ στέλλουν
συγκεκριμένα προβάλλον τίς ίδιες άδείσεις με
τίς δικές σου. Άλλά φαίνεται πολύ μικρές και
σοϋ τό συγγαροϋμε. Στείλε μας κάτι άλλο
σύντομο. «Όχι έξη πυκνογραμμένες σελίδες,
σάν τήν έκθεσί σου.—ΠΕΤΡΟΝ ΜΑΚΡΗΝ. Καλό
τό ποιημάτάκι σου. Ύπεδλήθη στήν Έπι-
τροπή.—ΓΕΩΡΓΙΟΝ ΚΑΠΑΚΟΝ. «Η Σου-
λικοπεύδα σου προχειρογραμμένη.—ΖΑΝ-
ΝΕΤΟΝ ΔΗΜΟΚΛΕΑΝ. Νά έπιτόχης άδειαν
έκδόσεως τών ποιημάτων σου οέ άφορολόγητο
δημοσιογραφικό χαρτί, δέν νομίζομε ότι είναι

εύνατό. Τό περιοδικό δέν μπορεί νά τό εισηγη-
θ ή. Στείλε τή συλλογή σου νά τή διαβάσωμε
και νά σοϋ ποίμε τή γνώμη μας. Αύτό θά τό
κάνομε με μεγάλη εύχαρίστησι. Για νά δημο-
σιεύσωμε τή μουσική της έπιδρομής εις τήν
4ην Αυγούστου πρέπει νά έχωμε σχετική ά-
δειαν και τού συνθέτου. Φρόντισε νά μās δοθ ή.
Σημείωσε Σ 214. Άπό τó ποίημά σου «Η Νε-
αλαία στή μεγάλη της Μητέρας»:

Γιά σέ Μητέρα τά φοροϋμε
τά ρούχα αυτά της λεβεντιάς
φυχές ήρώων νά χαροϋνε
Μεσολλυγίου και της Γραδιάς.

Η λέξι «φοϋχα» δέν άποδίδει έκείνη, που θέ-
λεις νά πης. Τό νόημα ζητεί τή λέξι «στολή».
Γράψε τó στιχο άπ' άρχης.—ΑΝ. ΤΖΑΜΤΖΗΝ. Μά
κροσταλλικό φορατή—αυτό που λέμε εγκα-
λένας—δέν μπορεί ν' άκουσθ ή τόσο μακριά.—Π.
ΓΑΛΙΩΤΗΝ, ΔΗΜΙΛΟΝ. Ταχυδρομικά. Άπό
τό άραίο γράμμα σας μεταφέρομε στή στήλη
αυτή τά άκόλουθα: «Εστ ή γενική όπέρ του πρα-
σίνου σταυροφορία τών Έλλήνων, που ή άρχή
της έγκαινιάσθη από τήν Α. Μ. τó Βασιλικά
μας και τόν Μεγάλο μας Άρχηγό, έσοικωθή-
καμε κι έμεις οί δάσκαλοι, γιατί είδαμε ότι
οί προσπαθείς μας άρχισαν νά γενικεύονται.
Και τώρα πλέον με πίστι μεγαλύτερα στήν ά-
ξία του πρασίνου, θά καταβούμε από τήν έδρα
και με τήν άξία στο χέρι, έμεις οί ίδιοι και
οί βοηθάι μας θ' άποκαταστήσωμε, με πυκνά
και κτηνητά μαλωμάτα, στήν παληά τήν έμ-
φανίσι, τó καταπράσινο φόρεμα της έακουσμέ-
νης μας Έλλάδας.—ΑΝΤ. ΑΠΑΔΟΔΗΜΑΝ.
Ύπεδλήθη στήν Έπιτροπή.—ΜΙΧ. ΜΙΧΑΗΛΙ-
ΔΗΝ. Ώραιότερή ή Ίδια. Έδωλε Ύναγάρσο
τό προσεκτικότερα και στείλε τό. Είναι τόσο
καλό τό θέμα, που σκεφθήκαμε νά σοϋ τό διορ-
θώσωμε έμεις και νά τό δημοσιεύσωμε, άλλα
προτιμήσαμε νά σ' άφήσωμε νά τό κάνης σϋ,
γιά νά είναι έξ ολοκληρου δικό σου. Προσέξ
έκείνα τó: εύχαριστούμε, μεταφέρομε, έ-
δωκε (ό ήλιος). Τό περιμένουμε χωρίς έλ-
δο. Μία διάκληρη στήλη στή σελίδα «Τό βήμα τών
νέων» είναι δική σου από τώρα. Σημείωσε
Π 93.—ΒΑΣ. ΓΚ. Μας γράφεις: «Αν και αυτό
έγ κριβ ή διατάλληλο, άσφαλώς θά σόδου τή
μεγάλη Ίδια, που έγω γιά τό άτομο μου. Δέν
σκέπτομαι σωστά, γιά πολλούς και διαφόρους
λόγους. Θά σοϋ τούς ποίμε έναν-Ένα με γράμ-
μα. «Ως τόσο διάθεσε τό μϋθο οέ Ο άείτος και ή
άράγνη», που δημοσιεύθηκε στο 8ο τεϋχος.—
ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ—ΤΟΥΛΑ ΑΧΟΛΟΥ. Δυστυχώς
δέν έλθεθ ή. Στείλε κάτι άλλο.—ΔΗΜΗΤΡΙ-
ΟΝ ΘΕΟΧΑΡΙΔΗΝ. Είναι γραμμένο και στίς
δύο όρες τού χαρτιού.—ΕΥΣΤ. ΑΘ. ΖΑΧ.
Προσώχ στήν κυριολεξία! Μά λίγη πε-

Ο ΓΚΟΥΤΖΟΥΚΗΣ

(Συνέχεια από τή σελίδα 491)

πούν με τά πόδια. Έπειτα νά τόν σκεπάσουν με πέτρες.
Δέ σάλευε τό σκυλί πιά, θά ήτανε πεθαμένο.

Τήν ώρα κείνη ένας μεγάλος δίσκος κόκκινος φλό-
γιζε τή βουνοπλαγιά. Ο ήλιος κατέβαινε νά χαθ ή πίσω
από τόν κάμπο. Τά λίγα σύγνεφα βαμμένα κόκκινα,
άλλαξαν σχήματα. Πότε μαζεύονταν, πότε μεγάλωναν.
Ένα τριανταφυλλί φως σκέπαζε και τόν πέτρινο τάφο
του δύστυχου σκυλιού.

Τά παιδιά—και γώ μαζί—γύριζαν τώρα χοροπηδών-
τας, φωνάζοντας, ουρλιάζοντας. Άκολουθούσα και γώ
από πίσω, πότε τρέχοντας νά τούς προφταίνω και πότε
μένοντας πίσω με τά μικρά μου βήματα. Στο δρόμο
άκουσα νά λένε: —Τούδωκα μιά στο πόδι! —Γώ τόν
πέτυχα στο κεφάλι. —Έμένα νάβλεπες που του σακάτεψα
τά παγίδια, έλεγε ο πιό άγριος της παρέας, ο Ζαχαρίας,
τό παιδί του κάπελλα.

Έμένα ένας κόμπος ήτανε καθισμένος στο λαιμό μου.
Είχα βαρεία ψυχή. Κείνη τή νύχτα κοιμήθηκα μ' ένα
βραχνά και ξύπνησα πολλές φορές τρομαγμένος.

Πέρασαν κάμποσες μέρες και γώ άρχισα νά ξεχνώ
τό Γκουτζούκη και τό θλιβερό τέλος του. Όταν κάποιο
άπομεσήμερο, τήν ώρα που, όπως πάντα, καθόμουνα στο
κατώφλι της πόρτας μας, νά και βλέπω ένα σκυλί νά
μπαίνει στο δρόμο τό μεγάλο, που άρχιζε κατάντικρυ
στο σπίτι μας

Τρίκλιζε και περπατούσε σάν ένας ίσκιος.—Ο Γκου-
τζούκης! είπα μέσα μου, ο Γκουτζούκης! φώναξα χα-
ρούμενος. Καί ήταν αλήθεια αυτός. Έξησε θαμένος ο
φτωχός κάτω από τά κοτρώνια, γιά νά ξαναφαν ή πάλι
στη ζωή άσκημος, κουτσός, με τό κεφάλι γεμάτο πλη-
γές, με τόνά του μάτι βγαλμένο...

—Ο Γκουτζούκης, ο Γκουτζούκης, άλλαλαξαν τά παι-
διά, βλέποντάς τον νά πλησιάζ ή προς τό πηγάδι.

—Μωρέ αυτός είναι έφτάψυχος! είπε κάποιο παιδί.
Αυτός ποτέ δέ θά πεθάνη...

Όλα τά παιδιά τόν τριγύρισαν με θαυμασμό τώρα
τόν ήρωα τών σκυλιών.

Σά νά μη είχε τίποτε συμβή, μās κοίταζε πάλι χαρού-
μενος, κουνώντας τό πίσω μέρος της ράχης του. Τά παι-
διά μονομιάς άλλαξαν γνώμη. Καί είπαν: —Ο φτωχός,
ο κακομοίρης, ο δύστυχος!

Τώρα έρχόταν νά ξαναπιόσει τή φιλία μας, νικητής
του θανάτου και της κακίας μας. Κανένας δέν ξανατόλ-
μησε νά τόν άγγίξη, παρά τόν άκολουθούσαν νά τρικλίζη,
νά σέρνεται, ως που έστάθηκε οέ μιά γωνιά στον τοίχο
με τό κεφάλι τρυπημένο και πλαγιασμένο.

—Φτωχέ Γκουτζούκη, βαρύνοιμο σκυλί!

Μιά μετάνοια ζωγραφιζότανε στα μάτια και στα πρό-
σωπα τών παιδιών. Νοιώθανε τόν έαυτό τους φταίχτη
του πιό τρομεροϋ παιγνιδιού γιά ένα πλάσμα άθώο και
άκακο κι άξιαγάπητο.

—Γκουτζούκη, Γκουτζούκη, του είπα γώ, σάν άπο-
τραβήχτηκαν οί άλλοι, Γκουτζούκη έλα νά σοϋ δώσω
μιά μπουκιά από τό στόμα μου, από τά δόντια μου
κοιμένη.

Και του άπείθωσα μπροστά του τή μπουκιά μου, κοι-
μένη με τά δόντια. Όμως τώρα δέ σήκωσε τό κεφάλι
του νά τήν άρπάξη όπως μιά φορά στον άέρα. Μά κοι-
ταζε με τόνά μάτι του χωρίς νά έχη τή δύναμι νά κου-
νηθ ή από τή θέσι του. Είχε κουρασθ ή από τό μακρό
δρόμο.

Τάλλο πρωί θρήκαμε τό Γκουτζούκη ψόφιο στή θέσι
του, που είχε πιάσει από βραδύς. Είχε συρθ ή ο φτωχός
ως έδώ γιά νά πεθάνη κοντά σ' άγαπημένα του παιδιά,
που χρόνια έπαιζε και χόρτασε με τήν καλή διάθεσί
τους τήν πείνα του.

Π. Παπαχριστοδοϋλου

